

Validat în ședința CLDPS din 20.11.2024
Aprobat în ședința CA al ISJ Vrancea din 28.11.2024

VRANCEA PLAI 2021 – 2025

**COMITETUL LOCAL PENTRU
DEZVOLTAREA PARTENERIATULUI
SOCIAL VRANCEA**

INSPECTORATUL ȘCOLAR VRANCEA

Actualizat 2024

CUPRINS

Cuvânt înainte	4
1. REZUMAT	6
2. DEMOGRAFIE	9
2.1. SITUAȚIA ACTUALĂ	9
2.1.1. Populația totală. Dinamica general	9
2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale	9
2.1.3. Distribuția pe sexe	10
2.1.4. Structura pe grupe de vârstă	10
2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale	10
2.1.6. Structura etnică	11
2.1.7. Mișcarea migratorie	11
2.2. PROIECȚII DEMOGRAFICE AL ORIZONTUL ANULUI 2025.....	12
2.3. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA DEMOGRAFICĂ. IMPLICAȚII PENTRU IPT	13
3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN	14
3.1. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI	14
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)	14
3.1.2. Productivitatea muncii	17
3.1.3. Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii	17
3.2. INFORMAȚII PARȚIALE.....	20
3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate	20
3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea	20
3.2.3. Industria	21
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	21
3.2.5. Agricultură	22
3.2.6. Silvicultura	22
3.2.7. Turismul	22
3.2.8. Zona montană și dezvoltare durabilă	23
3.3. CONCLUZII DIN ANALIZA MEDIULUI ECONOMIC. IMPLICAȚII PENTRU ÎPT.....	26
4. PIAȚA MUNCII	28
4.1. INDICATORI STATISTICI AI PIEȚEI MUNCII	28
4.1.1. Participarea la forța de muncă	28
4.1.2. Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional	31
4.1.3. Structura populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei naționale	32
4.1.4. Numărul mediu al salariaților și al muncitorilor pe activități ale economiei naționale.....	33
4.2. INFORMAȚII PARȚIALE	34
4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	34
4.2.2. Proiecția ocupării și a deficitului de calificări pe termen scurt (anchete).....	37

4.2.3. Proiecția cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu (2014 – 2020)	40
4.3. CONCLUZII DIN ANALIZA PIETEI MUNCII	43
4.3.1. Principalele constatări desprinse din informațiile AMIGO la nivel regional	43
4.3.2. Concluzii din analiza proiecției cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu	44
5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚUL VRANCEA	47
5.1 INDICATORI DE CONTEXT	47
5.1.1. Contextul European	47
5.1.1. Contextul național	50
5.2. INDICATORI DE CONTEXT SPECIFICI	51
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară	51
5.3. INDICATORI DE INTRARE	53
5.3.1. Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic	53
5.3.2. Resursele umane din ÎPT	53
5.3.3. Resurse materiale și condiții de învățare	55
5.4. INDICATORI DE PROCES	55
5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională.....	55
5.4.2. Asigurarea calității în ÎPT	57
5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere	57
5.5. INDICATORI DE IEȘIRE	57
5.5.1. Absolvenți pe niveluri de educație	57
5.5.2. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație de către tinerii cu vârstă cuprinsă în intervalul 18-24 ani, din care în IPT	58
5.5.3. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)	59
5.5.4. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani, care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior	60
5.6. INDICATORI DE IMPACT	60
5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra șomajului	60
5.6.2. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă	60
5.7. OFERTA ȘCOLILOR DIN ÎPT JUDEȚEAN	61
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare	61
5.7.2. Parteneriatul cu întreprinderile	64
5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA ÎPT	65
6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI	69
7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA	72
8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI	74
9. ACȚIUNI PROPUSE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII ÎPT LA ORIZONTUL ANULUI 2024.....	76

Cuvânt înainte

Planificarea strategică¹ a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu poate răspunde, în sens restrâns, cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru o carieră de succes care presupune integrare socio - profesională. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie văzut ca o etapă în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care este imediat urmată de învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus și implementat începând cu anul 2003 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin IPT **relevantă** în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii

Relevanța ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării).

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ)
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii

Scopul Planului Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) este de a îmbunătăți corelarea dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel județean și de a crește contribuția învățământului profesional și tehnic la dezvoltarea regională, în perspectiva anului 2023.

PLAI cuprinde:

- ✓ analiza contextului regional și județean din punct de vedere al evoluțiilor și previziunilor demografice, de piață a muncii și economice;

¹ Termenul „planificare strategică” este utilizat cu semnificația de „prognoză” pe termen mediu de 5 – 7 ani a ofertei IPT realizată în contextul modelului propus de CNDIPT.

- ✓ analiza capacității sistemului învățământului profesional și tehnic de a răspunde nevoilor identificate prin analiza contextului regional și județean;
- ✓ prioritățile, țintele și acțiunile pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic la nivel județean ca răspuns la nevoile identificate;
- ✓ contribuția învățământului profesional și tehnic la dezvoltarea județului.

Rolul PLAI este de a furniza cadrul de referință și de a facilita documentarea pentru elaborarea și armonizarea documentelor strategice de la local (PAS)

PLAI este elaborat și actualizat anual în cadrul Comitetului Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social - structură consultativă pentru problemele de educație și formare profesională.

1. REZUMAT

Prezentul document realizează o analiză a situației actuale și a celei previzionate pentru aspectele demografice, economice, ale pieței muncii și ale învățământului profesional și tehnic din județul Vrancea din perspectiva cererii actuale și previzionate pentru formarea profesională.

La sfârșitul fiecărui capitol de analiză sunt formulate concluzii și recomandări adresate factorilor de decizie pentru dezvoltarea viitoare a învățământului profesional și tehnic.

Planul de măsuri - propus pentru transpunerea în acțiune a principalelor concluzii și recomandări, este prezentat în capitolul 9 și reprezintă scopul final al demersului de analiză.

Analiza demografică indică un declin general al populației, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă, însoțit de îmbătrânirea populației.

Scăderile prognozate pentru totalul populației județului și mai ales scăderile înregistrate în ultimii ani la populația cu vârsta între 0-14 ani vor influența structura rețelei școlare prin concentrarea activităților și creșterea competiției între școli. Apreciem că într-un mediu concurențial tot mai pronunțat, unitățile școlare vor trebui să pună accent pe calitate în formarea profesională, certificată prin inserția socio-profesională a absolvenților.

Creșterea numărului populației cu vârsta de 60 de ani și peste apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenței sociale și medicale, învățământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de școlarizare cât și prin curriculum adaptat.

Ponderea mai mare a populației cu vârsta cuprinsă între 0-14 ani din mediul rural decât cea din mediul urban ridică problema adaptării rețelei școlare de formare profesională inițială și a adoptării unor măsuri eficiente pentru asigurarea accesului acestei categorii, cu asigurarea egalității șanselor.

Preponderența populației feminine, inclusiv la categoria de vârstă 0-14 ani, apreciem că are implicații în structura ofertei de formare inițială.

Din **analiza mediului economic județean** se constată diversitatea activităților economice, creșterea ponderii serviciilor în economia județului, precum și dinamica construcțiilor.

Economia județului se află pe un trend crescător ca urmare a creșterilor înregistrate pentru produsul intern brut, valoarea adăugată brută, cifra de afaceri, investițiile brute, investițiile străine.

Se apreciază că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, construcții, mecanica prin calificări ce se adresează industriei, agricultură și industria alimentară.

Schimbările tehnologice și organizaționale produse la nivelul agenților economici impun dezvoltarea parteneriatului dintre unitățile școlare IPT și agenți economici pentru adaptarea curriculum-ului, asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la operatori economici.

Principalele constatări din **analiza pieței muncii** indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul femeilor). Se constată o rată de ocupare mai mică decât la nivel regional.

Reținem evoluția relativ constantă a ponderii ocupării în agricultură, cu mențiunea că este o ocupare supradimensionată, precară, de subzistență, și ușoara tendință de creștere a ponderii ocupării în servicii (insuficientă însă pentru o economie modernă).

Ponderea mare a populației șomere din grupa 15-24 ani, cu diferențe însemnate între cele două sexe, apreciem că trebuie să fie obiect de analiză la nivel local și la nivelul parteneriatului școală-angajatori-familie pentru identificarea cauzelor care au generat situațiile de șomaj ridicat în rândul acestei grupe de vârstă (oferta educațională neadecvată cerințelor pieței muncii, competențele scăzute ale absolvenților în raport cu cerințele angajatorilor, refuzul absolvenților pentru încadrare în anumite meserii sau pentru formare inițială în meserii cerute pe piața muncii) și adoptarea măsurilor pentru diminuarea fenomenului.

Structura populației ocupate pe grupe de vârstă și nivele de instruire arată că atât școala cât și factorii responsabili trebuie să acționeze pentru **crearea condițiilor și a motivației în deplină egalitate a șanselor pentru continuarea studiilor** de către absolvenții de gimnaziu și diminuarea în acest fel a procentului de populație ocupată cu nivel de pregătire gimnazial. În același sens, apreciem că școlii îi revine o importantă sarcină de a aborda **forme de învățământ pentru adulți** în condițiile în care cerințele ce se vor manifesta pe piața muncii și în viața economică odată cu integrarea României în Uniunea Europeană vor afecta și mai mult categoriile de populație ocupată cu nivel de instruire primar, gimnazial și chiar profesional.

Din analiza evoluțiilor prognozate pentru cerere-ofertă și pentru cerere în perspectiva 2023, apreciem că este necesară creșterea preocupării școlilor pentru asigurarea unei **înalte calități a formării profesionale**, menită să conducă la dobândirea de către absolvenți a competențelor profesionale la un nivel superior celorlalți ofertanți de pregătire profesională. Șansa absolvenților și implicit a școlii, în condițiile în care oferta pe piața muncii este cu mult mai mare decât cererea, este de a răspunde în mai mare măsură cerințelor angajatorilor decât alții. Acest lucru se poate obține prin **dezvoltarea resurselor umane și materiale ale școlilor și a unor parteneriate durabile școală-angajatori**.

Capitolul privind educația și formarea profesională analizează contextul european și național, precum și principalii indicatori care definesc contextul educațional, evoluția populației școlare, situația resurselor umane din învățământul profesional și tehnic, condițiile de învățare (baza materială), numărul de elevi care revin unui profesor, implicațiile descentralizării funcționale și importanța implicării partenerilor sociali, gradul de acoperire al serviciilor de orientare și consiliere, opțiunile elevilor pentru ÎPT, evoluția ratelor de cuprindere în educație și de abandon școlar, ratele de tranziție pe niveluri educaționale etc.

O analiză detaliată este dedicată ofertei curente pentru formarea profesională inițială prin ÎPT, constatându-se progresul rezultat pe baza exercițiilor de planificare strategică (PRAI și PLAI) anterioare, dar și unele aspecte care trebuie îmbunătățite în continuare.

Este analizată de asemenea implicarea școlilor în formarea adulților. Principalele constatări din analiza sistemului de educație și formare profesională din județ sunt sintetizate la sfârșitul capitolului, din perspectiva măsurilor propuse pentru creșterea relevanței și calității în raport cu nevoile beneficiarilor.

În ceea ce privește planificarea ofertei de formare profesională inițială se pot desprinde următoarele concluzii:

- Oferta de formare profesională pentru anul școlar 2021 – 2022 este în concordanță cu cererea previzionată la orizontul anului 2023 (apreciere prin ponderi ale ofertei pe domenii de formare în raport cu ponderi ale cererii previzionate) pentru 15 domenii de

formare profesională. Este necesară adaptarea ofertei în anul școlar 2024-2025 la toate domeniile de formare profesională.

- Structura ofertei de formare profesională inițială este necesar să fie analizată la nivel local (nivelul județului și al școlii), pe calificări, în raport cu cererea previzionată de forță de muncă;
- Distribuția teritorială a ofertei educaționale prin școlile IPT va ține cont de resursele disponibile și, în mod deosebit de asigurarea parteneriatului școală - agenți economici. În acest sens, apreciem că *dezvoltarea învățământului liceal în mediul rural nu este oportună* în marea majoritate a cazurilor, din cauza investițiilor mari necesare, dificultăților de asigurare a cadrelor didactice calificate, a numărului relativ redus de elevi care ar avea acces la aceste școli și a numărului mic de agenți economici, cu capacitate redusă de asigurare a condițiilor de instruire practică a elevilor. Din aceste motive apreciem că direcțiile de acțiune pentru rezolvarea acestei probleme sunt:
 - dezvoltarea unor școli centre de resurse în zone rurale cu bazin demografic relevant,
 - creșterea gradului de mobilitate al elevilor prin asigurarea transportului școlar și prin burse de studii pentru acces la internatele colegiilor și liceelor,
 - dezvoltarea campusurilor școlare care să deservească comunități rurale de pe o arie mai extinsă.

La nivelul județului **ponderea personalului didactic calificat** încadrat pe disciplinele de specialitate este de 97,28%. Ponderea personalului didactic necalificat este de 2,72%. Din totalul cadrelor didactice de specialitate, 70,16% sunt titulare. Aceste date arată necesitatea adoptării unor măsuri care să conducă la diminuarea numărului de cadre didactice necalificate și creșterea numărului de titulari.

Evoluțiile imprevizibile ale pieței muncii și economiei din ultimii 3 ani, în condițiile crizei economico-financiare, arată că previziunile privind cererea pieței muncii la orizontul anului 2024 capătă un grad foarte ridicat de relativitate.

În acest context, Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social apreciază că la acest moment PLAI furnizează direcțiile majore de acțiune pentru dezvoltarea IPT ca răspuns la cererea actuală și previzionată a pieței muncii, dar nu poate furniza recomandări suficient de detaliate pentru fundamentarea ofertei de formare profesională inițială începând cu anul școlar 2022-2023, ca răspuns la cererea pieței muncii.

Comitetul local de dezvoltare consideră necesară o actualizare a PLAI în luna decembrie 2023, pe baza unei monitorizări lunare în perioada care urmează a evoluțiilor pieței muncii, astfel încât oferta IPT pentru anul 2024-2025 să fie fundamentată prin PRAI și PLAI pe baza unor informații cât mai recente în raport cu momentul deciziei privind planul de școlarizare, decizie care, în conformitate cu Metodologia de fundamentare a cifrei de școlarizare este adoptată în luna decembrie.

Se recomandă monitorizarea lunară a evoluțiilor de pe piața muncii, în special a șomajului și a locurilor de muncă vacante la nivel local și regional pentru perioada martie - noiembrie 2024.

2. DEMOGRAFIE

2.1. SITUAȚIA ACTUALĂ

2.1.1. Populația totală. Dinamica generală

La data de 1 iulie, 2015, populația Regiunii de Dezvoltare Sud - Est număra 2.877.247 persoane, ceea ce reprezintă 12,94% din totalul populației României. Regiunea Sud – Est este a treia regiune ca numărul al populației, după Regiunea Nord - Est și Regiunea Sud-Muntenia. Cele mai populate județe ale regiunii sunt: Constanța, cu 769.666 locuitori (26,75% din totalul populației regiunii), Galați, cu 632.452 locuitori (21,98% din totalul populației regiunii) și Buzău, cu 480.552 locuitori (16,70% din totalul populației regiunii). La popul opus se situează, județele Vrancea, cu 391.651 locuitori (13,61% din totalul populației regiunii), Brăila, cu 357.752 locuitori (12,43% din totalul populației regiunii) și Tulcea, cu 245.174 locuitori (8,52% din totalul populației regiunii).

În perioada 2008- 2013, populația regiunii, la data de 1 iulie, a înregistrat o scădere continuă, după care, în 2014 populația înregistrează creșteri, pentru ca în 2015 să se observe scăderi minore. Toate județele regiunii au cunoscut fluctuații ale populației în perioada de analiză. În valori absolute, cele mai mari scăderi ale populației s-au înregistrat în județul Brăila, unde în anul 2015 populația a scăzut cu 4600 persoane față de anul 2008. Procentual, cele mai mari scăderi s-au înregistrat, în perioada analizată în județele Tulcea (1,55%) și Brăila (1,27%). Județele Constanța și Galați au înregistrat creșteri ale populației totale.

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale(urban/rural)

Din punct de vedere al distribuției pe medii rezidențiale se constată că la nivel Regiunii Sud Est ponderile sunt apropiate de valorile naționale. La nivelul regiunii Sud - Est 46,5% din totalul populației la recensământul din 2011, avea mediul de rezidență rural. Între județele regiunii Sud - Est se disting însă diferențe notabile: județele Brăila, Constanța, Galați au populație rezidentă preponderent în mediul urban iar județele Buzău, Tulcea și Vrancea au populație rezidentă preponderent în mediul rural. Județul cu cea mai mare pondere a populației urbane este județul Constanța, cu aproape 69% din totalul populației, în anul 2011 iar județul cu cea mai mare pondere a populației rurale este județul Vrancea cu 63,8%, în același an, la recensământul populației.

Distribuția pe sexe la grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani este una echilibrată, diferențele fiind în jurul a 1 punct procentual în favoarea populației de sex masculin, în toate județele regiunii.

La grupa de vârstă 10-14 ani, evoluția în perioada 2008-2015, pe medii de rezidență, la data de 1 iulie, arată o scădere a ponderii populației din mediul rural în toate județele, cu excepția județului Constanța. Ponderile populației din mediul rural la această grupă de vârstă sunt cuprinse, în 2015, între 66,3% în județul Vrancea și 37,7% în județul Constanța. Sub media regională de 51,3% se situează doar județele Constanța (37,7%) și Brăila (41,7%)

La grupa de vârstă 15-19 ani, evoluția în perioada 2008-2015, pe medii de rezidență, la data de 1 iulie, arată o creștere a ponderii populației din mediul rural în toate județele. Ponderile populației din mediul rural la această grupă de vârstă sunt cuprinse, în 2015, între 69% în județul

Vrancea și 38,9% în județul Constanța. Sub media regională de 53,1% se situează doar județele Constanța (38,9%) și Brăila (44,4%).

2.1.3. Distribuția pe sexe

Structura populației pe sexe, la recensământul populației din 2011, este foarte apropiată la nivel regional și județean de structura la nivel național, variațiile fiind în jurul a 1 punct procentual. Este preponderentă populația feminină atât la nivel regional cât și la nivelul fiecărui județ din cadrul regiunii. Cea mai mare diferență dintre ponderea populației feminine și a celei masculine se înregistrează în județul Constanța, diferența fiind de 2,5 puncte procentuale în favoarea populației feminine. În mediul rural, în județele Constanța, Galați și Tulcea, ponderea populației feminine este inferioară ponderii populației masculine, înregistrată la recensământul populației din 2011.

Distribuția pe sexe la grupele de vârstă 10-14 ani și 15-19 ani este una echilibrată, diferențele fiind între 1 și 1,8 puncte procentuale în favoarea populației de sex masculin, în toate județele regiunii.

2.1.4. Structura pe grupe de vârstă

La 20 octombrie 2011, în Regiunea Sud - Est, distribuția populației pe grupe de vârstă are ponderi apropiate de valorile naționale la toate grupele de vârstă, diferențele fiind în jurul valorii de 1-2 puncte procentuale. Ponderea populației tinere cu vârsta între 0-24 ani era în 2011, la recensământul populației, superioară ponderii la nivelul regiunii în județele Galați, Constanța și Vrancea.

Populația din grupa de vârstă 0-14 ani avea în 2011 cea mai mică pondere din totalul populației în județul Brăila (14,64%) și cea mai mare în județul Vrancea (17,22%). La populația din grupa de vârstă 15-19 ani cel mai mare decalaj, de 0,8 puncte procentuale, se înregistra, în 2011, la recensământul populației, între județul Vrancea (cu pondere de 5,8% din totalul populației județului) și județul Constanța (cu pondere de 5%). Populația de vârstă 20-24 ani era mai bine reprezentată în județele Constanța (7,1%) și Galați (6,2%), la polul opus situându-se județele Buzău (5,4%), Brăila (5,5%) Tulcea (5,7%) și Vrancea (5,8%).

Populația cu vârsta de peste 65 ani are ponderi mai mari decât valorile naționale și regionale în județele: Brăila, Buzău și Vrancea. Cea mai mare pondere se înregistrează în județul Buzău (19,5%), mai mare cu aproape 3 puncte procentuale față de valoarea la nivel regional. Evoluția grupelor de vârstă, în perioada 2008-2015, arată că pentru grupa de vârstă 10-14 ani se înregistrează o scădere pe întregul interval, în toate județele, cu excepția județului Constanța. Ușoare creșteri s-au înregistrat în ultimii 2 ani din perioada analizată, în toate județele regiunii. La grupa de vârstă 20-24 de ani în perioada 2008-2015 s-a înregistrat cea mai accentuată scădere dintre toate grupele de vârstă, atât la nivelul regiunii cât și la nivelul fiecărui județ din regiune. Ce mai puternică scădere s-a produs în județul Tulcea, scădere cu 34,9% a populației din grupa de vârstă 20-24 ani, în 2015 față de 2008.

2.1.5. Structura pe grupe de vârstă și medii rezidențiale

Din punct de vedere al distribuției pe medii rezidențiale se constată că la nivel Regiunii Sud Est ponderile sunt apropiate de valorile naționale. La nivelul regiunii Sud - Est 46,5% din totalul populației la recensământul din 2011, avea mediul de rezidență rural. Între județele regiunii Sud - Est se disting însă diferențe notabile: județele Brăila, Constanța, Galați au

populație rezidentă preponderent în mediul urban iar județele Buzău, Tulcea și Vrancea au populație rezidentă preponderent în mediul rural. Județul cu cea mai mare pondere a populației urbane este județul Constanța, cu aproape 69% din totalul populației, în anul 2011 iar județul cu cea mai mare pondere a populației rurale este județul Vrancea cu 63,8%, în același an, la recensământul populației.

2.1.6. Structura etnică

Regiunea Sud - Est se caracterizează printr-o mare diversitate etnică, lingvistică și religioasă.

Structura etnică la nivelul regiunii, ca procent din totalul populației stabile, conform recensământului populației din 2011 se prezintă astfel :

- 2,7 % etnia Romă, reprezentând 69864 persoane – distribuită în toate județele regiunii;
- 0,9% comunitatea turcă, reprezentând 22850 persoane, concentrată în județele Constanța, Tulcea și Brăila
- 0,8% comunitatea tătară, reprezentând 19733 persoane, concentrată în județele Constanța și Tulcea
- 0,6% comunitatea rușilor lipoveni, reprezentând 22850 persoane - concentrată în principal în județele Tulcea, Constanța și Brăila;
- 0,1% comunitatea grecilor, reprezentând 1798 persoane, concentrată în județele Tulcea și Brăila
- 0,1% comunitatea ucrainenilor, reprezentând 1278 persoane, concentrată în principal în județul Tulcea

Analiza datelor furnizate de recensământul populației din 2011, privind populația de 10 ani și peste, după etnie și nivelul de educație al instituției de învățământ absolvite, la nivelul regiunii Sud - Est, evidențiază o serie de aspecte negative care necesită o atenție deosebită din partea tuturor instituțiilor care pot contribui la rezolvarea lor și mai cu seamă din partea sistemului de educație și formare profesională. Astfel, din totalul populației de etnie romă, de 10 ani și peste, din Regiunea Sud - Est, 29,1%, este fără școală absolvită, iar 21,4% sunt persoane analfabete. La această situație se adaugă un procent de 63,3% din totalul populației de etnie romă, de 10 ani și peste, care au absolvit doar învățământul primar sau cel gimnazial. Situația este cu atât mai gravă cu cât numărul populației de 10 ani și peste, de etnie romă, din Regiunea Sud – Est este unul semnificativ, de 53.298 persoane. Singura minoritate etnică prezentă în județul Vrancea este cea romă (1,7 %), fiind recunoscute comunitățile în care această minoritate reprezintă un procent important; Slobozia Bradului, Tîmboești, Homocea, Chiojdeni, Sihlea.

2.1.7. Miscarea migratorie

Conform Comunicării Comisiei Comunităților Europene din 18 noiembrie 2008², cetățenii români emigranți reprezintă aproximativ 2,5% din populația activă a României. Conform aceleiași surse cetățenii bulgari și români rezidenți în UE-25 a crescut de la

² Comunicarea Comisiei către Parlamentul european, Consiliu, Comitetul economic și social European și Comitetul Regiunilor - Impactul liberei circulații a lucrătorilor în contextul extinderii UE - Raport privind prima etapă (1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2008) a măsurilor tranzitorii prevăzute în Tratatul de aderare din 2005 și conform cerințelor în temeiul măsurilor tranzitorii prevăzute în Tratatul de aderare din 2003 - Bruxelles, 18.11.2008 - <http://www.muncainstrainatate.anofm.ro/files/Raportul%20Comisiei%20Europene%20-%20prima%20etapa%20a%20masurilor%20tranzitorii.pdf>

aproximativ 690.000 la sfârșitul anului 2003 la aproximativ 1,8 milioane la sfârșitul anului 2007. Românii reprezintă aproximativ 19% din totalul persoanelor care și-au exercitat mobilitatea de curând în cadrul UE și care au rezidat într-un alt stat membru al UE pe parcursul ultimilor 4 ani. Principala țară de destinație a acestora a fost Spania, care a primit peste 50% dintre persoanele care și-au exercitat mobilitatea de curând în cadrul UE. Cea de-a doua țară în ordinea numărului de cetățeni români care și-au exercitat mobilitatea de curând a fost Italia (aproximativ 25%).

În cazul României, în ultimii ani numeroși cetățeni au imigrat deja pentru a lucra în UE, aceasta sugerând faptul că mulți dintre cei care intenționau să emigreze deja au emigrat și că potențialul pentru noi valuri de emigrare este limitat. Având în vedere condițiile economice actuale, este posibil ca o eventuală scădere a cererii de forță de muncă în UE să reducă migrația de forță de muncă și chiar să producă o revenire în țară a unui număr de emigranți.

Deși nu există date privind emigrația din ultimii ani la nivel regional, o serie de companii s-au confruntat cu problema unui deficit de forță de muncă din cauza emigrației unui important număr de angajați cu studii medii și superioare.

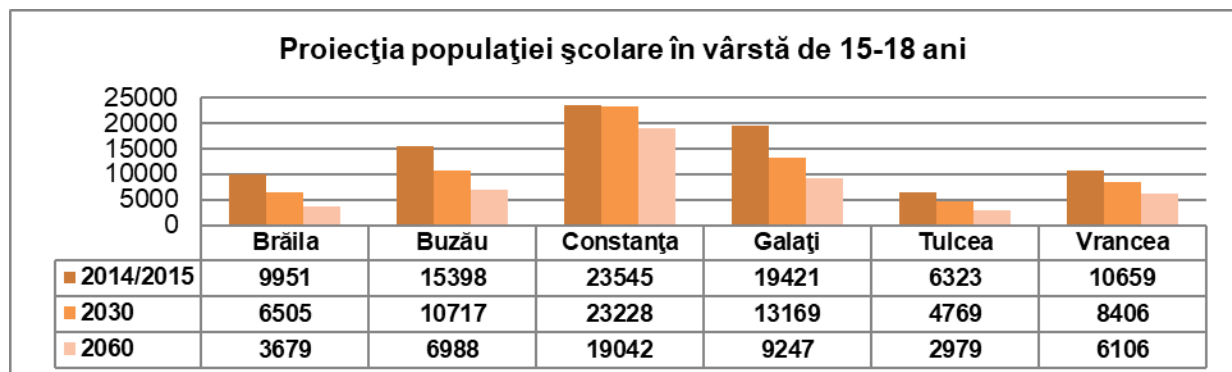
2.2. PROIECTII DEMOGRAFICE

Proiecția populației școlare din România la orizontul anului 2060 arată o scădere drastică la toate categoriile de vârstă școlară și în toate județele regiunii. În perspectiva anului 2030, cea mai puternică scădere a populației școlare, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud – Est, se va înregistra la grupa de vârstă 6-10 ani, de la 124.285 persoane în anul școlar 2014-2015, la 90.063 persoane în anul 2030, ceea ce reprezintă o scădere cu 27,5%, mult mai accentuată decât media la nivel național care este estimată la 19,8%.

La grupa de vârstă 11-14 ani, la nivelul regiunii, scăderea este cu 24,8%, de la 100.204 persoane în anul școlar 2014-2015 la 75.343 persoane în 2030. Și la această grupă de vârstă scăderea la nivelul regiunii este mai accentuată decât media națională.

La grupa de vârstă 15-18 ani, care influențează cel mai rapid intrările în învățământul secundar superior, inclusiv în IPT, se estimează o scădere la nivelul regiunii de 21,7% în perspectiva anului 2030, de la 85.297 persoane în anul școlar 2014-2015, la 66.794 persoane în 2030. Diferența de 37.256 persoane reprezintă echivalentul a 1330 de clase mai puțin realizate în învățământul secundar superior în intervalul cuprins între 2014 și 2030. Scăderi drastice sunt estimate la nivelul tuturor județelor regiunii, cu excepția județului Constanța, în care scăderea este de doar 1,3% în perspectiva anului 2030, față de anul 2014.

Figura. 2.1.

Sursa datelor: INS - Proiectarea populației școlare din România la orizontul anului 2060

2.3. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA DEMOGRAFICĂ. IMPLICATII PENTRU IPT

Din punct de vedere al influențelor datelor prezentate asupra educației și formării profesionale, apreciem următoarele:

- Scăderile prognozate pentru populația din grupele de vârstă 3-6 ani, 7-14 ani și 15-24 ani impun optimizarea ofertei de formare profesională inițială prin:
 - Concentrarea pregătirii în școli identificate ca viabile din punct de vedere al potențialului local și zonal de dezvoltare socio-economică;
 - Diversificarea ofertelor de formare profesională inițială a școlilor pentru a acoperi nevoile locale ;
 - Colaborarea școlilor în cadrul rețelelor de școli pentru utilizarea eficientă a resurselor și acoperirea teritorială a nevoilor de educație și formare profesională inițială;
- Într-un mediu concurențial tot mai pronunțat, unitățile școlare vor trebui să pună accent pe calitate în formarea profesională, certificată prin inserția socio-profesională a absolvenților. În acest context, este necesară dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea unei pregătiri în concordanță cu nevoile acestora.
- Oferta de formare profesională inițială a școlilor va trebui să susțină valorizarea patrimoniului cultural specific și a resurselor naturale din mediul rural.
- Creșterea previzionată a populației cu vârsta de 65 de ani și peste, apreciem că va conduce la sporirea nevoilor din domeniul asistenței sociale și medicale, învățământul fiind chemat să răspundă prin oferta de formare la această realitate, atât prin planurile de școlarizare cât și prin curriculum adaptat;
- Ponderea mare a populației cu vârsta între 30-64 ani va conduce la o creștere a nevoilor de formare continuă. Acest fapt reprezintă o importantă oportunitate pentru unitățile școlare interesate în compensarea diminuării populației școlare.
- Prezența minorității rome în unele localități din județ impune soluții pentru asigurarea accesului la educație și formare profesională și sprijinirea acestui grup defavorizat.
- Deschiderea pieței muncii din întreaga Uniune Europeană, în condițiile noului statut al României de stat membru al UE, are ca efecte, din cauza migrației externe, un important deficit de forță de muncă. Fenomenul este deja sesizat în județ în construcții.

3. PROFILUL ECONOMIC JUDEȚEAN

3.1. PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICI

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și valoarea adăugată brută (VAB)

Analiza valorii adăugate brute arată că în valori absolute la prețuri curente a avut loc o creștere în perioada 2008 – 2013 în toate regiunile țării, regiunea Sud – Est situându-se, în 2013 pe locul trei, după regiunea București – Ilfov și regiunea Sud – Muntenia în ceea ce privește contribuția la formarea VAB naționale.

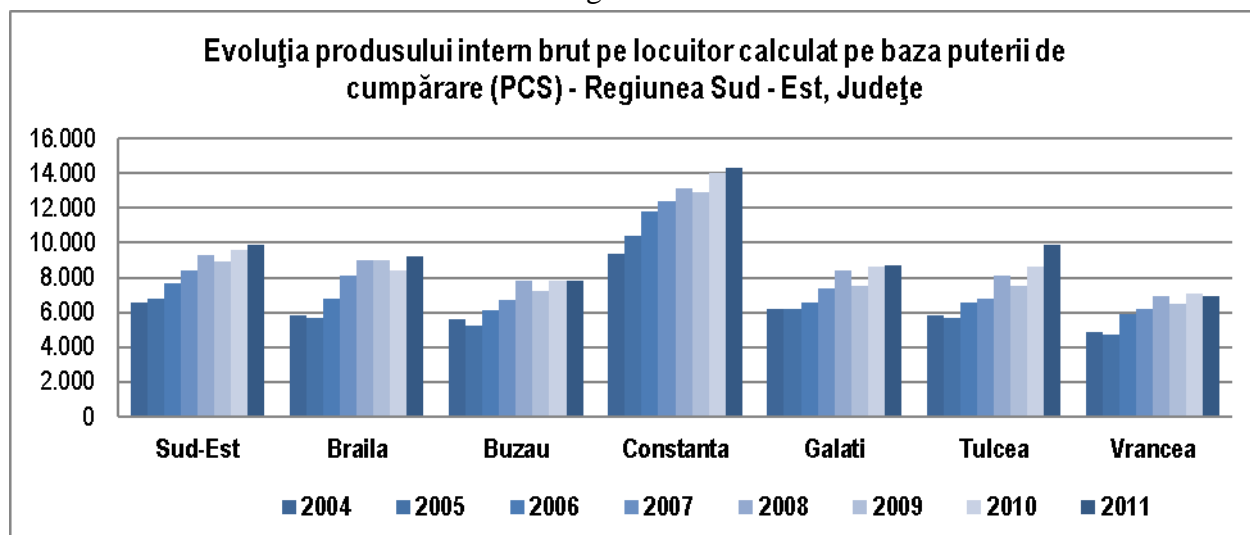
Tabel. 3.1. Ponderea VAB regionale în VAB națională

Regiunea de dezvoltare	ANUL					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ROMÂNIA	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%
Nord - Vest	11.29%	11.53%	11.28%	10.91%	11.34%	11.25%
Centru	11.08%	11.37%	11.22%	10.96%	11.35%	11.05%
Nord - Est	10.55%	10.79%	10.52%	10.13%	10.30%	10.25%
Sud - Est	10.32%	10.47%	10.64%	10.53%	10.88%	11.31%
București - Ilfov	26.58%	24.98%	25.67%	27.21%	26.58%	26.79%
Sud Muntenia	12.39%	12.94%	12.52%	12.38%	11.92%	12.21%
Sud - Vest Oltenia	7.78%	7.92%	7.95%	7.89%	7.78%	7.54%
Vest	9.92%	9.91%	10.07%	9.89%	9.77%	9.51%

Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

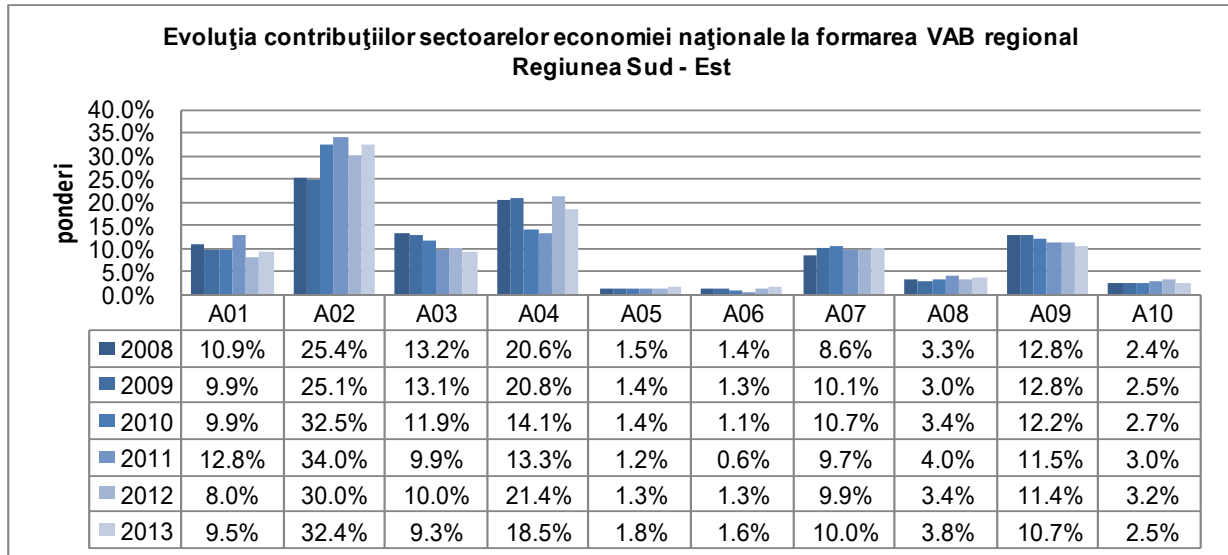
Calculat pe baza parității puterii de cumpărare (în PCS), PIB/locuitor la nivelul Regiunii Sud - Est reprezenta în 2014, 50% din media europeană (UE-28=100%). Cu toate că se constată un ritm important de creștere a acestui indicator în perioada 2005-2014, se menține în continuare un decalaj important între valorile naționale și media europeană.

Fig.ura 3.1.

PIB pe locuitor la prețuri curente în perioada 2004-2011 a fost la nivelul Regiunii Sud - Est sub cel național. Județele regiunii care au înregistrat în 2011 un PIB/locuitor la prețuri curente mai mare sau cel puțin egal cu cel regional sunt: Constanța și Tulcea.

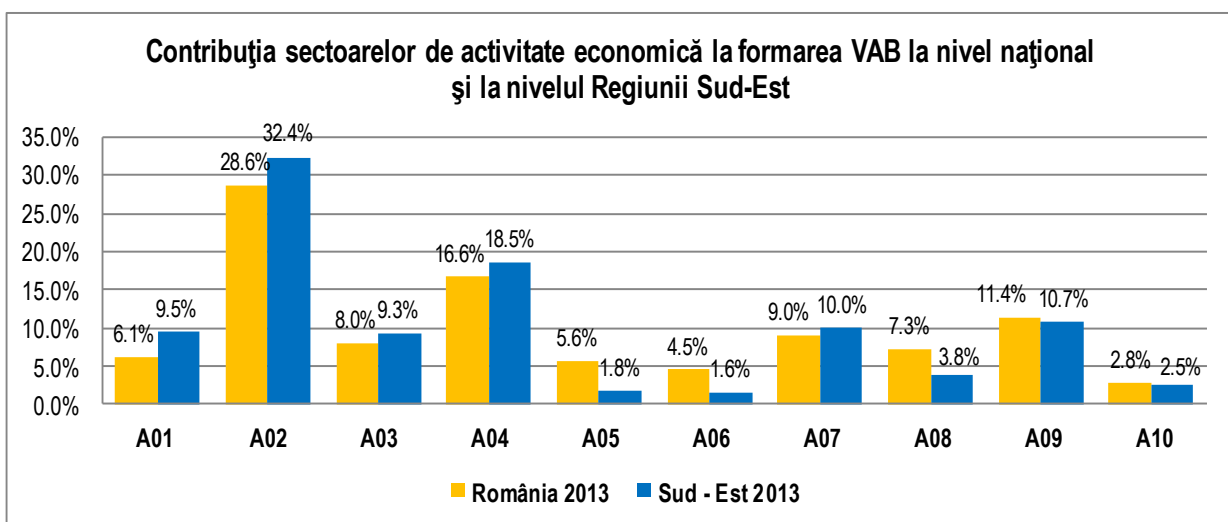
Figura. 3.2.

Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

Comparativ cu structura VAB la nivel național în anul 2013, la nivelul regiunii Sud Est se remarcă ponderea mare, peste media națională, a agriculturii, industriei, construcțiilor și comerțului în formarea VAB regional. De asemenea, se remarcă contribuția mai mică a ramurilor de activitate informații și comunicații și intermediari financiare și asigurări la formarea VAB regional comparativ cu mediile naționale.

Figura. 3.3.

Sursa datelor: INS Conturi naționale regionale

Legenda:

- A01** Agricultură, silvicultură și pescuit
- A02** Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
- A03** Construcții
- A04** Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante
- A05** Informații și comunicații
- A06** Intermedieri financiare și asigurări
- A07** Tranzacții imobiliare
- A08** Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport
- A09** Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială
- A10** Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii

Județul Vrancea

Județul deține poziția de lider la nivel regional în ceea ce privește contribuția tranzacțiilor imobiliare la VAB județean (14,6%, pondere superioară mediei naționale și a celei regionale). Industria ocupă penultima poziție între județe regiunii în ceea ce privește contribuția acestui sector la VAB județean (24,8% din VAB) ; construcțiile: 9,2% din VAB).

Agricultura și silvicultura dețin o pondere în VAB de 13%, superioară mediei regionale (locul 3 între județe).

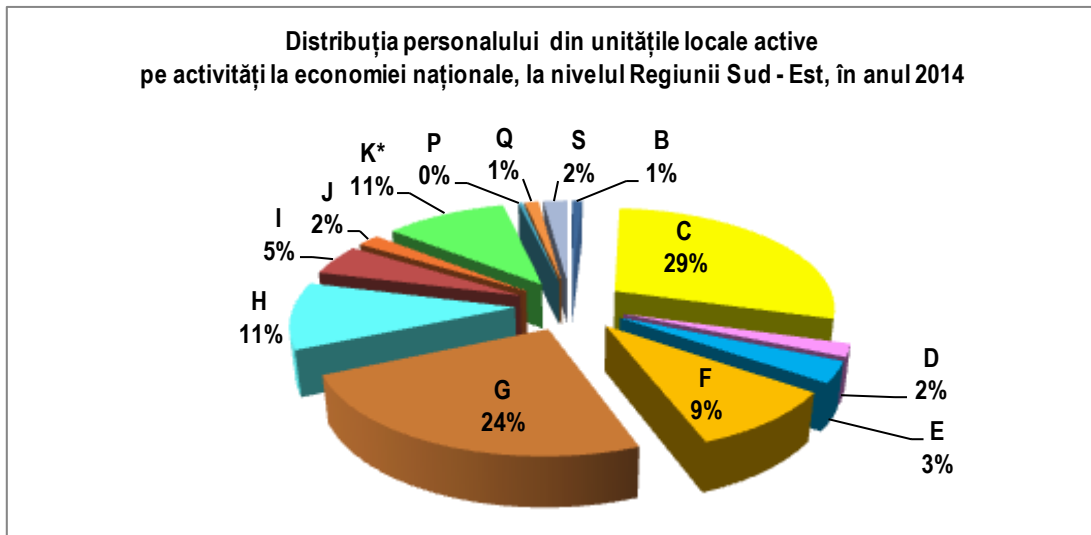
Construcțiile contribuie cu 9,2% la formarea VAB județean, contribuție apropiată de media regională

Pe clase de mărime, unitățile cu până la 10 angajați sunt majoritare, reprezentând, în 2014, 87,88% din totalul firmelor active. În perioada 2008 – 2014 se constată o scădere a numărului și a ponderii unităților locale active cu peste 50 de angajați.

Numărul de personal din unitățile locale active din regiune a scăzut în perioada 2008-2014 toate activitățile economiei, cu excepția activităților: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; informații și comunicații, tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor; învățământ; sănătate și asistență socială; alte activități de servicii, în care s-au înregistrat creșteri modeste. Cele mai mari scăderi ale numărului de personal, în perioada analizată, au avut loc în:

- industria prelucrătoare - scădere cu 41713 persoane (scădere cu 25.86%)
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea auto și motociclete– scădere cu 26711 persoane(scădere cu 20.94%)
- construcții– scădere cu 23489 persoane(scădere cu 37.21%)
- transport si depozitare– scădere cu 7598 persoane(scădere cu 14.67%)

Figura. 3.4.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online INT102D

3.1.2. Productivitatea muncii

Productivitatea muncii pe persoană angajată la nivel național calculată ca valoarea PIB (la paritatea puterii de cumpărare, PPC), înregistrează în perioada 2002-2008 o creștere continuă, ajungând în 2008 la 38,3% din media UE 27. Mai mult, calculele previzionale arată o diminuare în continuare a decalajului față de media europeană (vezi tabelul 3.6.)

Tabel 3.2. *Ponderea productivității muncii în România comparativ cu media UE 27*

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
UE - 27	100	100	100	100	100	100	100	100	100
România	29,4	31,3	34,6	36,1	39,8	43,4	48,9	48,5	47,5

Sursa datelor: Eurostat

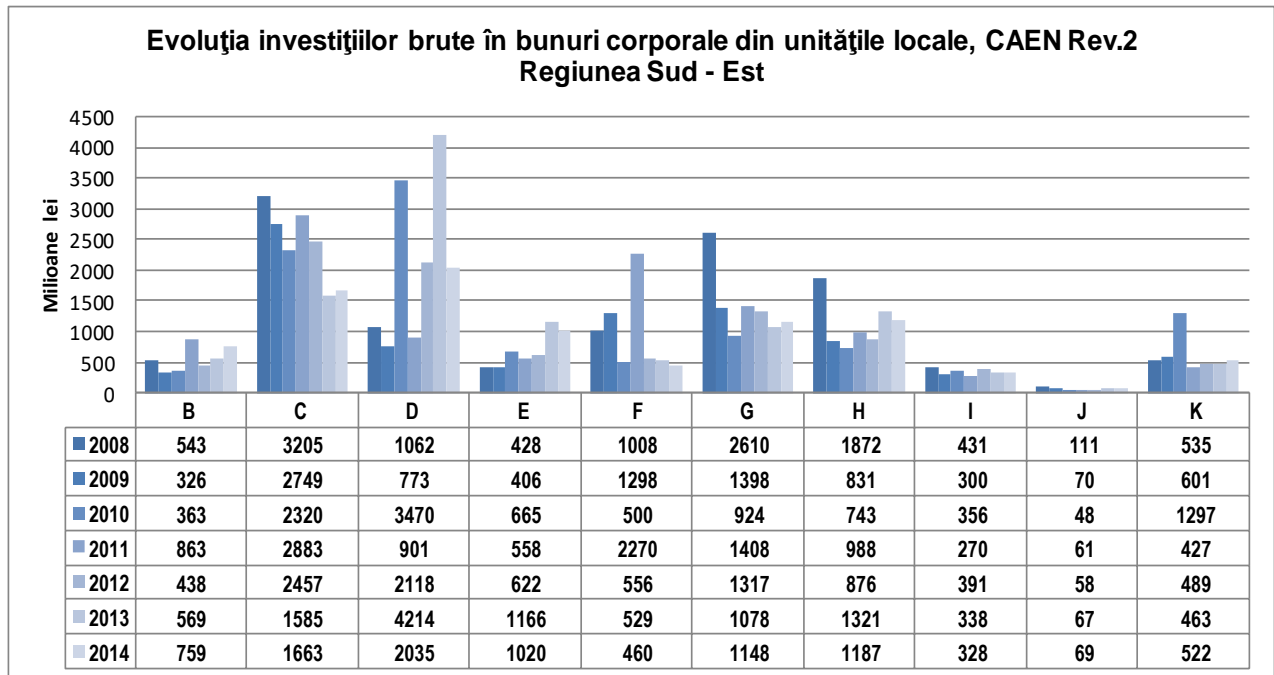
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tsieb030&plugin=1>

3.1.3. Investițiile brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Totalul investițiilor brute în unități locale în industrie, construcții, comerț și alte servicii, în anul 2014 plasează regiunea Sud – Est pe locul 5 între regiunile de dezvoltare ale României. În sectoarele comerț și hoteluri și restaurante, regiunea Sud – Est a beneficiat, în 2014, de cele mai mari investiții brute dintre toate regiunile de dezvoltare ale României, cu excepția regiunii București-Ilfov. Investițiile brute din sectoarele industrie prelucrătoare, transport și depozitare și informații și comunicații plasează regiunea Sud – Est pe poziția a 7-a între regiunile de dezvoltare ale României, la fiecare din aceste sectoare. În sectorul tranzacții imobiliare, volumul investițiilor brute plasează regiunea Sud – Est pe locul 5.

Între județele regiunii există mari decalaje în ceea ce privește investițiile brute în unități locale din industrie, construcții, comerț și alte servicii. Județul Constanța a înregistrat în 2014 cel mai mare volum al investițiilor. La polul opus s-a situat județul Vrancea. Investițiile în județul Constanța, în 2014, au fost de aproape 9 ori mai mari decât în județul Vrancea (4480 milioane lei în județul Constanța față de 506 milioane lei în județul Vrancea)

Figura. 3.5.

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO Online INT 105 D

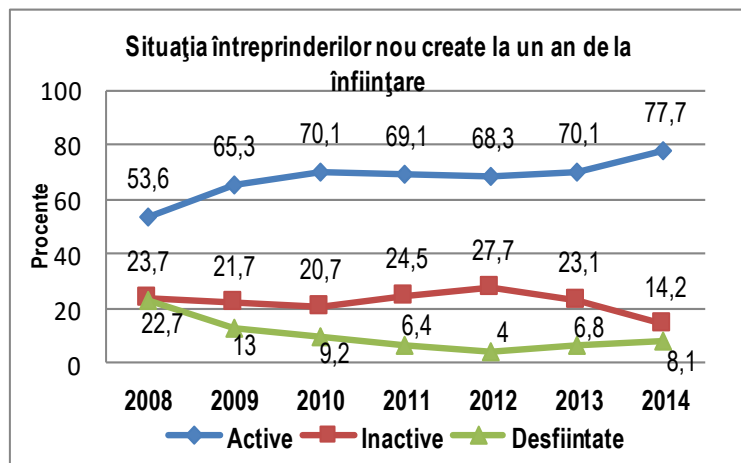
Evoluția volumului investițiilor brute în unități locale din industrie, construcții, comerț și alte servicii în perioada 2008-2014, în regiunea Sud-Est este crescătoare pentru sectoarele industrie extractivă, producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare. În sectorul transport și depozitare investițiile brute au înregistrat o creștere în perioada 2009-2014, nedepășind însă valoarea înregistrată în 2008. Restul sectoarelor economice au înregistrat scăderi ale volumului investițiilor brute în perioada analizată.

Dinamica unităților locale active

Numărul întreprinderilor nou create în anul 2014, în regiunea Sud-Est, a fost de 7487, ceea ce plasează regiunea pe a treia poziție, după regiunea București-Ilfov și regiunea Nord-Vest.

Figura. 3.6.

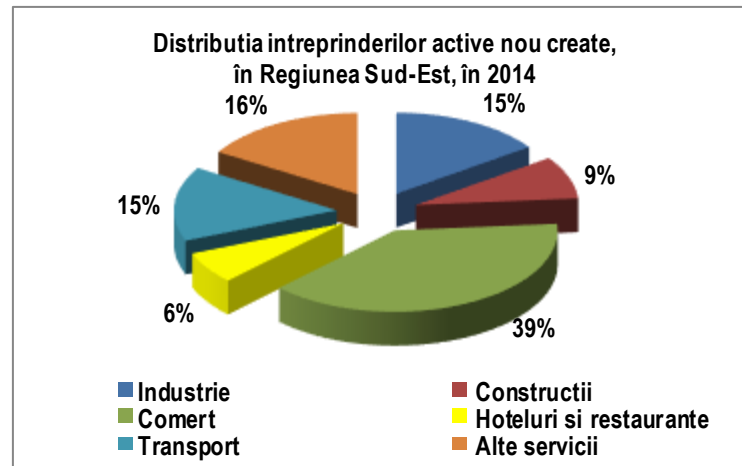
La un an de la înființare, ponderea firmelor active nou înființate a fost în creștere în perioada 2008-2014, ajungând în 2014 de 77,7%. În perioada analizată, ponderea firmelor inactive și a firmelor desființate, din cele nou create, la un an de la înființare, a scăzut semnificativ (de la 23,7% firme inactive în 2008 la 14,2% în 2014; de la 22,7% firme desființate în 2008 la 8,1% în 2014).

Sursa datelor: Baza de date TEMPO Online INT 111Y

Cele mai multe întreprinderi au fost create în sectorul comerț (39%). În sectoarele industrie, transport și alte servicii au fost create între 15% și 16% din totalul întreprinderilor nou create. Sectorul construcții a contribuit cu 9% la totalul întreprinderilor nou create iar sectorul hoteluri și restaurante cu 6% .

Figura. 3.7

Sursa datelor: Baza de date TEMPO Online INT 111 N

Evoluția ponderilor întreprinderilor nou create pe sectoare de activitate în perioada 2008-2014 arată o scădere a ponderii întreprinderilor nou create din sectoarele comerț și construcții și o creștere a ponderii sectoarelor industrie, transporturi și alte servicii. Sectorul hoteluri și restaurante a păstrat o pondere aproximativ constantă a întreprinderilor nou create din total.

Dinamica evoluțiilor din economie alterează prognozele realizate chiar pentru orizontul anului 2018. În acest context, informațiile din aceste studii trebuie luate în considerare cu prudență și actualizate pe măsura apariției unor noi previziuni. Cu toate acestea, o serie de concluzii pot fi formulate din analiza acestor studii previzionale. În continuare sunt prezentate câteva din aspectele considerate relevante din cele mai recente studii previzionale.

Conform studiului Comisiei Naționale de Prognoză, “Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial, până în 2019”, realizat în mai 2016, produsul intern brut național prognozează o creștere anuală, până în 2019, de peste 4% față de 3% cât a fost înregistrat în 2014. Ponderile creșterii previzionate a PIB al regiunii Sud – Est sunt aceleași cu ponderile pentru nivelul național.

Este de remarcat prognoza pentru agricultură, silvicultură, piscicultură la care în 2017 se estimează o creștere a VAB la nivelul regiunii Sud – Est de 1,9%, procent de creștere care se păstrează constant până în fiecare an până în 2019. Valoarea adăugată brută pe ramuri ale economiei, prognozată pentru Regiunea Sud – Est, arată o creștere în fiecare an în toate ramurile. Cea mai mare creștere este prognozată pentru construcții (5,9% în 2017 față de 2016 și 6,4% în 2019 față de 2018) urmată de industrie (5,2% în 2017 față de 2016 și 5,4% în 2019 față de 2018). În ramura serviciilor creșterile prognozate pentru perioada de prognoză se încadrează între 4,1% în 2017 și 4,8% în 2019.

Tabel. 3.3. Evoluția prognozată pentru VAB - modificări procentuale față de anul anterior

Ramura	Regiunea Sud - Est				Total România			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Industrie	4,2	5,2	5,7	5,4	4,0	5,3	5,7	5,4
Agricultură	9,1	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Construcții	5,8	5,9	6,1	6,4	5,7	6,0	6,3	6,6
Servicii	3,4	4,1	4,4	4,8	3,4	3,9	4,1	4,5
PIB	4,4	4,3	4,5	4,7	4,2	4,3	4,5	4,7

Sursa datelor: Comisia Națională de Prognoză, "Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL TERITORIAL, până în 2019", mai 2016

3.2. INFORMATII PARTIALE

3.2.1. Procesul de integrare europeană și cerințele de competitivitate

Procesul de aderare la UE a determinat ca firmele din regiune se confrunte cu o presiune concurențială sporită pe piața internă și pentru a valorifica oportunitățile de participare pe piața UE, noi firme și investiții de capital străin urmează să fie atrase în regiune.

Dincolo de avantajul conjunctural al prețului relativ scăzut al forței de muncă, avantaj care se va reduce în timp, competitivitatea firmelor este condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor au determinat și dezvoltarea și diversificarea pieței de servicii pentru afaceri ("business to business"): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), service pentru produsele vândute, etc.

3.2.2. Cercetarea – dezvoltarea

Unul dintre factorii ce influențează în mod direct competitivitatea este dezvoltarea sectorului de cercetare-dezvoltare. Din păcate, sectorul de cercetare-dezvoltare are încă insuficient de dezvoltate legături cu mediul economic, neavând o contribuție semnificativă la dezvoltarea economică regională.

La nivelul Regiunii Sud-Est, în pofida creșterii valorii absolute, trendul cheltuielilor de C&D exprimate ca procent al PIB, nu este foarte pozitiv: reprezentând în anul 2007, 0,18% din PIB-ul regional, iar cheltuielile de C&D au scăzut până la 0,16% din PIB în anul 2010. În aceasta privință, regiunea se situează sub media națională de 0,46% din PIB și mult sub media UE27 de 2,00% din PIB, fapt ce conduce, contrar aspirațiilor, la accentuarea decalajelor.

Județul Vrancea este însă județul cu cel mai puțin personal dedicat acestei activități (15 salariați), ceea ce determină și cheltuieli foarte mici dedicate sectorului: 1.706 mii lei, față de 91.591 mii lei la nivel regional și 2.356.907 lei la nivel național.

Deși numărul de salariați din cercetare-dezvoltare a scăzut în perioada de referință (2004-2009), atât la nivel regional, cât și județean, sumele alocate sectorului au crescut.

Lipsa unor instituții de învățământ superior care să dezvolte acest tip de activități în județul Vrancea justifică indicatorul înregistrat.

Analiza datelor arată că cercetarea din România este extrem de centralizată, 52% din numărul cercetătorilor și 61,1% din fondurile destinate domeniului fiind concentrate în capitală.

3.2.3. Industria

Principalele caracteristici ale industriei județului sunt:

- aproape toate sectoarele industriale sunt reprezentate
- este concentrată în orașe și foarte puțin prezentă în mediul rural;
- industria prelucrătoare deține ponderea în privința cifrei de afaceri și a numărului de angajați în raport cu celelalte activități industriale.

Majoritatea investițiilor străine sunt concentrate în industria alimentară, comerț și industria confecțiilor textile.

3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

Coridoarele naționale și internaționale

Din punctul de vedere al accesibilității la magistralele de transport europene și, prin aceasta conectarea la economia europeană, județul Vrancea beneficiază de avantajul unei situații exact pe traseul coridorului pan-european nr. IX.

Coridorul IX începe în Finlanda, la Helsinki, și străbate nu mai puțin de nouă țări. Din țara de origine, traversează Rusia, prin Vyborg, Sankt Petersburg, Pskov, Moscova și Kaliningrad, Ucraina, prin Kiev, Ljubasevska și Odessa, Moldova, prin Chișinău, România, prin București, Lituania, prin Vilnius, Belarus, prin Minsk, Grecia, prin Alexandroupolis și Bulgaria, prin Dimitrovgrad și Ormenio.

În țara noastră, coridorul străbate, de la sud la nord, Giurgiu, București, Vrancea, Bacău, Pașcani, Iași. Are traseu rutier și feroviar, dar comunică și cu rute cu ieșire în porturi.

Coridorul rutier care începe la Helsinki, în Finlanda și se termină la Alexandropolis în Grecia intră pe teritoriul României la punctul de frontieră cu Republica Moldova, Albița și apoi continuă pe traseul: Mărășesti – Focșani - Buzău – București – Giurgiu, acoperind axa majoră de transport Nord-Sud a județului Vrancea.

În ceea ce privește accesibilitatea la coridoarele de transport interne ale UE, și anume Rețeaua TEN-R, județul Vrancea beneficiază de același tip de avantaj major dat de situarea pe un traseu subsidiar traseului axei 22 care intră pe teritoriul național la Nădlac, trece prin Sibiu, Brașov și București și se termină la Constanța.

Un traseu național de conectare la axa 22 începe la Ploiești, trece prin Buzău, Focșani, Bacău și se oprește la Siret-Suceava, acest traseu străbătând județul Vrancea de la sud la nord, pe traseul actualului DN2, acoperind practic axa de străbatere N-S.

La nivelul drumurilor județene și comunale se pot enunța următoarele caracteristici: calitatea slabă a drumurilor, sistemul deficitar de iluminare și marcare stradală.

Situația drumurilor în mediul rural este critică, în majoritatea localităților rurale existând încă drumuri nepietruite sau neasfaltate.

Infrastructura de utilități

Utilitățile publice din județ nu sunt dezvoltate corespunzător. Din datele disponibile la nivel de județ rezultă că există deficiențe referitoare la dezvoltarea rețelei publice de gaz natural și alimentare cu apă caldă și apă potabilă.

Din datele statistice, se constata ca regiunea se situează pe locul VI la nivel național în ceea ce privește procentul localităților în care se distribuie gaze naturale și pe locul VI la nivel național în ceea ce privește numărul localităților în care se distribuie energie termica, majoritatea acestora fiind municipii și orașele.

Alimentarea cu apă potabila în regiune are un procent mai ridicat decât cel la nivel național. Regiunea a ocupă primul loc la nivel național în ceea ce privește lungimea simplă a rețelei de distribuție a apei potabile și locul II la nivel național în ceea ce privește numărul localităților cu instalații de alimentare cu apă potabilă.

3.2.5. Agricultură

Suprafața agricolă a regiunii (2332767 ha) reprezintă 15,83 % din suprafața agricolă a țării, situând - se pe locul doi la nivel național, după regiunea Sud-Muntenia. Suprafața agricolă a regiunii reprezintă 65,23 % din suprafața totală a acesteia.

În județul Vrancea există 255.666 ha teren agricol (53% din suprafața totală a județului), din care 58% teren arabil și 39% terenuri cu vegetație forestieră.

Culturile agricole reprezintă o caracteristică principală a regiunii, aceasta ocupând locul 2 între regiunile țării la producția vegetală, după regiunile Nord Est și Sud Muntenia. Printre județele regiunii cu cele mai importante producții agricole vegetale se numără și Vrancea cu o importantă suprafață arabilă.

Creșterea animalelor este bine reprezentată, regiunea ocupând locul 1 la producția de carne de ovine și locul trei la producția de carne de porcine și carne de pasăre. Producția de lână plasează regiunea pe poziția a 2-a între regiuni.

Viticultura și pomicultura.

Județul Vrancea se situează pe primele locuri la suprafața viilor pe rod la nivel național. Centre viticole importante sunt în aproape toate județele regiunii, dar cele mai multe se regăsesc în județul Vrancea.

În ultimii ani în acest sector din județul Vrancea au fost realizate multe investiții care au beneficiat de sprijin nerambursabil acordat de Uniunea Europeană.

3.2.6. Silvicultură

Fondul forestier de la nivelul Regiunii Sud-Est ocupă o suprafață de 551.373 ha, reprezentând un procent de 15% din suprafața totală a regiunii (3.576.200 ha). Fondul forestier al județului Vrancea reprezintă 33% din fondul forestier de la nivel regional.

Volumul de lemn recoltat în anul 2011 în regiune era de 1.297,5 mii m³, reprezentând 6,94% din volumul de materie lemnoasă exploatată la nivel național, regiunea situându-se pe penultimul loc între regiuni

3.2.7. Turismul

Regiunea Sud-Est cuprinde aproape toate formele de relief: lunca Dunării, câmpia Bărăganului, podișul Dobrogei cu Munții Măcinului, în nord-vest o parte a Carpaților și Subcarpaților de Curbură și este mărginită la est de întreg litoralul românesc al Mării Negre. Pe lângă bogățiile naturale enumerate mai sus, aceasta regiune conține cea mai frumoasă formă de relief a României și anume Delta Dunării.

Aici există lacuri naturale cu proprietăți terapeutice, vulcanii noroioși, rezervația din Delta Dunării, Insula Mică a Brăilei și litoralul Mării Negre. În zona Soveja - Lepșa din Vrancea se remarcă, pe lângă un peisaj pitoresc, un aer nepoluat, cu concentrație mare de ozon.

Regiunea Sud-Est este caracterizată printr-un potențial turistic ridicat. Patrimoniul bogat de resurse naturale precum și patrimoniul cultural reprezentat prin vestigii istorice, mănăstiri – au favorizat dezvoltarea sectorului.

Situarea Regiunii Sud-Est printre primele locuri în ierarhia națională la numărul structurilor de cazare implică un nivel ridicat al turismului, reprezentând un factor semnificativ pentru obținerea procentului de 12,22% din PIB-ul regional. Regiunea Sud-Est se situează pe primul loc în România în ceea ce privește conservarea biodiversității: este regiunea cu cea mai mare suprafață din ariile protejate din totalul României (43,8 % din totalul suprafețelor protejate din România), precum și regiunea cu cea mai mare suprafață ocupată de arii naturale protejate (cca. 32 % din suprafața regiunii). Pe teritoriul său se află 144 de arii naturale protejate de interes național - aproximativ 680.463 ha – inclusiv o rezervație a biosferei, un parc național și 3 parcuri naturale – precum și 108 situri care fac parte din rețeaua comunitară Natura 2000.

Suprafața însumată a acestor arii este de aproximativ 1.029.206 ha, ariile protejate fiind localizate în toate județele. Datorită varietății de condiții geoclimatice existente, fiecare județ prezintă trăsături specifice în ceea ce privește habitatele și speciile de floră și faună.

Turismul în regiune este diversificat, aici existând aproape toate tipurile de turism: turism de litoral, montan, de croazieră, cultural, de afaceri, turism ecologic, balnear, agroturism, de agrement, de week-end, pescuit sportiv și de vânătoare, practicarea sporturilor nautice.

În județul Vrancea există Parcul Natural Putna Vrancea, care prezintă un cadru propice pentru practicarea **agroturismului** și deține resurse importante pentru dezvoltarea turismului de agrement (vânătoare și pescuit)

Deși județul Vrancea are un potențial turistic unic comparativ cu alte județe din regiune , unitățile turistice nu sunt aliniată la standarde moderne (din punct de vedere al calității serviciilor, capacității organizaționale, dotarea cu resurse, infrastructura), fapt ce a determinat o scădere a numărului de turiști de la an la an.

3.2.8. Zona montană și dezvoltare durabilă – aspecte specifice ruralului montan

Conceptul de dezvoltare durabilă înțelesă ca „o dezvoltare care satisface nevoile generației actuale fără a compromite șansele viitoarelor generații de a-și satisface propriile nevoi” (Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare, 1985) reprezintă rezultatul unei abordări integrate a factorilor politici și decizionali în care protecția mediului și creșterea economică pe termen lung sunt considerate complementare și reciproc dependente.

Dezvoltarea durabilă a devenit un obiectiv politic al Uniunii Europene începând cu anul 1997, prin includerea sa în Tratatul de la Maastricht. În anul 2001, Consiliul European de la Göteborg a adoptat Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene, căreia i-a fost adăugată o dimensiune externă la Barcelona, în anul 2002. În anul 2005, Comisia Europeană a demarat un proces de revizuire a Strategiei, publicând, în luna februarie, o evaluare critică a progreselor înregistrate după 2001, care punctează și o serie de direcții de acțiune de urmat în continuare

Ca rezultat al acestui proces, Consiliul UE a adoptat, la 9 iunie 2006, Strategia de Dezvoltare Durabilă reînnoită pentru o Europă extinsă. Documentul este conceput într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții

pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În acest context, Guvernul României, Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Programul Națiunilor Unite prin Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă au elaborat : “Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013 – 2020 – 2030”, aprobată în ședință de guvern în noiembrie, 2008. Obiectivele strategice vizate sunt:

- ✓ Orizont 2013: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României, ca stat membru al UE.
- ✓ Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- ✓ Orizont 2030: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile

În cadrul Strategiei este analizată situația actuală a sistemului socio-economic și capitalului natural al României cu o serie de concluzii dintre care, în rândurile mai jos, sunt selectate câteva.

Capitalul natural

Dezvoltarea economică a României continuă să urmeze o cale nesustenabilă. Capacitatea de suport a capitalului natural este depășită, iar decalajul tinde să se mărească în măsura în care o seamă de programe sectoriale urmăresc obiective contradictorii și pot intra în conflict cu preceptele dezvoltării durabile, generând efecte negative asupra structurii și capacității de suport ale capitalului natural.

Capitalul antropic

În **industrie** este de reținut faptul ca unele sectoare (textile, încălțăminte, mobilă, echipamente electrice) au cunoscut ajustări structurale mai profunde, devenite posibile datorită privatizării lor rapide, reușind să ajungă la un nivel rezonabil de profitabilitate. Până recent, trendurile investiționale în industrie s-au orientat preponderent spre sectoarele de joasă tehnologie, energo-intensive și cu un aport mai mare de forță de muncă slab și mediu calificată, generatoare de valoare adăugată modestă.

România rămâne și în prezent un utilizator ineficient de **energie** produsă cu costuri ridicate datorate pierderilor mari (circa 30-35%) la centralele ce utilizează combustibili fosili și randamentului scăzut la utilizare (în special la încălzirea locuințelor), situându-se în continuare pe ultimul loc în Uniunea Europeană la acest indicator

În domeniul **transporturilor**, evoluțiile recente din România confirmă tendințele generale din Uniunea Europeană, considerate a fi alarmante, privind creșterea ponderii transportului rutier în parcursul mărfurilor și al parcursul pasagerilor.

Starea precară a infrastructurii rutiere (numai circa 228 km de autostrăzi și 21,5 mii km de drumuri naționale și locale modernizate din totalul de circa 80 mii km în 2006) și densitatea scăzută a drumurilor publice (33,5 kilometri la 100 km pătrați în 2005 față de media UE-25 de 110,1 kilometri la 100 km pătrați în 2003) conduc la sporirea distanței și timpului de parcurs, la consumuri excesive de carburanți, cu efecte nocive asupra mediului, și la un număr mare de accidente rutiere (743 morți la 1 milion călători), cu mult peste media UE (239).

Valoarea adăugată obținută din activitățile de transport s-a realizat integral pe seama consumului suplimentar de resurse, ceea ce contravine principiului dezvoltării durabile.

Agricultura României se află încă într-o situație de declin determinată de fragmentarea excesivă a proprietății (gospodăriile de subzistență fiind predominante), dotarea slabă cu mașini și utilaje, situația precară a infrastructurii rurale, folosirea redusă a îngrășămintelor chimice sau naturale și a pesticidelor, reducerea dramatică a suprafețelor irigate, degradarea solului, deficitul cronic de resurse de finanțare, lipsa unui sistem funcțional de credit agricol.

Din cauza carențelor persistente în gestionarea fondului forestier s-a redus considerabil suprafața pădurilor naturale, virgine și cvasi-virgine, în special la speciile forestiere valoroase, circa 40% din păduri au fost destructurate sub raport ecologic.

Din punctul de vedere al **infrastructurii de bază** România se situează încă mult sub media Uniunii Europene și are de recuperat rămăneri în urmă importante la majoritatea indicatorilor principali (alimentarea cu apă potabilă, tratarea apelor uzate/reziduale, eliminarea deșeurilor, etc.)

Județul Vrancea se caracterizează prin existența tuturor formelor majore și medii de relief, dispuse în ordinea descrescătoare a altitudinii și prin situarea la intersecția unor domenii climatice, pedologice și implicit biologice, diferite.

Consecința directă a acestui fapt este existența pe teritoriul județului a trei bioregioni și a unei diversități biologice remarcabile.

Județul Vrancea este județul cu cea mai întinsă zonă montană din regiune, ceea ce face ca acesta să prezinte caracteristici deosebite comparative cu celelalte județe.

În județul Vrancea se află 1/3 din fondul forestier al regiunii, pădurea ocupând efectiv 40% din suprafața județului.

Suprafața totală a vegetației forestiere la jumătatea anului 2006 era de 193.291 ha pădure (85.809 ha în proprietate privată și 107.482 ha în proprietatea statului) din care 57.000 ha rășinoase care urcă până în vecinătatea celor mai înalte vârfuri (molid, brad, silvestru, jneapănul) și 123.500 ha foioase (fag, paltin, carpen, frasin, mesteacăn, gorun, ulm, anin).

Zona montană, bine împădurită, cu mare interes științific și educațional, este situată în partea de vest a județului.

În scopul de a proteja caracteristicile deosebite ale acestei zone și a le conserva pentru generațiile viitoare, au fost înființate, pe baza unor studii de fundamentare, o serie de rezervații naturale de diferite tipuri, dintre care le menționăm pe următoarele:

1. Padurea Lepsa-Zboina, 210,7 ha
2. Cheile Tișitei, 2.726 ha
3. Cascada Putnei
4. Groapa cu pini 11,1 ha
5. Strâmtura Coza, 15 ha
6. Rapa Rosie 49, 6 ha
7. Lacul Negru 88 ha
8. Cascada Misina 183,5 ha
9. Muntele Goru 388,1 ha
10. Cheile Narujei-Padurea Verde, 250,0 ha
11. Caldările Zabalei Zarna Mică 350,0 ha
12. Padurea Cenaru 365,8 ha
13. Focul Viu de la Andreiasu de Jos 12,0 ha
14. Padurea Reghiu-Scruntaru, 95,7 ha
15. Padurea Dalhauti 188,2 ha

16. Lunca Siretului 388,4 ha

17. Poiana Muntioru 20 ha

18. Parcul Natural Putna – Vrancea, 38 204 ha

Parcul Natural Putna-Vrancea, cu o suprafață de 38.204 ha (41,32% din suprafața județului), se suprapune sectorului central nord-vestic al Munților Vrancei, înscriindu-se grupei externe a Carpaților de Curbură și acoperind în totalitate bazinul hidrografic montan al raului Putna, la care se adauga spre sud –vest masivele Mordanu și Goru.

În cuprinsul Parcului Natural Putna-Vrancea se intalnesc suprafețe foarte mari de habitate protejate la nivelul Uniunii Europene, habitate care se regăsesc în mare parte din rezervațiile naturale menționate.

Porțiuni însemnate din ariile protejate sunt în acest moment proprietate a Obștilor sătești, care pot decide asupra folosinței lor viitoare.

Planul de management al Parcului Natural Putna Vrancea vizează dezvoltarea zonei montane în condițiile conservării și valorificării calității mediului natural.

Caracterul rural al zonei montane din județul Vrancea a determinat aici păstrarea tradițiilor populare, transmiterea ocupațiilor tradiționale din generație în generație.

Locuitorii din zona de munte se ocupă cu creșterea animalelor, cu tăierea și prelucrarea primară a lemnului și cu meșteșuguri pe care le-au deprins de la generațiile anterioare.

3.3. CONCLUZII DIN ANALIZA MEDIULUI ECONOMIC. IMPLICAȚII PENTRU ÎPT

Din analiza profilului economic al regiunii se poate aprecia că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, construcții, mecanica prin calificări ce se adresează industriei navale, agricultura și industria alimentară. Prioritizarea acestora și ponderile recomandate pentru fiecare domeniu trebuie să țină cont de previziunile privind ocuparea (vezi capitolul Piața muncii).

Adaptarea formării profesionale inițiale la schimbările tehnologice și organizaționale din economie impun o serie de direcții de acțiune:

- Adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu agenții economici
 - Dezvoltarea parteneriatului cu agenții economici pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenți economici
 - Asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calității în educație și formare profesională
 - Asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competențe tehnice generale solide
 - Promovarea învățării pe tot parcursul întregii vieți
 - Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la tendințele de dezvoltare economică.
- ***Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la tendințele de dezvoltare economică.***

Din analiza profilului economic al județului Vrancea se poate aprecia că domeniile de formare profesională inițială prioritare sunt: comerț, turism și alimentație, agricultură și industrie alimentară, construcții, mecanică. Specific județului Vrancea sunt domeniile silvicultură și fabricarea produselor din lemn. Prioritizarea acestora și ponderile recomandate pentru fiecare domeniu trebuie să țină cont de previziunile privind ocuparea (vezi capitolul Piața muncii).

➤ ***Adaptarea conținuturilor învățării la schimbările tehnologice și organizaționale produse de investițiile străine și la cerințele specifice ale IMM-urilor***

Principalele direcții de acțiune sunt:

- Adaptări ale curriculum-ului în dezvoltare locală realizate în parteneriat cu operatorii economici
- Dezvoltarea parteneriatului cu operatorii economici pentru asigurarea condițiilor de desfășurare a instruirii practice și dezvoltarea formării continue a cadrelor didactice prin stagii la agenți economici
- Asigurarea îndeplinirii standardelor de pregătire profesională prin implementarea sistemului de asigurare a calității în educație și formare profesională
- Asigurarea unei pregătiri de bază largi cu competențe tehnice generale solide
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți

4. PIATA MUNCII

În acest capitolul se urmărește determinarea cererii previzionate a pieței muncii la orizontul anului 2023, în scopul furnizării către sistemul IPT a informațiilor necesare pentru anticiparea nevoilor de formare profesională .

În acest scop sunt utilizate informațiile furnizate de analiza unui set de indicatori statistici ai pieței muncii, din surse statistice oficiale și din surse administrative pentru evidențierea tendințelor alături de informațiile furnizate de studii previzionale privind piața muncii.

În analiza pieței muncii sunt folosite două serii de date statistice:

1. Balanța forței de muncă (BFM),
2. Ancheta privind forța de muncă în gospodării (AMIGO).

Valorile indicatorilor statistici din cele două serii de date nu sunt identice datorită metodelor de calcul și a metodologiilor diferite. Utilizarea în analiza pieței muncii a ambelor serii este justificată de nivelul diferit al informațiilor.

Astfel, BFM permite compararea datelor la nivel regional și județean iar AMIGO permite compararea datelor între regiuni și cu statistica europeană.

4.1. INDICATORI STATISTICI AI PIETEII MUNCII

4.1.1 Participarea la forța de muncă

Populația activă din Regiunea Sud - Est număra, în 2015, 1078 mii persoane, respectiv 11,8% din populația activă a țării. Din punct de vedere al evoluției, în perioada 2002-2015, la nivelul regiunii Sud – Est, s-a înregistrat o reducere a populației active cu 217 mii persoane.

Structura populației active din regiunea Sud Est în 2015 arată că ponderea populației active de sex masculin este superioară celei de sex feminin cu peste 54% iar ponderea populației active din mediul rural este cu 20,1% sub ponderea populației active din mediul urban.

Pe sexe, populația activă de sex masculin s-a redus în perioada 2002-2015 mai puțin (cu aprox. 90 mii persoane), comparativ cu reducerea populației active de sex feminin (cu 127 mii persoane). Populația activă de sex masculin a înregistrat în perioada 2002-2015 o creștere a ponderii în structura populației active a regiunii de la 57,5% în 2002 la 60,7% în 2015, creștere înregistrată pe seama scăderii ponderii populației feminine, de la 42,5% în 2002 la 39,3% în 2015.

Evoluția pe medii rezidențiale, în perioada analizată, arată o scădere a populației active atât din mediul urban, cu 110 mii persoane, cât și din mediul rural, cu 107 mii persoane. Structura populației active pe medii de rezidență nu a suferit modificări semnificative în perioada analizată. Astfel, dacă, în 2002, populația activă din mediul urban reprezenta 53,9% din totalul populației active din regiune, în anul 2015, această categorie de populație activă a avut ponderea de 54,6% din total. Creșterea de 0,7 puncte procentuale a ponderii populației active din mediul urban, realizată pe seama scăderii ponderii populației active din mediul rural, arată că nu s-au produs mutații semnificative în perioada analizată.

Populația ocupată din regiunea Sud - Est număra în 2015 aproximativ 980 mii persoane

cea ce reprezenta 11,5% din populația ocupată a României. De-a lungul perioadei analizate, populația ocupată din Regiunea Sud - Est a cunoscut evoluții oscilante de la un an la altul.

Populația ocupată de sex masculin este preponderentă față de cea feminină (diferența de 202 mii persoane în 2015). Populația ocupată de sex masculin reprezenta în 2015 60,3% din totalul populației ocupate din regiune, față de doar 39,7% cât era ponderea populației ocupate de sex feminin.

Populația ocupată din mediul urban a fost în 2015 de 530 mii persoane iar cea din mediul rural de 450 mii persoane

Pe medii rezidențiale, în anul 2015, populația ocupată din mediul urban reprezenta 54,09% din totalul populației ocupate la nivelul regiunii.

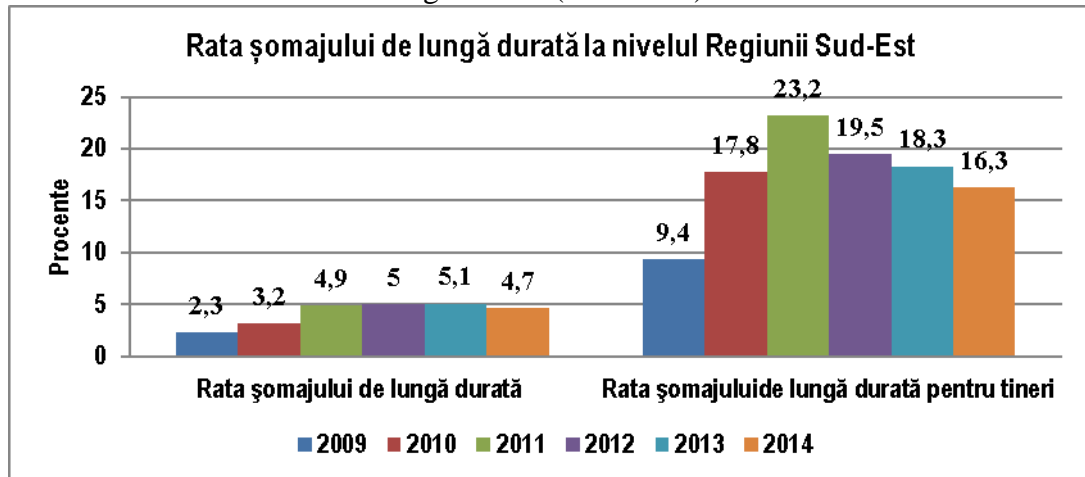
Evoluția populației ocupate în perioada 2002 – 2015 arată o fluctuație de la un an la altul, dar pe întreaga perioadă se înregistrează o scădere cu 180 mii persoane.

Populația ocupată din mediul urban a înregistrat o scădere cu 74 mii persoane, în timp ce populația ocupată din mediul rural a înregistrat o scădere cu 106 mii persoane. Ponderea populației ocupate din mediul rural a scăzut în perioada 2002-2015 cu 2 puncte procentuale, de la 47,9% în 2002 la 45,9% în 2015.

Pe sexe, evoluția populației ocupate a înregistrat o scădere a populației masculine cu 79 mii persoane iar cea feminină a înregistrat o scădere cu 101 mii persoane. Ponderea populației ocupate de sex feminin din totalul populației ocupate la nivelul regiunii a scăzut în perioada analizată de la 42,2% în 2002 la 39,7% în 2015.

Numărul șomerilor (BIM) din regiunea Sud – Est se ridică în anul 2015 la 97 mii persoane. Situația șomajului pe sexe arată că, în anul 2015, din totalul șomerilor, 64,5% sunt de sex masculin.

Figura 4.1. (Sursa INS)

Din punct de vedere al distribuției șomerilor pe medii de rezidență, se constată că, în anul 2015, 59,5% din totalul șomerilor sunt în mediul urban.

Din punct de vedere al evoluției șomajului în perioada 2002-2015 se constată că numărul șomerilor în 2015 a scăzut față de 2002 cu peste 38 mii persoane. Evoluția a fost însă oscilantă.

Rata de activitate a populației de sex masculin, în anul 2015, este cu peste 25 de puncte procentuale peste rata de activitate a populației de sex (75,8% rata la populația de sex masculin, 50,4% rata la populația de sex feminin). Rata de activitate a populației de sex masculin a cunoscut în perioada 2002-2015 o creștere cu 4,2 puncte procentuale, în timp ce rata de activitate a populației de sex feminin a înregistrat o scădere de 2,3 puncte procentuale.

Rata de ocupare în 2015 este de 57,5%, mai mare cu 2,2 puncte procentuale față de anul 2002.

Rata de ocupare a populației de sex masculin a fost în 2015 cu aproape 22 de puncte procentuale mai mare decât rata de ocupare a populației de sex feminin (68,4% rata la populația de sex masculin, 46,2% rata la populația de sex feminin)

Ratele de activitate și ratele de ocupare, pe medii de rezidență sunt apropiate ca valori, diferențele între mediul urban și cel rural fiind în marja a 1 punct procentual.

Deși rata de ocupare în Regiunea Sud Est, în anul 2015, este cu 6,7 puncte procentuale peste media națională, acesta se situează la o valoare de doar 57,5%.

În cazul tinerilor (15-24 ani), rata de activitate și rata de ocupare la nivelul regiunii sunt în scădere în perioada 2002-2015. Astfel, rata de activitate a fost în 2015 de 31,4% față de 39,3% în 2002. Rata de ocupare înregistrează și ea o scădere de la 29,7% în 2002 la 22,2% în 2007. Dacă în 2002, regiunea Sud-Est înregistra o rată de activitate la grupa de vârstă 15-24 de ani superioară mediei naționale, în anul 2015 valoarea acestei rate se situează cu 0,6 puncte procentuale sub media națională.

În 2015 se înregistrează decalaje semnificative între populația feminină și cea masculină și între mediul urban și cel rural privind ratele de activitate și ocupare, în defavoarea populației feminine și a mediului urban. Rata de activitate a populației feminine cu vârsta între 15 și 24 de ani a fost în 2015 de doar 21,8%, comparativ cu 40,2% cât a fost rata la populația de sex masculin. În mediul rural, rata de ocupare a populației tinere a fost în 2015 de 37% față de doar 25,1% în mediul urban.

Rata de ocupare a populației tinere de sex feminin, din grupa de vârstă 15-24 de ani a fost în 2015 de doar 14,3% iar a populației de sex masculin de 29,4%

În mediul rural, rata de ocupare la grupa de vârstă 15-24 de ani, a fost în 2015 cu mult mai mare decât în mediul urban (28,4% în mediul rural, 15,2% în mediul urban)

Rata șomajului (BIM)³ la nivelul Regiunii Sud Est se menține mai ridicată decât la nivel național în anul 2015 (9% la nivelul regiunii față de 6,8% la nivel național). Pe întreaga perioadă analizată rata șomajului la nivelul regiunii a scăzut cu 1,4 puncte procentuale dar evoluția indicatorului a fost oscilantă.

Rata șomajului la nivelul regiunii este mai ridicată în mediul urban (9,8%) față de mediul rural (8,1%) și mai mare în cazul populației de sex masculin (9,6%), față populația de sex feminin (8,2%).

În timp ce rata șomajului în mediul urban a înregistrat o scădere în perioada 2002-2015 de la 13,4% în 2002 la 9,8% în 2015, rata șomajului în mediul rural a înregistrat o creștere de la 6,9% în 2002 la 8,1% în 2015.

Rata șomajului în rândul populației de sex feminin a cunoscut o scădere importantă, de la 11,1% în 2002 la 8,2% în 2015. Rata șomajului la populația de sex masculin a avut o evoluție oscilantă în perioada analizată, cu un maxim de 11% înregistrat în 2014, urmat de o scădere semnificativă în anul următor, la 9,6%.

Regiunea Sud – Est s-a situat în 2015 pe poziția a 2-a în topul regiunilor cu cea mai ridicată rată a șomajului la populația din grupa de vârstă 15-24 de ani, după Regiunea Sud Muntenia (29,3% în Regiunea Sud-Est, 32,3% în Regiunea Sud Muntenia). La grupa de vârstă 15-24 de ani, populația feminină înregistrează în 2015 o rată a șomajului BIM superioară ratei pentru populația de sex masculin (34,5% la populația feminină față de 26,7% la populația

³ Biroul Internațional al Muncii. Ratele de șomaj sunt calculate ca procent din populația activă din grupa de vârstă respectivă.

masculină). În mediul urban din Regiunea Sud - Est, populația din grupa de vârstă 15-24 ani a înregistrat în 2015 o rată a șomajului de 39,5%, mult peste media națională de 26,9% pentru același mediu de rezidență.

Semnificativ este faptul că, în anul 2015, din totalul șomerilor BIM din Regiunea Sud-Est 25% îl reprezentau tinerii cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, pondere mai mare decât media națională de 23,8%.

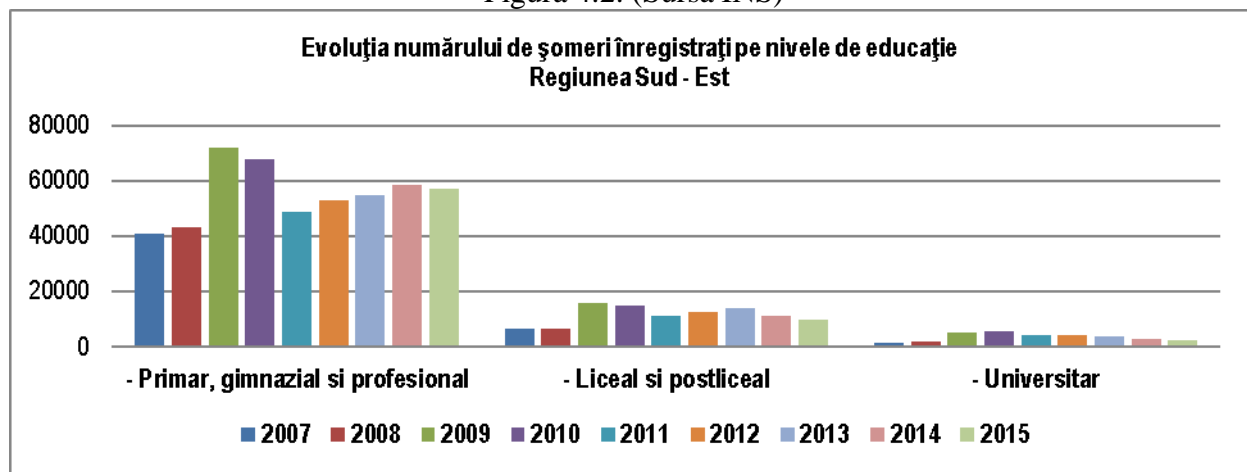
Din analiza evoluției indicatorilor furnizați de BFM pentru perioada 2002-2014, rezultă evoluții în creștere, la nivel regional și în toate județele, a ratelor de activitate și de ocupare a resurselor de muncă.

Rata șomajului înregistrat are în perioada analizată evoluții oscilante la nivelul regiunii și al tuturor județelor din regiune. Tendința generală a fost de scădere a ratei șomajului înregistrat la nivel regional și în toate județele componente ale regiunii, cu excepția județelor Vrancea și Buzău.

Este de semnalat faptul că în 2014 în județul Vrancea s-au înregistrat valori superioare mediilor regiunii și a celor naționale pentru rata de activitate și rata de ocupare a resurselor de muncă. Cea mai mare rată de activitate (73,3%) se înregistrează în județul Vrancea.

Șomerii înregistrați cu nivel de educație universitar au avut o pondere din totalul șomerilor înregistrați din regiune în creștere în perioada 2007-2011, urmată de o perioadă de scădere continuă până în 2015 când ponderea a fost de 3,2%, pondere superioară celei înregistrate la începutul intervalului de analiză, în 2007, de 2,8%.

Figura 4.2. (Sursa INS)

4.1.2. Structura populației ocupate pe niveluri de instruire, la nivel regional

Structura locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale în anul 2015, la nivelul regiunii Sud - Est, arată că activitățile cu cele mai mari valori sunt: industria prelucrătoare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare. În perioada 2008-2015, la nivel regional, au înregistrat creșteri ale numărului de locuri de muncă vacante distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, transport și depozitare, informații și comunicații.

Tabel 4.1. Locuri de muncă vacante pe activități ale economiei naționale în Regiunea Sud-Est

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani							
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
TOTAL	8369	2909	1412	1562	1873	1695	2300	2761
A Agricultură, silvicultură și pescuit	174	123	18	32	19	28	32	74
B Industria extractivă	40	:	:	:	:	1	:	0
C Industria prelucrătoare	2247	609	558	610	538	354	526	484
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	14	10	5	4	5	7	7	11
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	49	36	35	92	117	151	80	82
F Construcții	642	212	163	63	43	33	79	76
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	370	155	111	148	143	179	162	407
H Transport și depozitare	132	70	49	67	63	90	112	118
I Hoteluri și restaurante	84	85	23	15	32	14	19	21
J Informații și comunicații	20	11	4	11	13	15	37	36
K Intermedieri financiare și asigurări	199	72	39	49	51	53	53	53
L Tranzacții imobiliare	29	12	:	3	7	31	33	42
M Activități profesionale, științifice și tehnice	87	55	35	4	34	21	39	64
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	245	62	9	45	44	45	57	27

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

4.1.3. Structura populației ocupate civile pe principalele activități ale economiei naționale

Efectivele cele mai mari de salariați la sfârșitul anului 2014, la nivelul Regiunii Sud-Est se regăsesc în Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, Industria alimentară, Fabricarea altor mijloace de transport (înafara autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor) Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații, Industria metalurgică. În toate secțiunile și diviziunile activităților industriale s-au înregistrat scăderi ale efectivelor de salariați în perioada 2008-2014, cu excepția următoarelor activități în care s-au înregistrat creșteri ale efectivelor de salariați: Fabricarea produselor textile, Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor, Captarea, tratarea și distribuția apei.

Tabel 4.2. Ponderea salariaților la sfârșitul anului 2014, pe secțiuni și diviziuni ale industriei în Regiunea Sud-Est

Activități ale economiei naționale	Pondere 2014
10 Industria alimentară	11.8%
11 Fabricarea băuturilor	2.6%
12 Fabricarea produselor din tutun	0.1%
13 Fabricarea produselor textile	1.7%
14 Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte	17.4%

Activități ale economiei naționale	Pondere 2014
15 Tăbăcirea și finisarea pieilor; fabricarea articolelor de voiaj și marochinărie, harnașamentelor și încălțămintei; prepararea și vopsirea blănurilor	1.2%
16 Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și pluta, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite	2.1%
17 Fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie	0.8%
18 Tipărire și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor	0.3%
19 Fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului	0.5%
20 Fabricarea substanțelor și a produselor chimice	1.0%
21 Fabricarea produselor farmaceutice de baza și a preparatelor farmaceutice	0.1%
22 Fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice	2.4%
23 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	2.2%
24 Industria metalurgică	5.7%
25 Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	6.5%
26 Fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice	0.2%
27 Fabricarea echipamentelor electrice	0.5%
28 Fabricarea de mașini, utilaje și echipamente n.c.a.	1.7%
29 Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor	0.3%
30 Fabricarea altor mijloace de transport	11.4%
31 Fabricarea de mobila	3.3%
32 Alte activități industriale n.c.a.	0.3%
33 Repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor	6.8%

Sursa datelor: INS, Baza de date TEMPO – Online

4.1.4. Numărul mediu al salariaților și al muncitorilor pe activități ale economiei naționale

Evoluția numărului mediu al muncitorilor și a ponderii acestora pe activități ale economiei naționale oferă informații privind tendințele de ocupare pentru persoanele cu nivel de calificare 3 și 4, conform C.N.C.

La nivelul regiunii se constată că numărul total al muncitorilor a crescut constant. Pe activități economice se constată creșteri semnificative în construcții, tranzacții imobiliare și alte servicii, hoteluri și restaurante. Activitățile economice care au înregistrat o diminuare a numărului de muncitori în perioada analizată sunt: industria, agricultura. Pentru aceste activități s-au înregistrat aceleași tendințe și la nivel național.

Se remarcă însă ca având evoluții contrare la nivel regional în comparație cu evoluțiile la nivel național următoarele activități economice : transport, depozitare și comunicații, comerț.

Situațiile mai sus menționate arată evoluții pozitive ale cererii de forță de muncă cu nivel de calificare 3 și 4 pentru activități din construcții, hoteluri și restaurante, și evoluții negative pentru activități din industrie, agricultură, transport, depozitare și comunicații. Comerțul, deși înregistrează mici diminuări atât ca valori absolute cât și ca ponderi ale numărului de muncitori, rămâne activitatea cu cel mai mare număr de muncitori și cea mai mare pondere după industrie.

4.2. INFORMAȚII PARȚIALE

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

În conformitate cu scopurile analizei, au fost selectate din baza de date a AJOFM acele grupe de ocupații/ocupații din COR (Clasificarea Ocupațiilor din România) considerate relevante pentru regiune în raport cu calificările din nomenclatorul de pregătire prin învățământul profesional și tehnic. Pentru învățământul superior, au fost selectate majoritatea grupelor de ocupații din grupa majoră 2 din COR. Pe structura COR s-a mers până la nivelul de detaliere (grupa minoră/grupă de bază/ocupație) minim necesar pentru departajarea în funcție de domeniul de pregătire/profilul relevant. Pentru comparație, a fost analizată și evoluția pentru ocupațiile din categoria muncitorilor necalificați (grupa majoră 9)

Analizele și concluziile care urmează trebuiesc privite sub rezerva următoarelor limite metodologice:

- locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)

- posibile înregistrări multiple ale acelorași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)

- informații incomplete generate de dificultățile de utilizare a bazelor de date de care dispun AJOFM

- dificultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR

- la momentul analizei nu au fost disponibile informații privind numărul anual de absolvenți pe domenii și calificări pentru a evalua raportul absolvenți șomeri / absolvenți pe ocupațiile aferente

- datele analizate nu iau în considerare durata medie a șomajului pe ocupațiile respective și nici rata de ocupare a locurilor de muncă vacante.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul profesional și liceal tehnologic

În tabelul 4.3.sunt prezentate sintetic tendințele privind locurile de muncă vacante, șomerii înregistrați, șomeri absolvenți precum și ocupațiile și grupele de ocupații relevante prin numărul de locuri de muncă vacante. Detaliat, datele sunt prezentate în anexa 5.

Profilul dominant la nivel județean al cererii de forță de muncă pare să fie dat de următoarele domenii (în ordinea numărului de locuri de muncă vacante la nivel județean): *mecanică, industrie textilă, comerț, construcții, turism și alimentație, economic, electric*

Tabelul 4.3.

Domeniul de pregătire -ruta prog.	Tendință locuri muncă vacante	Tendință șomeri	Diferență locuri vacante-șomeri (2008)	Tendință șomeri absolvenți Ponderea șomerilor absolvenți din total șomeri în 2008	Ocupații / grupe de ocupații relevante (prin nr. de locuri de muncă vacante în cadrul domeniului)
Agricultură	↓ Regiune ↓ VN	↓ Regiune ↓ VN,	(-) Regiune (+) VN	↓ Regiune 6 % (2 abs.)	Ocupații cu locuri de muncă ↓ , șomaj ↓, pondere locuri de munca vacante: 0.1%
Silvicultură	↓ Regiune, ↓ VN	↓ Regiune ↓ VN	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 33%(12 abs.)	Ocupații cu locuri de muncă ↑, șomaj ↓, pondere locuri de munca vacante: 0.5%
Construcții, instalații și lucr. publice	↑ Regiune, ↑ VN	↓ Regiune ↑ VN,	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 14.32 % (51 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 9.8 %
Turism și alimentație	↓ Regiune, ↓ VN,	↓ Regiune ↓ VN	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 10%(7 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 6.5 %
Comerț	↓ Regiune, ↓ VN	↓ Regiune ↓ VN	(+) Regiune (+) , VN	↓ Regiune 2.8 % (6 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 13.00 % Vânzători – VN
Mecanică	↑ Regiune ↑ VN	↓ Regiune ↑ VN	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 3.9 % (91 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri de muncă (+);pondere locuri de munca vacante: 34.50 %
Electromecanică	↓ Regiune ↓ VN	↓ Regiune ↓ VN	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 3.38% (2 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 0.30 %
Electronică și automatizări	↑ Regiune ↑ VN	↓ Regiune ↓ VN	(+) Regiune (+) VN	↓ Regiune 7.43 % (9 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 0.90 %
Chimie industrială	↑ Regiune Valori ne semnifica tive în restul jud.	↑ Regiune Valori ne semnifica tive în restul jud.	(-) Regiune	Valori ne semnifica tive: 0 abs. șomeri în 2009.	Dispersie mare și valori mici pe ocupații în judet ; pondere locuri de munca vacante: 0.00 %
Materiale de construcții	↑ Regiune Valori ne semnifica tive în restul jud.	↑ Regiune Valori ne semnifica tive în restul jud.	(+) Regiune	Valori ne semnifica tive: 0 abs șomeri în 2009.	Dispersie mare și valori mici pe ocupații în judet ; pondere locuri de munca vacante: 0.30 %
Electric	↑ Regiune, ↑ VN	↓ Regiune, ↑ VN	(+) Regiune, (+) VN	↓ Regiune 3.33 % (6 abs.)	Ocupații cu excedent de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 1.2 %
Industrie alimentara	↓ Regiune ↑ VN	↓ Regiune ↓ VN	(-)Regiune, (+) VN	↓ Regiune 3.75% (3 abs.)	Ocupații cu excedent de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 1.3 %
Fabricarea produselor din lemn	↓ Regiune ↓ VN	↓ Regiune, ↑ VN	(+) Regiune, (+) VN	↓ Regiune 6.68 % (26 abs.)	Ocupații cu excedent de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 3.1 %
Industrie textilă și pielărie	↓ Regiune ↑ VN	↓ Regiune ↑ VN	(-)Regiune, (-) Restul Județelor	↓ Regiune 12.27%(47 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca

Domeniul de pregătire -ruta prog.	Tendință locuri muncă vacante	Tendință șomeri	Diferență locuri vacante-șomeri (2008)	Tendință șomeri absolvenți Ponderea șomerilor absolvenți din total șomeri în 2008	Ocupații / grupe de ocupații relevante (prin nr. de locuri de muncă vacante în cadrul domeniului)
					vacante: 21.4 %
Estetica și igiena corpului omenesc	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	
Tehnici poligrafice	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	
Economic	↑ Regiune, ↑ VN	↓ Regiune, ↓ VN	(+) Regiune, (+) VN	↓ Regiune 4.45% (7 abs.)	Ocupații cu excedent semnificativ de locuri muncă; pondere locuri de munca vacante: 7.1 %
Protecția mediului	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	valori ne semnificative	

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul postliceal

Pentru școala postliceală, domeniile cu dinamică pozitivă la nivel județean (tendință de creștere a locurilor de muncă și balanță pozitivă locuri de muncă-șomeri) sunt: agricol și alimentar , sănătate și asistență pedagogică, industrie textilă și pielărie, transporturi și fabricarea produselor din lemn. În domeniul sănătate și asistență pedagogică se remarcă cererea mare pentru asistenți medicali generaliști.

Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Ocupațiile: ingineri în industria textilă și pielărie, ingineri în industria alimentară, ingineri în industria lemnului, ingineri agronomi, zootehniști și silvici, înregistrează balanță negativă locuri de muncă-șomeri și o cerere foarte mică pe piața muncii regională.

4.2.2. PROIECȚIA OCUPĂRII ȘI A DEFICITULUI DE CALIFICĂRI PE TERMEN SCURT (ANCHEȚE)

Anchete la operatori economici

Ancheta în firme privind cererea de forță de muncă pe termen scurt reprezintă componenta “Investigații de teren în rândul angajatorilor” a „*Studiului previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013*” realizat de Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS) – partener în cadrul proiectului „*Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii*”. Culegerea datelor a fost realizată de Centrul de Sociologie Urbană și Regională (CURS) în perioada 14 august – 14 septembrie 2011. Ancheta de teren în rândul angajatorilor s-a realizat prin interviuri „față în față” pe baza unui chestionar aplicat pe un eșantion regional de 484 firme, reprezentativ la nivel regional, în perioada 14 august – 14 septembrie 2011. Marja de eroare a eșantionului este de $\pm 4.37\%$ la un nivel de încredere de 95%.

Obiectivele anchetei în firme au fost următoarele:

- Investigarea cererii de forță de muncă pentru absolvenți de învățământ profesional și tehnic pe termen scurt.
- Investigarea gradului de satisfacție a angajatorilor față de nivelul de pregătire profesională a absolvenților de învățământ profesional și tehnic.

Principalele rezultate obținute din prelucrarea informațiilor obținute din ancheta de teren pentru Regiunea Sud Est sunt următoarele:

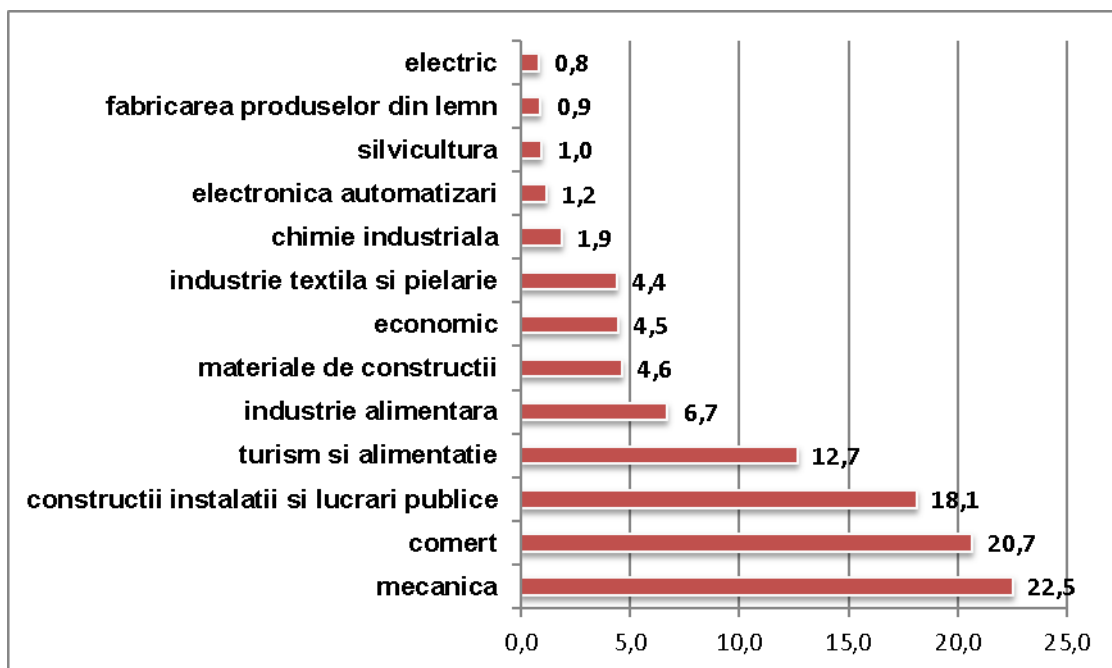
- În anul 2009, toate județele din regiunea Sud - Est s-au confruntat cu pierderi la nivelul efectivului de salariați, înregistrându-se pe total eșantion regional, o scădere de 6,4%. În anul următor, volumul salariaților a continuat să scadă, afectând de asemenea toate județele, scăderea totală fiind de 5,2% la nivel regional. În primele opt luni ale anului 2011, evoluția efectivilor de salariați pare a se stabiliza, scăderea la nivel regional fiind doar de 0,1% față de anul 2010; s-au înregistrat creșteri ale numărului de salariați în județele Tulcea, Buzău și Galați. La nivel sectorial, firmele din tranzacții imobiliare, hoteluri și restaurante, activități profesionale, științifice și tehnice, sănătate și asistență socială și industrie prelucrătoare au fost cele mai afectate de declinul numărului de salariați în perioada 2009-2011.
- La nivel regional, la momentul anchetei, 2,5% din totalul locurilor de muncă existente în firmele investigate erau vacante, valoarea ratei locurilor de muncă vacante fiind semnificativ peste media națională. Rata locurilor de muncă vacante era semnificativ mai mare decât media regională în județele Tulcea și Buzău, precum și în sectoarele învățământ, intermediari financiare și asigurări, industrie extractivă și industrie prelucrătoare. Pe de altă parte, tranzacțiile imobiliare și activitățile profesionale, științifice și tehnice au reprezentat practic zone ”închise” pentru angajare, înregistrând rate nule ale locurilor de muncă vacante. Rata locurilor de muncă vacante atinge cele mai înalte nivele pentru grupa ocupațională muncitori din agricultură și pescuit (5,3%), urmată, cu nivele tot peste media regională de muncitori calificați (3,9%), funcționari (3,4%), tehnicieni (2,8%) și lucrători în servicii (2,7%).
- La nivel regional, din punctul de vedere a domeniului de calificare relevant pentru pregătirea prin liceu tehnologic și învățământ profesional, la momentul anchetei, cea mai semnificativă

- cerere de forță de muncă se adresează domeniilor construcții, instalații și lucrări publice (22,1%), mecanică (17,0%) și turism și alimentație (15,8%), urmate la distanță de domeniile comerț (9,6%), industrie textilă și pielărie (7,6%), industrie alimentară (6,8%) și economic (5,3%). În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, cele mai multe locuri de muncă vacante se adresează domeniilor protecția mediului (45,4%), sănătate și asistență pedagogică (22,0%) și informatică (21,6%). În medie, locurile de muncă vacante la momentul anchetei erau neocupate de circa 3,53 luni.
- Rezultatele analizei indică o evoluție diferențiată a numărului de locuri de muncă la orizontul 6 luni, respectiv 12 luni în funcție de clasele de mărime ale firmelor investigate: firmele micro și mici estimează o evoluție pozitivă (creșteri-scăderi) a numărului de locuri de muncă atât la orizontul următoarelor 6 luni cât și la orizontul următoarelor 12 luni; în vreme ce firmele mari estimează o evoluție negativă atât la 6 luni, cât și la 12 luni. La orizontul următoarelor 12 luni din cele șase județe ale regiunii, cinci estimează creșteri ale efectivelor de salariați, județul Galați fiind singurul care estimează reduceri ale efectivelor de personal. La același orizont de timp, în profil sectorial remarcăm că cele mai dinamice firme se estimează a fi cele din intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități de servicii administrative și servicii suport și industrie prelucrătoare. Cele mai pesimiste cu privire la evoluțiile efectivelor de salariați pe termen scurt (12 luni) sunt firmele din informații și comunicații, sănătate și asistență socială, distribuția apei și salubritate, construcții și transport și depozitare care estimează scăderi ale efectivelor de personal.
 - Comparând structura numărului curent de locuri de muncă cu cea a locurilor de muncă estimate a exista în firmele investigate peste 12 luni, se constată că întreprinderile din regiunea de dezvoltare Sud-Est anticipează o creștere a ponderii ocupațiilor din GO 4 (funcționari) și GO 5 (lucrători în servicii), dar și creșteri ușoare pentru GO 9 (muncitori necalificați) și GO 6 (muncitori în agricultură și pescuit).
 - Din punctul de vedere al domeniilor de calificare relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional, la nivel regional, cea mai ridicată cerere de forță de muncă la orizontul următoarelor 12 luni se adresează domeniilor mecanică (22,5%), comerț (20,7%), construcții, instalații și lucrări publice (18,1%) și turism și alimentație (12,7%). În ceea ce privește domeniile de calificare specifice învățământului postliceal, cea mai ridicată cerere de forță de muncă se adresează domeniilor servicii (69,3%), sănătate și asistență pedagogică (15,9%) și informatică (9,8%).
 - Pe fondul unei perioade în care firmele au manifestat prudență sporită în acțiunile de recrutare și angajare, doar 13% dintre firmele investigate au angajat tineri absolvenți ai promoției 2010. Firmele însă au avut tendința de a recruta în mai mare măsură absolvenți de învățământ profesional și absolvenți de liceu tehnologic. Peste 70% dintre acestea s-au declarat a fi mulțumite și foarte mulțumite de nivelul de calificare al absolvenților. Absolvenții de învățământ postliceal și profesional sunt caracterizați de cele mai ridicate nivele de mulțumire. Gradul cel mai ridicat de nemulțumire caracterizează absolvenții de liceu tehnologic și absolvenții fără calificare (învățământ gimnazial, primar).
 - Din punctul de vedere al domeniului de calificare specific liceului tehnologic, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți ai promoției 2010 necesitau calificări din comerț (34,4%), construcții, instalații și lucrări publice (18,5%), turism și alimentație (12,8%) și mecanică (12,1%). În ceea ce privește domeniile de calificare

specifice școlilor postliceale, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele au angajat absolvenți ai promoției 2010 necesitau calificări din servicii (54,1%) și sănătate și asistență pedagogică (34,5%).

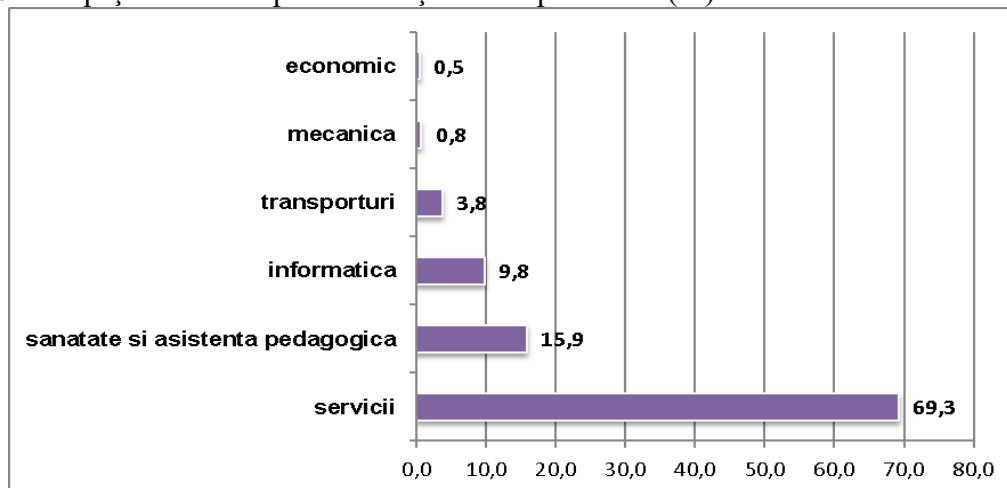
- Una dintre cele mai importante dimensiuni ale cererii de calificări este *structura acesteia pe domenii de formare profesională*. 21,5% dintre locurile de muncă pentru care se estimează că va exista cerere la orizontul următoarelor 12 luni sunt ”lipsite de relevanță” pentru ÎPT, cu alte cuvinte, fie necesită un nivel de educație mai ridicat (3,8%), fie unul mai scăzut (17,7%). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt relevante pentru absolvenții de liceu tehnologic și învățământ profesional (62,1%), în vreme ce 16,4% sunt destinate absolvenților de școli postliceale.
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări relevante pentru liceul tehnologic și învățământul profesional aparțin domeniilor *mecanică* (22,5%), *comerț* (20,7%), *construcții, instalații și lucrări publice* (18,1%) și *turism și alimentație* (12,7%), urmate de *industrie alimentară* (6,7%), *materiale de construcții* (4,6%), *economic* (4,5%) și *industrie textilă și pielărie* (4,4%).
- La nivel regional, cele mai multe locuri de muncă pentru care firmele estimează că vor crește cererea la orizontul următoarelor 12 luni și care necesită calificări specifice învățământului postliceal aparțin domeniilor *servicii* (69,3%), *sănătate și asistență pedagogică* (15,9%) și *informatică* (9,8%).
- Rugați să evalueze nivelul lor de satisfacție față de calificarea profesională a tinerilor absolvenți ai promoției 2010 angajați, majoritatea angajatorilor se declară “mai degrabă mulțumiți” și “foarte mulțumiți” (74,4%).

Figura 4.1 - Distribuția locurilor de muncă pentru care se estimează creșteri, după domeniul de calificare – ocupații relevante pentru liceul tehnologic sau învățământul profesional (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Figura 4.2 - Distribuția locurilor de muncă pentru care se estimează creșteri, după domeniul de calificare - ocupații relevante pentru învățământul postliceal (%)

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

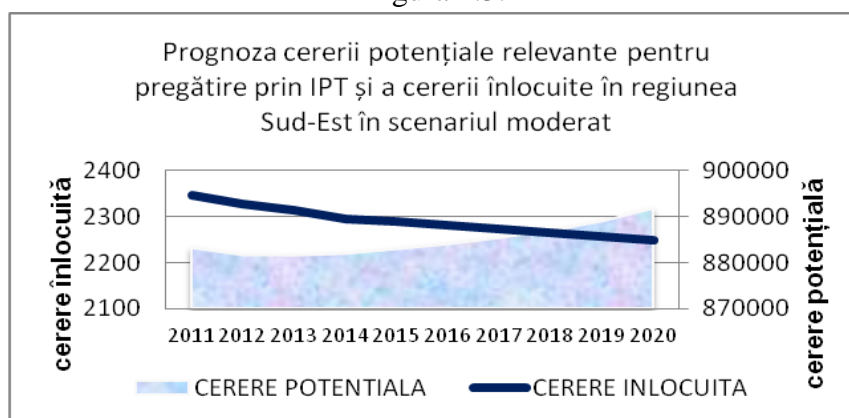
În urma aplicării periodice a anchetelor în firme se vor putea desprinde și unele tendințe mai consistente în atenția furnizorilor de educație și formare profesională.

4.2.3. PROIECTIA CERERII ȘI OFERTEI DE LOCURI DE MUNCĂ PE TERMEN MEDIU

Proiecțiile obținute pe baza scenariului moderat prezintă un trend ușor ascendent, ritmuri anuale de creștere pozitive înregistrându-se începând cu anul 2014. Astfel proiecția cererii potențiale pentru anul 2020 o depășește pe cea din 2011 cu aproximativ 1%. Proiecțiile scenariilor optimist și pesimist urmează aceeași tendință de reducere a cererii potențiale, dar din motive diferite: în scenariul pesimist ca urmare a păstrării tendinței etapei anterioare celei de prognoză, în cel optimist ca urmare a ipotezei modificărilor structurale care impun o reducere a greutateii specifice a ocupării din agricultură.

Proiecțiile în cazul **scenariului moderat** pun în evidență creșteri ale cererii potențiale cu 1% în întreg intervalul de proiecție și scăderi ale cererii înlocuite mai accentuate din anul 2014, astfel încât la nivelul anului 2020 aceasta va fi cu circa 4,1% mai mică decât în anul 2011

Figura 4.3.

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

În regiunea Sud-Est, în ipoteza scenariului moderat, scăderi în ceea ce privește cererea potențială pentru forță de muncă sunt previzionate în sectoarele *agricultură, industria extractivă, tranzacții imobiliare, intermediari financiare, administrație publică*. Cererea potențială pentru forță de muncă ar înregistra creșteri în *industria prelucrătoare și în comerț*, iar după 2011 în construcții, sănătate și asistență socială și în activitățile din învățământ. După 2013 se profilează creșteri și în sectorul *energie electrică și termică, apă și gaze*.

Tabelul 4.4. Proiecția cererii potențiale de forță de muncă pentru regiunea Sud-Est, în ipotezele scenariului moderat, pe activități economice (persoane)

SUD-EST	2009	2011	2013	2015	2017	2020
Agricultura, silvicultura si piscicultura	335.529	317.864	294.631	300.865	280.103	274.841
Industria extractiva	6.070	4.833	3.529	4.527	4.561	4.689
Industria prelucrătoare	252.004	264.927	272.718	283.421	290.641	300.531
Energie electrica si termica, gaze si apa	20.728	20.491	19.942	21.581	21.991	22.692
Construcții	87.924	86.720	89.169	93.907	97.168	102.113
Comerț	128.283	130.700	131.409	130.779	132.455	134.619
Hoteluri si restaurante	20.571	19.625	19.010	19.925	19.699	19.336
Transport, depozitare si comunicații	76.419	73.621	71.230	73.730	73.651	74.174
Intermedieri financiare	8.169	7.634	6.991	7.025	7.044	7.272
Tranzacții imobiliare, închirieri si activități de servicii	19.483	18.578	17.816	18.865	18.737	18.545
Administrație publica si apărare	72.287	71.508	70.048	65.868	64.502	62.471
Învățământ	55.126	53.285	53.733	55.840	55.946	56.542
Sănătate si asistenta sociala	48.164	47.072	48.295	50.688	51.066	55.006
Celelalte activități ale economiei naționale	28.491	31.030	33.514	33.755	35.215	37.272
Total	1.159.249	1.147.887	1.132.037	1.620.775	1.512.779	1.170.103

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2014 și în perspectiva anului 2020

Previziunile obținute în cadrul scenariului moderat la nivelul regiunii Sud-Est estimează o creștere a numărului de locuri de muncă disponibile în regiunea Sud Est în prima jumătate a intervalului de prognoză, urmată din 2016 de o reducere a numărului acestora.

Se previzionează locuri de muncă disponibile pe tot parcursul intervalului de prognoză în toate județele. Tendințe de evoluție diferite de cele ale regiunii se manifestă în județul Constanța unde pe fondul existenței locurilor de muncă disponibile se estimează un proces de reducere permanentă a numărului acestora pe intervalul de prognoză și în județul Vrancea în care are loc o evoluție crescătoare a locurilor de muncă disponibile.

Concluziile autorilor studiului INCSMPS privind șansele absolvenților ÎPT

Structura cererii potențiale, pe domenii de formare ale IPT, în ipoteza scenariului moderat, în regiunea Sud-Est în perspectiva 2017-2020

Domenii de formare	%
Agricultură	4,6
Chimie industrială	0,8
Construcții instalații și lucrări publice	8,2
Comerț	11,9
Economic	11,9
Electric	6,7
Electromecanică	3,9
Electronică automatizări	4,2
Fabricarea produselor din lemn	0,7
Industrie alimentară	1,0
Industrie textilă și pielărie	8,1
Materiale de construcții	1,0
Mecanică	28,6
Turism și alimentație	6,7
Resurse naturale și protecția mediului	1,5
Tehnici poligrafice	0,1
Total	100,0

Sursa datelor: CNDIPT/INCSMPS, Studiu previzional privind cererea de formare profesională la orizontul anului 2013 și în perspectiva anului 2020

Ponderea estimată pe baza datelor furnizate de studiul previzional cu privire la proiecția locurilor de muncă disponibile la nivelul regiunii Sud-Est în perspectiva anului 2020 (în scenariul moderat) de circa 2/3 pentru ocupațiile relevante pentru nivel 3 și 4 de calificare oferit prin învățământul liceal tehnologic și profesional este confirmată și de rezultatele anchetei în firme .

Tabelul 4.5. Structura proiecției cererii potențiale pe domenii de pregătire în județul Vrancea.

Domeniul de educație și formare profesională	Ponderi previzionate ale cererii de formare profesională pentru 2013-2020 (%)
Agricultură	7,7
Chimie industrială	0
Construcții, instalații și lucrări publice	9,2
Comerț	9,2
Economic	7,7
Electric	4,6
Electromecanică	3,1
Electronică și automatizări	4,6
Fabricarea produselor din lemn	3,1
Industrie alimentară	6,2
Industrie textilă și pielărie	4,6
Materiale de construcții	0
Mecanică	26,2
Turism și alimentație	7,7
Protecția mediului	6,1
Tehnici poligrafice	0

Diferențele dintre ponderile cererii de formare profesională la nivelul județului Vrancea, adoptate în CLDPS, comparativ cu ponderile estimate pentru nivelul regional în cadrul studiului previzional, sunt justificate în baza următoarelor considerente:

- în domeniul *agricultură* (5,5% la nivel de regiune, 7,7% la nivel de județ), există o pondere reprezentativă a sectorului agricol în județul Vrancea, dar nu există forță de muncă calificată;
- în domeniul *comerț* (13% la nivel de regiune, 9,2% la nivel de județ), calificarea pentru acest domeniu este completată prin formarea adulților;
- în domeniul *electric* (7,4% la nivel de regiune, 4,6% la nivel de județ), nu există solicitări de forță de muncă pentru acest domeniu, astfel încât să ajungem la procentul Regiunii Sud - Est
- în domeniul *electromecanică* (1,2% la nivel de regiune, 3,1% la nivel de județ), există unitate școlară care face parte din programul PHARE pentru domeniul electromecanic
- în domeniul *electronic, automatizări* (0,5% la nivel de regiune, 4,6% la nivel de județ), există unitate școlară care face parte din programul PHARE pentru domeniul electronic, automatizări;
- în domeniul *fabricarea produselor din lemn* (1,6% la nivel de regiune, 3,1% la nivel de județ, cerere pe piața forței de muncă locale;
- în domeniul *industrie alimentară* (2,1% la nivel de regiune, 6,2% la nivel de județ), există agenți economici interesați de absolvenții de nivel 2 și 3 de calificare din domeniul industrie alimentară;
- în domeniul *industrie textilă și pielărie* (8,8 % la nivel de regiune, 4,6% la nivel de județ) calificarea pentru acest domeniu este completată prin formarea adulților;
- în domeniul *mecanică* ((31,6% la nivel de regiune, 26,2% la nivel de județ), procentul de 26,2% asigură necesarul de forță de muncă calificată în acest domeniu pentru județul Vrancea
- în domeniul *turism și alimentație* (2,6% la nivel de regiune, 7,7% la nivel de județ), din strategia de dezvoltare a județului Vrancea există pentru domeniul turism și alimentație direcții viabile de dezvoltare.

4.3. CONCLUZII DIN ANALIZA PIETEI MUNCII

4.3.1.Principalele constatări desprinse din informațiile din AMIGO la nivel regional

Concluzii din analiza populației active și a populației ocupate

În perioada 2002-2015 atât populația activă cât și populația ocupată a cunoscut o scădere semnificativă. Scăderea a fost mai accentuată în cazul populației feminine. Populația ocupată din mediul rural reprezintă în anul 2015 45,9% din totalul populației ocupate la nivelul regiunii.

Concluzii din analiza ratei de activitate și a ratei de ocupare

Rata de activitate și rata de ocupare au crescut în perioada 2008 – 2015. Rata de activitate la nivelul regiunii se situează în anul 2015 sub media națională cu 3 puncte procentuale.

În cazul tinerilor (grupa de vârstă 15-24 ani) atât rata de activitate cât și rata de ocupare sunt în continuare în scădere și au valori foarte mici (31,4% rata de activitate și 22,2% rata de ocupare în 2015)

Se remarcă un fenomen îngrijorător în ceea ce privește valorile extrem de mici și în scădere ale ratei de activitate (21,8% în 2015) și ratei de ocupare (14,3% în 2015) a populației feminine din grupa de vârstă 15-24 ani

Concluzii din analiza șomajului

Rata șomajului BIM la nivelul regiunii se menține la valori mai ridicate decât media națională. Rata șomajului tinerilor (15-24 ani) are în 2015 valori îngrijorător de mari (29,3%, cu 7,6 puncte procentuale mai mare decât media națională). Populația feminină și cea din mediul urban de la această categorie de vârstă înregistrează valori mai mari ale ratei șomajului decât totalul populației în vârstă de muncă.

Ponderea șomerilor tineri din totalul șomerilor este în perioada 2008 – 2015 deși în scădere înregistrează, în 2015 o valoare de 25%.

Concluzii din analiza structurii populației ocupate civile

Ierarhia sectoarelor economice din punct de vedere al ponderii populației ocupate civile pe sectoare în 2014 la nivel regional este : *serviciile 40,7%, agricultura 31,9%, industria 19,2%, construcțiile 8,2%*.

Serviciile

Ponderea populației ocupate civile din servicii la nivel regional este cu aproape 4 puncte procentuale sub media națională.

Agricultura

Agricultura a înregistrat o creștere a ponderii populației ocupate civile în perioada 2008-2014 (cu 1,2 puncte procentuale) și se situează peste media națională. Disparitățile intraregionale în ceea ce privește populația ocupată civilă în agricultură sunt semnificative. Astfel ponderea populației ocupată în agricultură în județul Vrancea (43,5%) este dublul ponderii din județul Constanța (21,1%)

Industria

În 2014 industria a cunoscut o creștere față de 2012 a ponderii populației civile ocupate. Disparitățile intraregionale în ceea ce privește populația ocupată civilă în industrie sunt semnificative. Astfel ponderile populației civile ocupate în industrie în județul Brăila (21,2%) și în județul Buzău (21,5%) sunt superioare mediei naționale (21,1%). Județul Tulcea are pondere peste media regională.

Construcțiile

Ponderea populației ocupate civile în industrie la nivelul regiunii în 2014 (8,2%) este peste media națională (7,4%). Și în acest domeniu se înregistrează disparități intraregionale. Trei județe au ponderi peste media națională (Constanța, Galați, Brăila), celelalte trei (Buzău, Tulcea, Vrancea) situându-se sub media regională și națională.

4.3.2. Concluzii din analiza proiecției cererii și ofertei de locuri de muncă pe termen mediu

În scenariul moderat, grupele ocupaționale pentru care se previzionează ușoare creșteri ale locurilor de muncă disponibile ar fi *Tehnicienii în domeniul fizicii și tehnicii, Operatori la instalațiile fixe și lucrători asimilați*. Se menține aproximativ constant numărul de locuri de muncă disponibile destinate *Operatorilor la mașini, utilaje și asamblorilor de mașini, echipamente și alte produse*. Evoluții care conduc spre valori negative care sugerează pierderi

de locuri de muncă în economia regiunii par să afecteze grupele *Agricultori și lucrători calificați în agricultură, Modele, manechine și vânzători în magazine și piețe, Lucrători în servicii personale și de protecție, Funcționari în servicii cu publicul*. Pentru celelalte grupele ocupaționale se profilează locuri de muncă disponibile în cea mai mare parte a intervalului de prognoză, în tendință descrescătoare însă.

Implicațiile pentru IPT

- **Rata ridicată a șomajului și mai ales șomajul ridicat al tinerilor și șomajul de lungă durată** - obligă sistemul de ÎPT la:
 - anticiparea nevoilor de calificare și adaptarea ofertei la nevoile pieței muncii
 - acțiuni sistematice de informare, orientare și consiliere a elevilor
 - abordarea integrată a formării profesionale inițiale și continue, din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți
 - implicarea în programele de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă, în special în cele privind oferirea unei noi calificări tinerilor care nu și-au găsit un loc de muncă după absolvirea școlii.
 - parteneriate active cu agenții economici, Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații care pot contribui la integrarea socio-profesională a absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar.

- **Participarea scăzută a forței de muncă în programe de formare continuă** - în contrast cu nevoile de formare în creștere (pentru întreprinderi, salariați, șomeri), decurgând din mobilitatea ocupațională accentuată de procesele de restructurarea economiei, nevoile de actualizare și adecvare competențelor la cerințele în schimbare la locul de muncă, etc. - oferă școlilor oportunitatea unei implicării active ca furnizori de formare pentru adulți, având în vedere:
 - creșterea nivelului de calificare a capitalului uman și formarea de noi competențe pentru adaptarea la schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi
 - adecvarea calificării cu locul de muncă
 - reconversia profesională în funcție de nevoile pieței muncii
 - recunoașterea și valorificarea în experienței profesionale și a competențelor dobândite pe cale formală și informală
 - diversificarea ofertei de formare și adaptarea la nevoile grupurilor țintă: ex. programe de formare la distanță, consultanță, etc.

- **Evoluțiile sectoriale în plan ocupațional, analizele și prognozele privind evoluția cererii și ofertei de forță de muncă** - trebuie avute în vedere pentru:
 - Planificarea strategică pe termen lung a ofertei de calificare, corelată la toate nivelurile decizionale: regional (PRAI), județean (PLAI), unitate școlară (PAS)
 - Identificarea și eliminarea unor dezechilibre între planurile de școlarizare și nevoile de calificare
 - Planurile de școlarizare trebuie să reflecte ponderea crescută a serviciilor, nevoile în creștere în construcții, calificările necesare ramurilor industriale cu potențial competitiv (cu accent pe creșterea nivelului de calificare și noile tehnologii), prioritățile strategice sectoriale pentru agricultură și dezvoltarea rurală.

- **Decalajele privind nivelul de educație în mediul rural față de urban - obligă la:**
 - Măsuri sistemice pentru creșterea generală a calității învățământului rural
 - Asigurarea accesului egal la educație în condiții de calitate
 - Măsuri de sprijin pentru continuarea studiilor de către elevii din mediul rural și din categorii defavorizate economic și social

- **Adaptarea ofertei de formare profesională inițială la nevoile anticipate ale pieței muncii corelată cu validarea periodică a datelor din studiile previzionale pe baza datelor curente din surse oficiale și administrative**

5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC DIN JUDEȚUL VRANCEA

5.1 INDICATORI DE CONTEXT

5.1.1.Contextul european

Pentru orizontul de timp (2023) în care se încadrează prezentul plan de acțiune educația și formarea profesională sunt în strânsă legătură cu politicile de ocupare a forței de muncă, constituind una dintre componentele prioritare ale politicilor și programelor UE.

În cele ce urmează, sunt prezentate câteva dintre principalele repere care definesc aceste politici.

Europa 2020 propune trei priorități care se susțin reciproc:

- creștere inteligentă: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- creștere durabilă: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- creștere favorabilă incluziunii: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea social și teritorială. UE trebuie să definească direcția în care vrea să evolueze până în anul 2020. În acest scop, Comisia propune următoarele obiective principale pentru UE:
- 75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă;
- 3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare (C-D);
- obiectivele „20/20/20” în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite (inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens);
- rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare;
- numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane

Pentru a ne orienta eforturile și progresele, există un consens larg conform căruia UE ar trebui să convină asupra unui număr limitat de obiective principale pentru 2020. Aceste obiective ar trebui să fie reprezentative pentru perspectiva unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii.

Obiectivele trebuie să fie măsurabile, capabile să reflecte diversitatea situațiilor existente în țările membre și să se bazeze pe date suficient de fiabile pentru a permite realizarea de comparații. Următoarele obiective au fost selecționate pe această bază - îndeplinirea lor va fi esențială pentru reușita noastră până în anul 2020:

- rata ocupării forței de muncă a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să crească de la nivelul actual de 69% la cel puțin 75%, inclusiv printr-o mai mare implicare a femeilor, a lucrătorilor în vârstă și printr-o mai bună integrare a migranților pe piața muncii;
- un obiectiv referitor la nivelul de studii, care abordează problema abandonului școlar timpuriu, vizând reducerea ratei de abandon de la valoarea actuală de 15% la 10% și majorarea procentajului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii superioare de la 31% la cel puțin 40% în 2020;

Aceste obiective sunt interconectate. De exemplu, asigurarea unor niveluri de studii mai ridicate favorizează șansele de angajare, iar înregistrarea unor progrese în ceea ce privește creșterea ratei de ocupare a forței de muncă contribuie la reducerea sărăciei.

Educația și formarea profesională în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții - priorități ale UE:

1. Utilizarea instrumentelor și mecanismelor europene din domeniul educației și formării profesionale
2. Îmbunătățirea calității și atractivității educației și formării profesionale
3. Creșterea corelării ofertei VET cu cererea pieței muncii
4. Eficientizarea guvernancei și a cooperării în VET

1. Utilizarea instrumentelor și mecanismelor europene din domeniul educației și formării profesionale

Scop: Îmbunătățirea transparenței calificărilor și promovarea mobilităților

Premise:

- Calificări descrise pe baza rezultatelor învățării;
- Mecanisme operaționale de asigurare a calității;
- Implementarea instrumentelor europene se realizează coerent.

Măsuri:

1.1. Elaborarea Instrumentelor necesare implementării mecanismelor care privesc Cadrul European al Calificărilor (European Qualifications Framework – EQF) și Sistemul European de Credite în Educație și Formare Profesională (European Credit System for Vocational Education and Training - ECVET)

1.2. Îmbunătățirea coerenței diferitelor instrumente (prin experimentare):

2. Îmbunătățirea calității și a atractivității educației și formării profesionale

Scop: Creșterea atractivității, accesibilității și a calității vor permite VET să aibă un rol important în politicile educaționale și strategiile privind învățarea pe parcursul întregii vieți în vederea realizării următoarelor **2 obiective:**

- Promovarea simultană a echității, competitivității și inovării (dublul rol al educației: social și economic);
- Facilitarea posibilității ca cetățenii să poată dobândi acele competențe necesare schimbării unui loc de muncă, exercitării cetățeniei active și a dezvoltării personale.

Măsuri:

1. Măsuri care vizează accesul grupurilor dezavantajate:

- 1.1. Măsuri vizând grupurile dezavantajate aflate în risc de marginalizare, în particular cei care părăsesc timpuriu școala și care au nivel de calificare scăzut sau nu au nicio calificare;
- 1)2. Eliminarea oricărei forme de discriminare în ceea ce privește accesul și participarea la VET;
- 1.3. Promovarea VET în rândul elevilor, părinților, adulților;
- 1.4. Îmbunătățirea consilierii și orientării pe parcursul întregii vieți.

2. Măsuri la nivelul sistemului VET

- 2.1. Promovarea inovării și creativității în VET

2.2. Îmbunătățirea permeabilității sistemului VET și a continuității învățării din VET în învățământul superior

2.3. Promovarea participării active în ENQA - VET (European Network on Quality Assurance în Vocational Education and Training – Rețeaua Europeană pentru Asigurarea Calității în VET)

2.4. Dezvoltarea profilului profesional al actorilor implicați în VET (profesori, formatori, consilieri)

2.5. Fundamentarea politicilor VET pe date relevante și rezultate ale cercetărilor :

3. Creșterea corelării ofertei VET cu cererea pieței muncii

Scop: Adaptarea politicilor VET la cerințele pieței muncii și implicarea partenerilor sociali pentru securizarea dezvoltării carierei și creșterea competitivității

Măsuri:

1. Dezvoltarea instrumentelor de planificare anticipativă focalizate asupra locurilor de muncă și a competențelor

Se au în vedere recomandările privind „Noi competențe pentru noi locuri de muncă” care vizează formularea unui răspuns la deficitul de forță de muncă pe termen scurt și prognoza de competențe pe termen mediu (atât cantitativă cât și calitativă), urmărind, prioritar, nevoile IMM-urilor. Acestea se vor realiza prin:

- dezvoltarea instrumentelor de planificare anticipativă la nivel european în perspectiva 2025;
- crearea centrelor de monitorizare sectorială care vor identifica nevoile de calificări, ocupații și locuri de muncă la nivel regional, național și european

2. Corelarea VET cu piața muncii include:

- implicarea partenerilor sociali în elaborarea, implementarea și evaluarea politicilor VET;
- consolidarea colaborării dintre asociațiile profesionale și ale partenerilor sociali și mediul de afaceri, în particular prin proiecte de colaborare dintre reprezentanții sistemelor de educație și ai partenerilor sociali;
- eficientizarea mecanismelor, inclusiv cele financiare, specifice formării adulților, cu precădere la locul de muncă și în IMM (Planul de acțiune privind educația și formarea adulților adoptat de Consiliul european);
- dezvoltarea și implementarea validării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în context nonformal și informal.

3. Creșterea mobilității persoanelor participante la cursuri de formare bazate pe învățare la locul de muncă având în vedere, în particular, formarea profesională inițială, după cum urmează:

- implementarea recomandărilor grupului de lucru european pentru mobilitate;
- transferul și recunoașterea rezultatelor învățării dobândite pe perioada mobilităților în contextul utilizării EQF și ECVET;
- realizarea parteneriatelor de lungă durată între organizatorii de formare profesională și organizatorii de practică.

4. Creșterea contribuției învățământului superior la învățarea pe tot parcursul vieții și integrare profesională prin:

- încurajarea formării profesionale continue a adulților prin învățământ superior;

- implementarea validării rezultatelor învățării informale și nonformale în învățământul superior;
- dezvoltarea programelor de studiu orientate spre asigurarea angajabilității absolvenților învățământului superior;
- implementarea concluziilor cartei realizată de EUA transmisă miniștrilor educației.

4. Eficientizarea guvernantei procesului Copenhaga și a cooperării în VET

Scop: Consolidarea eficienței Procesului Copenhaga și asigurarea coerenței politicilor specifice în VET, învățământul secundar teoretic și învățământul superior

Măsuri:

1. *Îmbunătățirea cooperării europene în VET*
2. *Asigurarea implementării și monitorizării Procesului Copenhaga*
3. *Creșterea vizibilității Procesului Copenhaga*
4. *Consolidarea schimburilor de experiență și a cooperării cu țările terțe și organizațiile internaționale*

5.1.2.Contextul național

Prioritățile strategiei de dezvoltare a învățământului până în anul 2025:

1. Realizarea echității în educație;
2. Asigurarea educației de bază pentru toți cetățenii; formarea competențelor cheie;
3. Fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală și profesională a elevilor, din perspectiva dezvoltării durabile și a asigurării coeziunii economice și sociale;
4. Deschiderea sistemului educațional și de formare profesională către societate, către mediul social, economic și cultural;
5. Asigurarea complementarității educației formale, nonformale și informale; învățarea permanentă ca dimensiune majoră a politicii educaționale;
6. Creșterea calității proceselor de predare-învățare, precum și a serviciilor educaționale.

Asistența UE pentru reforma învățământului profesional și tehnic

Sistemul ÎPT/TVET din România se află într-un proces de reformă continuă, care a fost inițiată în 1996 cu sprijinul programului Phare VET RO 9405. În prezent, proiectele dezvoltate în cadrul ÎPT au beneficiat de asistență din partea UE prin programele multianual PHARE TVET⁴ pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic. În Regiunea Sud Est, prin programele Phare TVET 2001 - 2003 au beneficiat de asistență pentru dezvoltarea instituțională și a infrastructurii școlare 21 de unități școlare IPT. Prin programele Phare TVET 2004-2006 au fost asistate 7 unități școlare IPT.

Prioritățile programelor de modernizare a ÎPT au fost și rămân în continuare:

- revizuirea permanentă a finalităților TVET în concordanță cu politicile adoptate de UE prin Programul de lucru “Educație și formare profesională 2010” (Barcelona, Copenhaga 2002, Maastricht 2004);
- dezvoltarea calificărilor profesionale pe baza principiilor politicilor UE privind transparența calificărilor; corelarea cu Cadrul european al calificărilor;
- adoptarea metodologiei privind transferul și acumularea de credite în TVET având în vedere învățarea pe parcursul întregii vieții;

⁴ TVET: abrevierea din lb. engleză - Technical and Vocational Education and Training (învățământ profesional și tehnic)

- asigurarea calității în TVET;
- analiza, evaluarea, prognoza și dezvoltarea resurselor specifice TVET, pe termen scurt, mediu și lung.

Programul operațional sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU)

În perioada 2007-2013, România, ca Țară membră a Uniunii Europene, a primit pentru dezvoltarea resurselor umane importante fonduri europene accesibile prin proiecte, care a avut două direcții principale de acțiune: educația și formarea profesională și piața muncii. Pentru domeniul Resurse Umane, România a elaborat documentul programatic Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane (**POS DRU**) prin a stabilit strategia de dezvoltare a resurselor umane și implicit prioritățile identificate în acest domeniu.

Obiectivul general al POS DRU l-a reprezentat dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității pe piața muncii, prin promovarea egalității de șanse pentru învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive care vor conduce, la integrarea sustenabilă pe piața muncii a 850 000 persoane.

Obiectivele specifice ale POS DRU au fost:

- promovarea educației și formării inițiale și continue de calitate, incluzive pentru învățământul universitar și cercetare;
- promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- facilitarea inserției pe piața muncii a tinerilor și șomerilor pe termen lung;
- dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive;
- promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv din zonele rurale;
- îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- facilitarea accesului la educație și piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Începând cu anul 2014 și până în prezent, **programul Operațional Capital Uman (POCU)** urmărește prioritățile de investiții, obiectivele specifice și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând investițiile realizate în perioada de programare 2007-2013 și contribuie la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat: reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și Statele Membre ale UE.

5.2. INDICATORI DE CONTEXT SPECIFICI

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

Numărul elevilor înscriși la învățământul primar și gimnazial a scăzut continuu începând cu anul școlar 2007-2008. La învățământul primar populația școlară a scăzut la nivelul Regiunii Sud Est în 2015-2016 față de anul școlar 2007-2008 cu 22% (scădere cu peste 9000 de elevi). La învățământul gimnazial scăderea populației este în anul școlar 2015-2016 cu aproximativ 16% din populația școlară a anului 2007-2008. Această scădere s-a repercutat și asupra învățământului profesional și tehnic în anii următori.

Populația școlară cuprinsă în învățământul liceal și profesional a scăzut în perioada 2007-2015. În anul școlar 2015-2016 s-a înregistrat o scădere a populației școlare cuprinse în învățământul profesional cu 21590 elevi față de anul școlar 2007-2008 (scădere cu 74,3%). Se constată o deplasare a populației școlare spre învățământul liceal la care în perioada 2007-2015 numărul elevilor a scăzut mult mai puțin dramatic față de învățământul profesional (cu 1200 de

persoane). De asemenea, se constată o scădere a numărului de elevi înscriși în învățământul postliceal și în învățământul superior. Astfel, în anul școlar 2015-2016 numărul de elevi cuprinși în învățământul postliceal a scăzut cu 8655 persoane față de anul școlar 2007–2015 iar numărul studenților înscriși în universități din regiune a scăzut cu aproximativ 22600 față de anul 2007-2008. La învățământul liceal se înregistrează o scădere constantă începând cu anul școlar 2011 – 2012 la nivelul regional și a tuturor județelor regiunii.

Evoluția numărului elevilor înscriși la începutul anului școlar în IPT arată că în perioada 2007-2015 ponderea acestora din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional a scăzut de la 63,8% în anul școlar 2004/2005 la 51,4% în anul școlar 2015/2016. Se constată, însă, că ponderea elevilor cuprinși în învățământul liceal tehnologic a crescut cu peste 5 puncte procentuale în perioada analizată, pe seama scăderii ponderii elevilor cuprinși în învățământul profesional.

În anul școlar 2015-2016, la nivelul județului Vrancea, elevii înscriși în învățământul profesional reprezintă doar 8% din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional, în timp ce în învățământul liceal tehnologic sunt înscriși 43,4% din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional s-a ajuns în anul școlar 2022-2023 la un procent de 14% învățământ profesional și 40,9% învățământ liceal tehnologic (exceptând clasele cuprinse în învățământul special).

Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în capitolul 2, din perspectiva implicațiilor pentru ÎPT cu privire la structura și evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, fenomenul migrației.

Populația școlară la nivelul Județului Vrancea a urmat același trend de scădere continuă, ca și cea din Regiunea de S-E, pornind de la 56704 persoane, în anul școlar 2009-2010, și ajungând la 49519 persoane, în anul școlar 2021-2022 și la 49376 persoane, în anul școlar 2022-2023. Scăderea s-a înregistrat atât pentru bărbați cât și pentru femei.

Populația școlară pe nivele de învățământ

Evoluția grupelor de vârstă pe nivele de învățământ, în perioada 2008-2021, arată că populația tânără de 0-14 ani a scăzut cu 0,6% (de la 15,2% în 2011 la 14,6% în 2021). La grupa de vârstă 15-19 ani evoluția, în perioada 2008-2021 arată o scădere a populației din această grupă în toate județele regiunii, cu o valoare de aproximativ 2.8% .

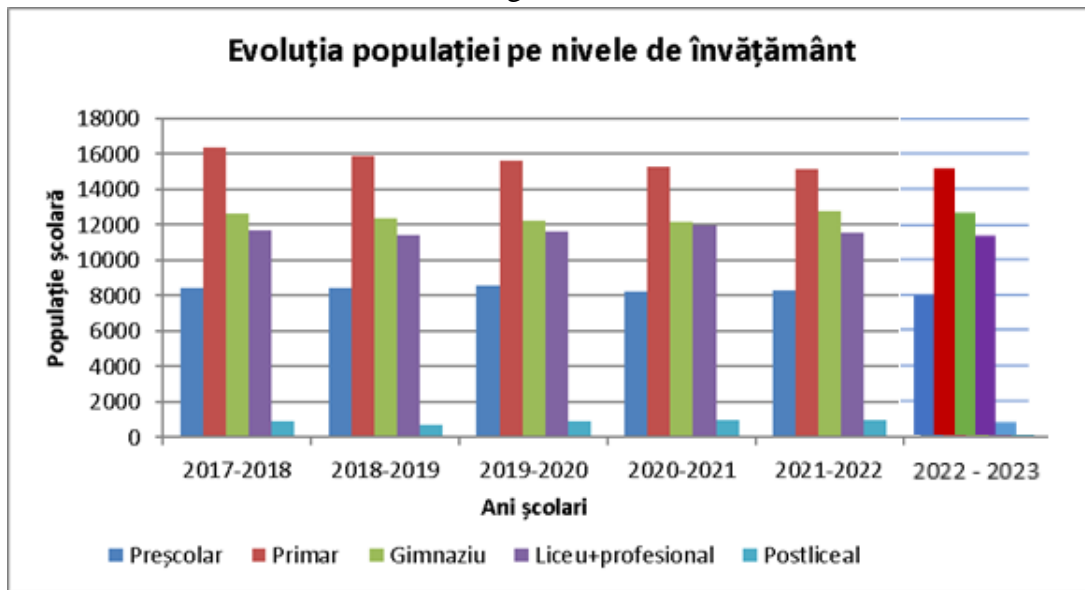
La nivelul județului Vrancea se manifestă aceeași scădere continuă începând cu anul școlar 2000-2001 în ceea ce privește numărul elevilor înscriși la învățământul primar și gimnazial. La învățământul primar populația școlară a scăzut în anul școlar 2008-2009 cu aproximativ 41,5% din populația școlară a anului 2000-2001 (scădere cu peste 13.300). La învățământul gimnazial scăderea populației este în anul școlar 2008 - 2009 cu aproximativ 37% din populația școlară a anului 2000 - 2001(scădere cu peste 8.719).

Această scădere se va repercuta și asupra învățământului profesional și tehnic în anii următori.

Populația școlară cuprinsă în învățământul liceal a crescut constant în perioada 2000–2010, după acest prag, înregistrând o scădere susținută până în prezent.

Evoluția populației pe nivele de învățământ este următoarea:

Figura.5.1.

Sursa datelor: ISJ

Se constată o deplasare a interesului elevilor spre învățământul liceal și spre școala postliceală și o menținere, relativ constantă a interesului pentru continuarea studiilor după absolvirea învățământului gimnazial.

Evoluția elevilor înscriși la începutul anului școlar în IPT arată că în perioada 2020-2021 ponderea acestora din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional a înregistrat o creștere ajungând la 53,3%, iar în 2021-2022 ponderea acestora din totalul elevilor înscriși în învățământul liceal și profesional a înregistrat o scădere, ajungând la 52,1%. La nivelul anului școlar 2022 – 2023 continuă scăderea, ajungându-se la 51,9%.

5.3.INDICATORI DE INTRARE

5.3.1.Numărul de elevi care revine la un cadru didactic

Numărul de elevi ce revine la un cadru didactic la învățământul liceal în anul școlar 2020-2021 este de 14,6 elevi/cadru didactic, la nivelul județului Vrancea. Din punct de vedere al evoluției la nivelul județului Vrancea se constată că la Școala profesională, numărul de elevi ce revine la un cadru didactic este fluctuant. La liceu se înregistrează tendințe de creștere a numărului de elevi/cadru didactic în județul Vrancea.

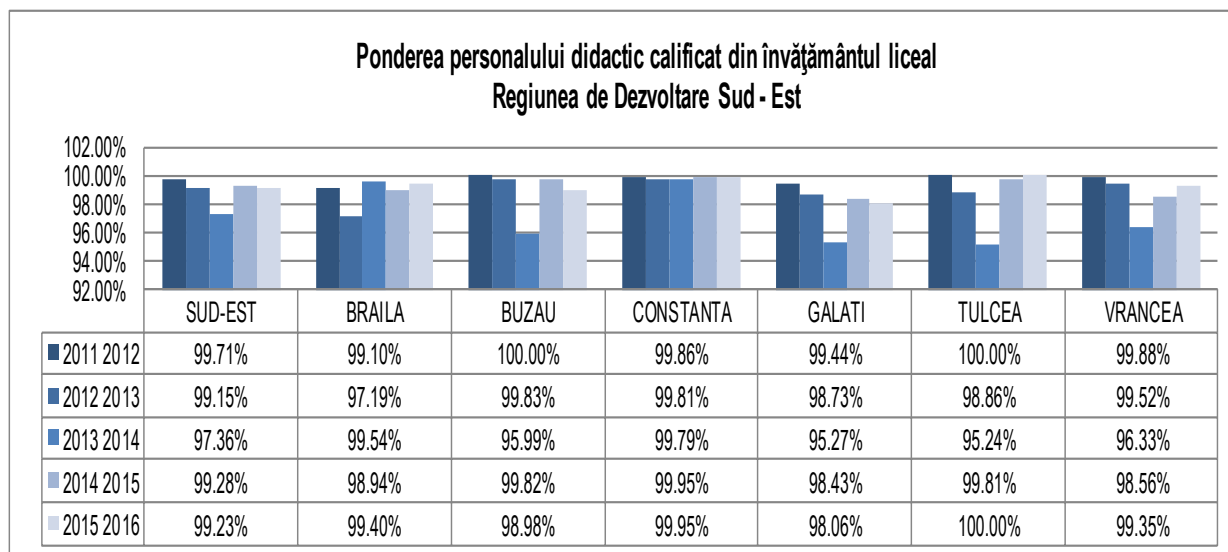
Aceste date sugerează că în mediul rural numărul de elevi pe clasă este relativ mic dar se compensează cu numărul de elevi/clasă în mediul urban. Situația impune adoptarea unor măsuri de eficientizare a utilizării resurselor umane prin concentrarea formării profesionale inițiale, în special la învățământul profesional, în școli viabile, cu bazine de recrutare mai largi și facilitarea accesului elevilor la aceste unități școlare.

5.3.2. Resursele umane din IPT

În vederea aprecierii gradului de asigurare a învățământului IPT cu personalul didactic de specialitate necesar unei pregătiri de calitate a elevilor au fost colectate și analizate date cu privire la încadrarea unităților școlare cu personal didactic titular și suplinitor.

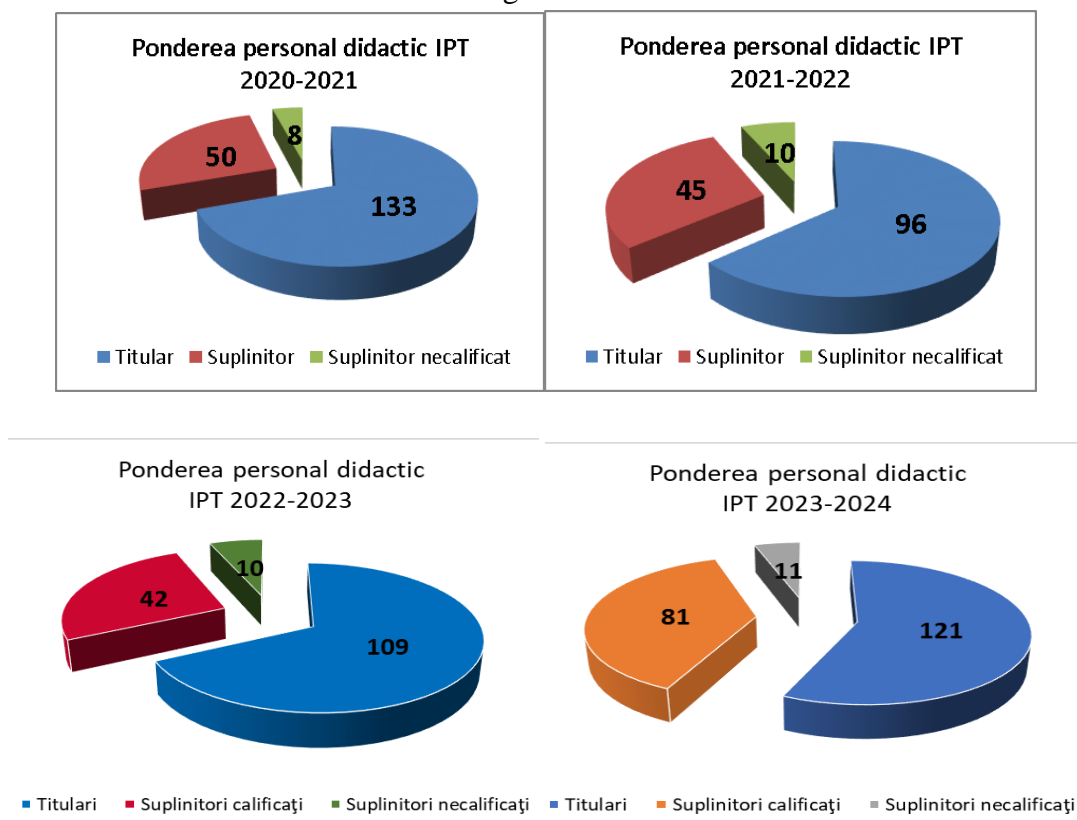
La învățământul liceal ponderea personalului didactic calificat este la nivelul Regiunii Sud – Est și în fiecare județ al regiunii peste 98%. Se constată în ultimii doi ani școlari o ușoară scădere a ponderii personalului didactic calificat în județele Buzău și Galați.

Figura 5.2.

Sursa datelor: INS

Figura 5.3.

Sursa datelor: ISJ

În anul școlar 2020-2021, la nivelul județului Vrancea, ponderea personalului didactic calificat (titulari și suplinitori calificați) încadrat pe disciplinele de specialitate a fost de 95,8%.

Iar în anul școlar 2021-2022 ponderea personalului didactic calificat (titulari și suplinitori calificați) încadrat pe disciplinele de specialitate a ajuns la 93,3%, înregistrându-se astfel o scădere de 2,5%. În anul școlar 2022 – 2023, ponderea personalului didactic calificat a ajuns la 93,8%, creșterea fiind cu 0,5% în raport cu anul școlar anterior. Pentru anul școlar 2023 – 2024, personalul didactic din învățământul profesional și tehnic a înregistrat o creștere reprezentativă în ceea ce privește personalul titular și respectiv al suplinitorilor calificați.

În ceea ce privește formarea și perfecționarea personalului didactic de specialitate se remarcă faptul că au fost cuprinși în activități metodice majoritatea cadrelor didactice de specialitate. Aproximativ o treime din numărul de cadre didactice de specialitate au participat la stagiile de formare organizate de instituții abilitate. Există preocuparea din partea ISJ și a cadrelor didactice pentru programe de reconversie profesională. Se remarcă în acest sens județul Vrancea unde peste 10% din cadrele didactice de specialitate au participat la aceste programe. Programele/stagiile de formare ale cadrelor didactice realizate în colaborare cu agenți economici sunt încă insuficient dezvoltate (vezi PRAI 2016-2025).

În cadrul acestor strategii este necesară anticiparea pe termen mediu a evoluției structurii personalului didactic pe specializări și adoptarea măsurilor de reconversie profesională și obținerea celei de-a doua specializări prin cursuri postuniversitare.

5.3.3. Resurse materiale și condiții de învățare

Analiza datelor relevă că un număr important de unități școlare IPT necesită reparații și modernizări, majoritatea unităților școlare nu au realizat dotări semnificative în ultimii ani în ceea ce privește echipamentele și materialele didactice specifice domeniilor de pregătire din IPT. Unitățile școlare IPT din mediul rural, au o slabă dotare cu echipamente pentru pregătirea de specialitate.

Din analiza datelor rezultă că Județul Vrancea, ca și celelalte județe ale Regiunii Sud-Est, nu dispune de ateliere și laboratoare cu dotări corespunzătoare pentru toate profilurile și domeniile de pregătire profesională.

5.4. INDICATORI DE PROCES

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT

În ultima perioadă se constată o accentuare a descentralizării concretizată în sporirea rolului decizional al Consiliilor de administrație al școlilor și implicarea autorităților locale și a agenților economici în structura acestora și în luarea deciziilor. Tot la nivelul școlii s-a dezvoltat implicarea agenților economici și a autorităților locale în elaborarea Planurilor de acțiune (PAS). Parteneriatul cu agenții economici se concretizează și în elaborarea în comun a curriculum-ului în dezvoltare locală (CDL).

Cadrul instituțional pentru dezvoltarea parteneriatului social în educație și formare profesională se bazează pe structurile consultative constituite în sprijinul deciziei la nivel local și regional. Aceste structuri sunt:

- La nivel regional: **Consortiul Regional** - organism consultativ al Consiliului de Dezvoltare Regională;
- La nivel local - județean: **Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social (CLDPS)** - ca organism consultativ al Inspectoratelor școlare județene;

- La nivelul școlilor: **Consiliile de administrație / Consiliile școlare**, organizate potrivit legii învățământului.

La nivel local Comitetele locale pentru dezvoltarea parteneriatului social în formarea profesională (CLDPS) exercită un important rol de sprijinire a dezvoltării învățământului profesional și tehnic.

La nivel regional a crescut rolul Consorțiului Regional prin implicarea acestuia atât în elaborarea și reactualizarea PRAI cât și în monitorizarea acțiunilor și evaluarea obiectivelor PRAI și PLAI.

Principalele atribuții în procesul de planificare în ÎPT ale structurilor menționate sunt următoarele:

- Consorțiul Regional: identificarea nevoilor de calificare la nivel regional, elaborarea Planurilor Regionale de Acțiune pe termen lung pentru ÎPT (PRAI)
- CLDPS: identificarea nevoilor de calificare la nivel județean și elaborarea Planurilor Locale de Acțiune pe termen lung pentru ÎPT (PLAI); avizarea planurilor anuale de școlarizare
- Consiliile de administrație / Consiliile școlare: sprijinirea elaborării și avizarea Planului de Acțiune al Școlii (PAS)

În cadrul programului multianual PHARE TVET, Consorțiul Regional și Comitetele locale au fost antrenate în elaborarea și revizuirea documentelor de planificare strategică pe termen lung la nivel regional (PRAI) și local (PLAI), pe baza cărora la nivelul fiecărei școli din program au fost elaborate planuri școlare de acțiune (PAS).

Având în vedere mecanismele de finanțare în vigoare și autonomia comunității locale, este esențială antrenarea autorităților locale în procesul de planificare strategică pe termen lung în ÎPT, ținând cont de cerințele operatorilor economici de profil din județ.

Principalele probleme identificate în cadrul acestui proces sunt referitoare la:

- slaba legătură și controlul redus între nivelul regional de planificare și nivelul decizional în învățământ (inspectoratele școlare județene și școlile, autoritățile locale),
- finanțarea învățământului preponderent centrată pe activitățile curente / pe termen scurt și foarte puțin pe nevoile și prioritățile pe termen lung,
- antrenarea insuficientă a operatorilor economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT,
- neimplicarea sau implicarea formală a partenerilor din Consiliile de Administrație ale Școlilor în procesul de planificare pe termen lung la nivelul școlii.

Un alt domeniu al descentralizării funcționale este **curriculum în dezvoltare locală** (CDL - componentă importantă a planului de învățământ la învățământul profesional) care vizează adaptarea conținutului pregătirii la cerințele locale din partea beneficiarilor instruirii (operatori economici, comunitate locală, elevi). Din păcate în practică se constată o **antrenare redusă sau formală din partea școlilor a operatorilor economici în elaborarea CDL**.

Un alt aspect de importanță strategică și practică pentru validarea rezultatelor procesului de ÎPT este în legătură cu **organizarea și derularea examenelor de certificare a calificării profesionale**, care conform metodologiilor în vigoare implică obligatoriu **cooptarea operatorilor economici** ca membri ai comisiilor de examinare.

Introducerea unui **sistem de asigurare a calității în ÎPT** va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) **un set de indicatori standard** care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă.

5.4.2. Asigurarea calității în ÎPT

Necesitatea asigurării calității educației, prin stabilirea unui cadru legislativ care să permită dezvoltarea unei culturi instituționale a calității educației și protecția beneficiarului de educație, a condus la adoptarea legii nr. 87/ 13.04.2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 75/12.07.2005 privind asigurarea calității educației.

La nivel național activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către două agenții: Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS). Sistemul românesc de asigurare a calității formării profesionale este construit pe baza Ghidului european de autoevaluare a furnizorilor de formare. Introducerea unui **sistem de asigurare a calității în sistemul de formare profesională** va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) **un set de indicatori standard** care vor permite decidenților luarea măsurilor necesare pentru creșterea calității formării profesionale.

Prin **creșterea transparenței față de beneficiari**, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și **implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire**.

5.4.3. Serviciile de orientare și consiliere

Din analiza informațiilor furnizate de Centrele Județene de Resurse și Asistență Educatională (CJRAE) se poate aprecia că, deși în ultimii ani s-au înregistrat progrese în domeniu, totuși, gradul de acoperire a acestor servicii este insuficient datorită în principal numărului insuficient de consilieri școlari și de cabinete de orientare și consiliere din școli. În acest context, nu se poate vorbi de un proces sistematic și coerent de orientare și consiliere în sprijinul unei decizii informate din partea elevilor și părinților acestora în alegerea traseului de formare.

Rezultatele sondajelor privind opțiunile elevilor din clasa a VIII-a pentru liceu și învățământ profesional indică o scădere a încrederii în șansele de inserție socio-profesională oferite de sistemul de formare profesională în județul Vrancea. Opțiunile elevilor pentru învățământul profesional sunt în scădere.

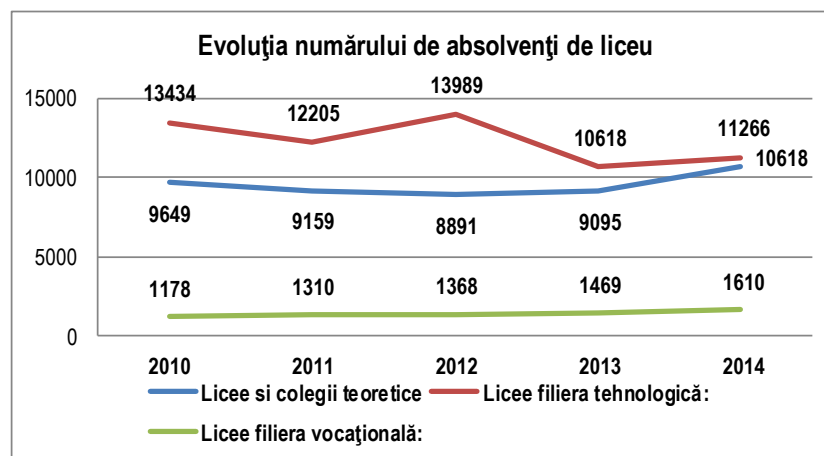
Aceste date arată nevoia unei analize temeinice a sistemului de orientare și consiliere având în vedere că există decalaje semnificative între opțiunile elevilor și oferta de formare profesională inițială prin IPT.

5.5. INDICATORI DE IEȘIRE

5.5.1. Absolvenți pe niveluri de educație

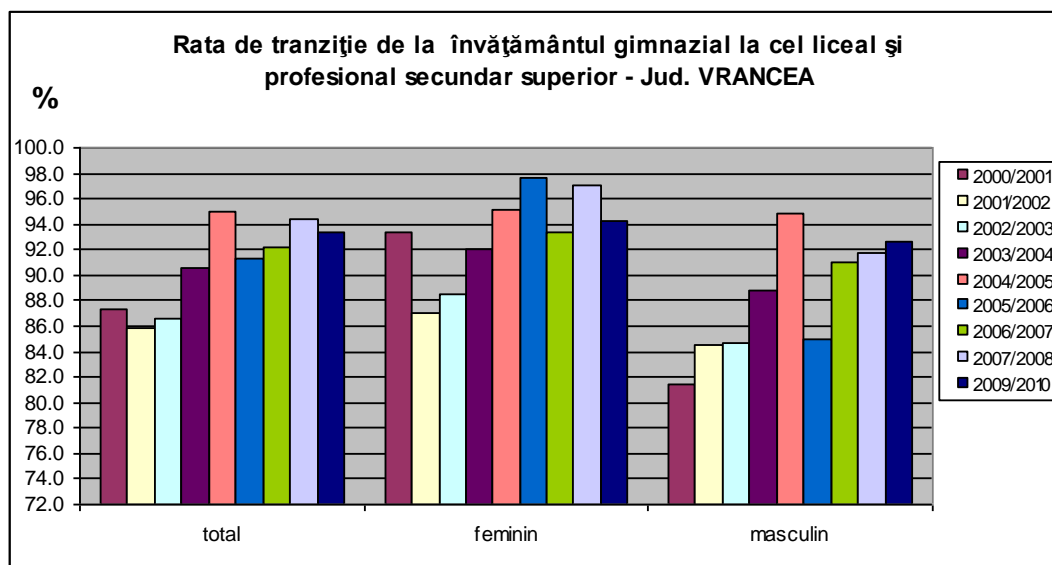
Numărul absolvenților de liceu, filiera tehnologică, din Regiunea Sud – Est, a scăzut de la 13434 în anul 2010 la 11266 în anul 2014, în condițiile în care, la filiera teoretică și la filiera vocațională numărul absolvenților a crescut în perioada analizată. Această situație este datorată în principal diminuării numărului de locuri la intrarea în învățământul liceal filiera tehnologică, în favoarea locurilor oferite la învățământul liceal teoretic și vocațional.

Figura 5.4. (Sursa datelor: INS)

Ponderea absolvenților de liceu, filiera tehnologică, din județul Vrancea în anii școlari 2020-2021 și 2021-2022 a atins valori de 78,2% respectiv 79,16% înregistrându-se o ușoară creștere a interesului pentru finalizarea studiilor.

Figura 5.5.

În perioada analizată dintre anii 2000-2001 și 2009-2010, evoluția ratei de tranziție a fost una oscilantă. Și în cazul acestui indicator, datele INS pe medii de rezidență par să se bazeze pe locația școlilor.

5.5.2. Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație de către tinerii cu vârstă cuprinsă în intervalul 18-24 ani, din care în IPT

Indicatorul se raportează la tinerii din grup de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit.

La nivel național valorile ratei de părăsire timpurie, deși în scădere în ultimii ani, se mențin încă ridicate, peste valorile medii europene și de aproape 2 ori mai mari decât benchmark-ul european. Rata este superioară la populația de sex masculin față de cea de sex feminin.

Tabel 5.1.

Rata de părăsire timpurie*) a sistemului educațional - tineri 18-24 ani (%)									
România									UE-27
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2009
TOTAL	23,2	23,2	23,6 *	20,8	19,0	17,3	15,9	16,6	14,4
Masculin	24,3	24,7	24,9 *	21,4	19,1	17,1	15,9	16,1	16,3
Feminin	22,1	21,7	22,4 *	20,1	18,9	17,4	16,0	17,2	12,5

Sursa: Eurostat

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsisc060>

Conform documentului de fundamentare pentru stabilirea la nivel național a valorilor de referință ale obiectivelor Strategiei Europa 2020 elaborat de către MECS, prognoza privind rata de părăsire timpurie a sistemului educațional la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani a fost următoarea:

Tabel 5.2.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Varianta optimista	16	15,4	14,8	14,2	13,6	13	12,4	11,8	11,2	10,6	10
Varianta realista	16,3	15,8	15,3	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3
Varianta pesimista	17,3	16,9	16,5	16,1	15,7	15,3	14,9	14,5	14,1	13,7	13,4

Conform datelor INS, Regiunea Sud Est, cu toate progresele înregistrate în perioada 2002-2009, se plasează printre ultimele locuri între regiunile de dezvoltare ale României în ceea ce privește rata de părăsire timpurie a sistemului educațional.

5.5.3. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

La rezultatul general privind Competențele esențiale de citire/lectură România înregistrează un scor de 424 puncte. Procentul de elevi cu competențe de citire/lectură de nivel 1 și mai jos este de 40,4%. Aceste rezultate plasează România pe poziția 49 din 65 de state în care s-a realizat investigația și pe ultimul loc între statele UE.

La rezultatul general privind Competențele esențiale de matematică România înregistrează un scor de 427 puncte. Procentul de elevi cu competențe de matematică de nivel 1 și sub 1 este de 47%. Aceste rezultate plasează România pe poziția 47 din 65 de state în care s-a realizat investigația și pe ultimul loc între statele UE

Competențele esențiale exprimate prin procentul de elevi cu competențe de științe România înregistrează un scor de 428 puncte. Procentul de elevi cu competențe de științe de nivel 1 și sub 1 este de 41,4%. Aceste rezultate plasează România pe poziția 47 din 65 de state în care s-a realizat investigația și pe ultimul loc între statele UE

Date pentru nivelul regional nu sunt disponibile dar având în vedere o serie de alți indicatori, precum rata de părăsire timpurie și rata abandonului școlar care sunt la nivelul Regiunii Sud Est superioare mediilor naționale, este de așteptat ca la nivel regional situația să nu fie mai bună decât cea națională. În acest context, unitățile școlare IPT, alături de unitățile de învățământ gimnazial sunt chemate să contribuie prin programe adaptate grupurilor țintă formate din persoane cu nivel 1 și mai jos de alfabetizare citire/lectură, matematică și științe la

îmbunătățirea situației actuale (precum programe de alfabetizare, programul „A doua șansă”, etc.)

5.5.4. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani, care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

Unul dintre obiectivele Strategiei Lisabona 2020 este și creșterea procentajului persoanelor cu vârsta cuprinsă între 20 și 24 de ani, absolvenți ai învățământului terțiar sau echivalent. Traectoria proiectată a ratei populației cu vârsta de 20-24 ani absolventă a unei forme de educație terțiară:

Tabel 5.3.

An	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020
Indicator (%)	17,61	18,41	19,4	20,25	21,3	22,17	26,74

5.6. INDICATORI DE IMPACT

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

Ar putea fi evaluat prin stabilirea unor corelații în timp între rata de inserție profesională, respectiv rata șomajului absolvenților și rata totală a șomajului. În acest moment, în **lipsa unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților**, școlile raportează propriile evaluări. Aceste evaluări sunt însă parțiale (bazate în general pe feedback-ul obținut de la absolvenții) și sunt dificil de validat.

Totuși, rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani, și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor, sugerează o **problemă serioasă a sistemului de pregătire în raport cu finalitățile obținute în plan ocupațional**. Din acest motiv, se reține ca un prim indicator de impact, care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile, **șomajul tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani**, cu rezerva că acesta nu este diferențiat pentru absolvenții ÎPT.

Agențiile de Ocupare a Forței de Muncă (AJOFM) pot oferi date anuale valoroase despre absolvenții înregistrați în baza de date ca șomeri, dar acestea nu sunt diferențiate în acord cu noua structură pe niveluri de pregătire și finalitățile din ÎPT. În Acest sens *se recomandă colaborarea între ministere în vederea structurării unitare la nivel național a bazei de date a AJOFM pentru evidențierea diferențiată a absolvenților de ÎPT pe calificări și niveluri de calificare, adaptat noilor trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională*.

La nivelul regiunii s-a realizat un studiu comparativ șomaj – locuri de muncă vacante pornind de la realizarea unei corespondențe orientative în limitele posibilității de asociere în plan ocupațional a unor calificări din ÎPT în raport cu grupele /ocupațiile respective din COR, pe ruta directă și pe ruta progresivă de pregătire.

Pentru monitorizarea inserției socio-profesionale a absolvenților se recomandă realizarea anuală a unor sondaje pe baza unei metodologii de pilotare.

5.6.2. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă

Acest indicator face parte dintre indicatorii de calitate propuși de Comisia Europeană - Grupul de lucru pentru calitate în IPT. În această etapă nu este definit. Date cu privire la acest indicator este posibil să fie colectate, potrivit recomandărilor Comisiei Europene, prin Ancheta asupra forței de muncă.

Informații utile pentru acest indicator pot fi obținute și direct de către școli prin efectuarea unor **sondaje proprii în rândul angajatorilor și absolvenților**.

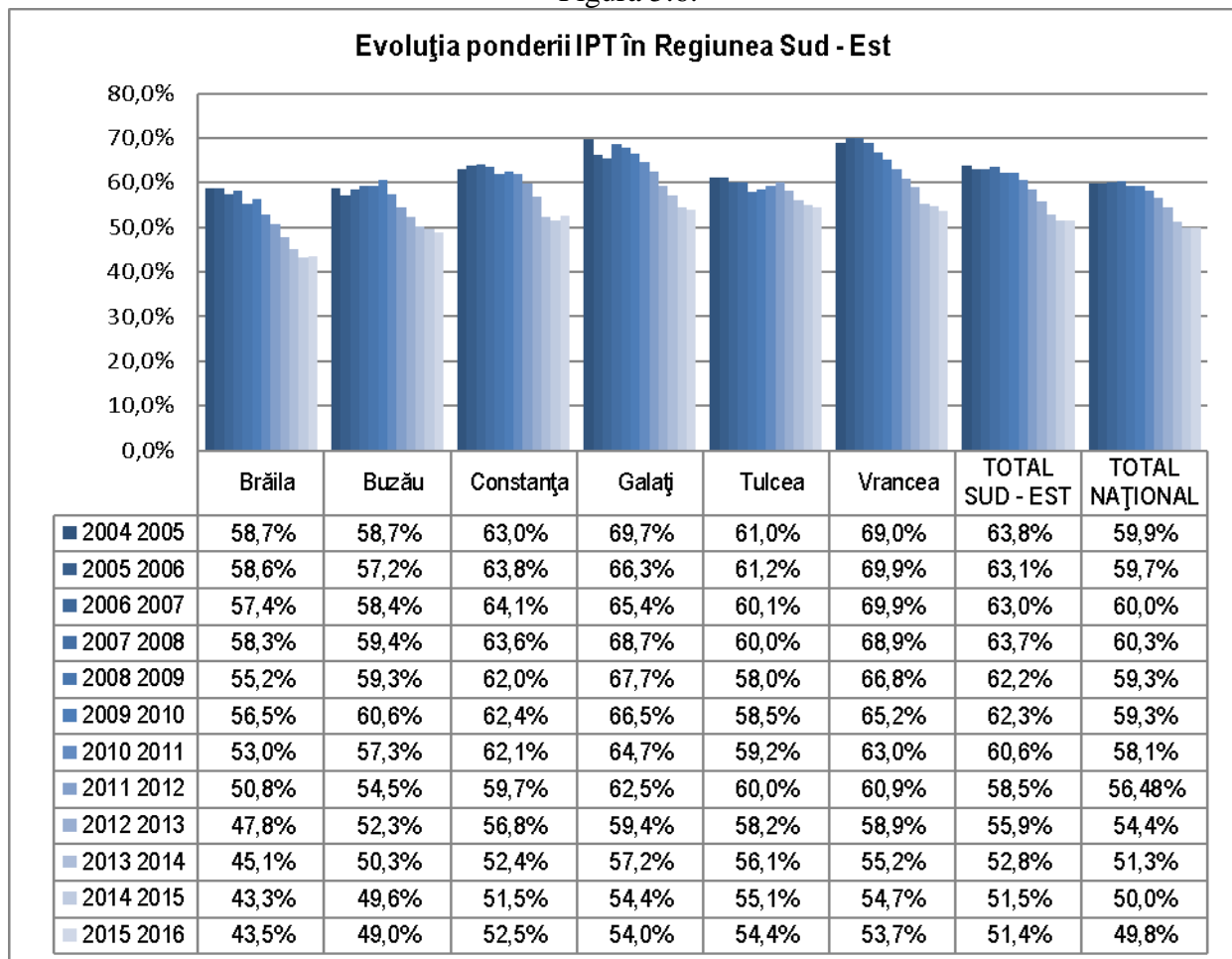
5.7. OFERTA ȘCOLILOR DIN ÎPT JUDEȚEAN

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Analiza planurilor de școlarizare realizate în județele regiunii demonstrează că planificarea ofertei de formare profesională inițială a respectat recomandările din PRAI și PLAI, ponderile numărului de elevi cuprinși la toate domeniile de formare profesională inițială și la toate profilurile apropiindu-se de ponderile recomandate în documentele de planificare.

Diminuarea populației școlare s-a reflectat și în scăderea numărului de elevi cuprinși în ÎPT. Pe domeniile de formare profesională inițială, în județul Vrancea, planul de școlarizare s-a realizat la: mecanică, electronică automatizări, turism și alimentație, comerț, industrie alimentară, economic, protecția mediului, în concordanță cu recomandările PRAI.

Figura 5.6.

Sursa datelor: INS

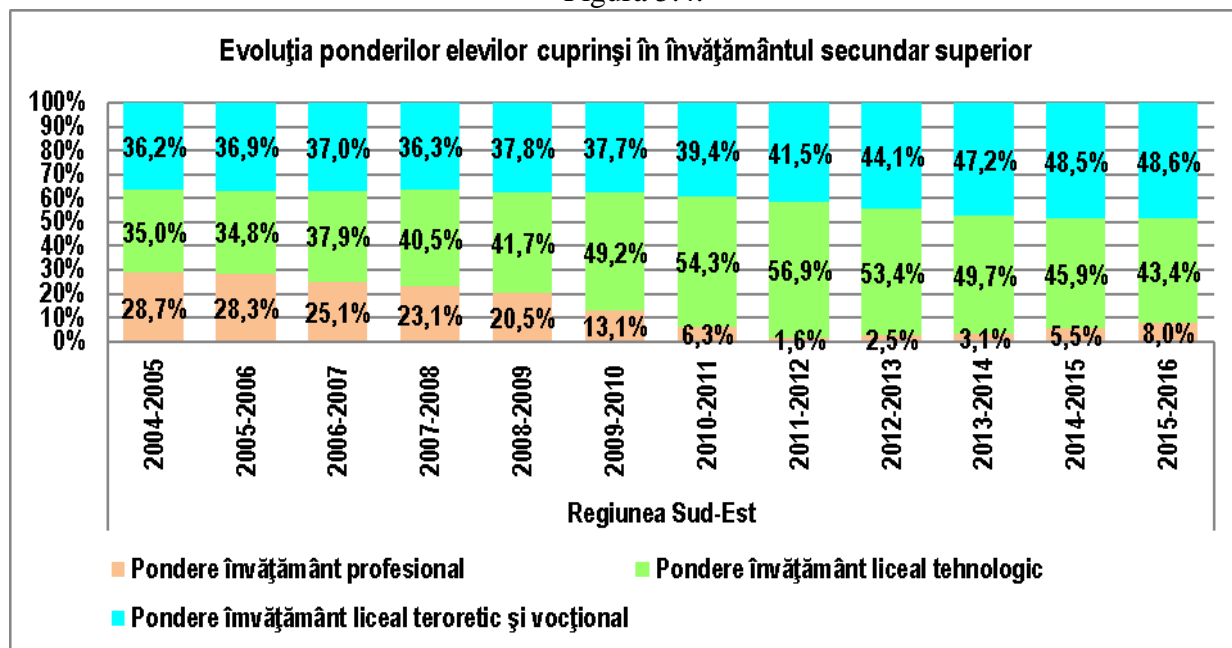
Au cunoscut scăderi semnificative ale ponderilor elevilor cuprinși în clasa a IX-a în concordanță cu recomandările PRAI. Cea mai importantă scădere a fost înregistrată la domenii cum ar fi industrie textilă și pielărie, silvicultură, prelucrarea lemnului, acestea ajungând să fie reprezentate, în anul școlar 2021-2022 doar la nivel liceal, seral și postliceal. Domeniul Construcții și lucrări publice nu mai este reprezentat, la nivelul județului Vrancea, în ultimii ani

școlari. Nici în anul școlar 2022 – 2023 nu s-au înregistrat clase a IX-a de învățământ profesional în domeniile precizate anterior, adăugându-se acestei liste domeniul electric. Pentru anul școlar 2023 – 2024 la învățământ profesional de stat și dual s-au înregistrat următoarele domenii de pregătire profesională pentru care elevii au optat: comerț, electric, industrie alimentară, industrie textilă și pielărie, mecanică, turism și alimentație. La învățământ liceal s-au propus și ocupat calificări în următoarele domenii de pregătire: agricultură, comerț, economic, electric, electronică - automatizări, estetică, fabricarea produselor din lemn, industrie alimentară, industrie textilă și pielărie, mecanică, protecția mediului, silvicultură, turism și alimentație

Domeniile: turism și alimentație, industrie alimentară, comerț, electronică au înregistrat creșteri ale ponderilor elevilor cuprinși în clasa a IX-a în concordanță cu recomandările PRAI.

În ceea ce privește ponderile elevilor înscriși în învățământului liceal tehnologic și în învățământului profesional din totalul elevilor înscriși în învățământul secundar superior, se remarcă faptul că învățământul profesional a înregistrat o puternică scădere în perioada cuprinsă între anii școlari 2009/2010 și 2011/2012. După anul școlar 2011/2012 se înregistrează o creștere continuă, ajungând în anul școlar 2015/2016 la 8%, valoare cu peste 20 de puncte procentuale sub valoarea din anul școlar 2004/2005. Această scădere este datorată modificărilor succesive ale Legii educației naționale cu privire la structura învățământului profesional și tehnic. Începând cu anul școlar 2014/2015 a fost introdus învățământul profesional cu durata de 3 ani, după finalizarea învățământului gimnazial, fapt care a generat o creștere a numărului și a ponderii elevilor înscriși în învățământul profesional. (vezi figura 5.4.); învățământul liceal tehnologic a înregistrat o scădere a ponderii.

Figura 5.4.

Sursa datelor: INS

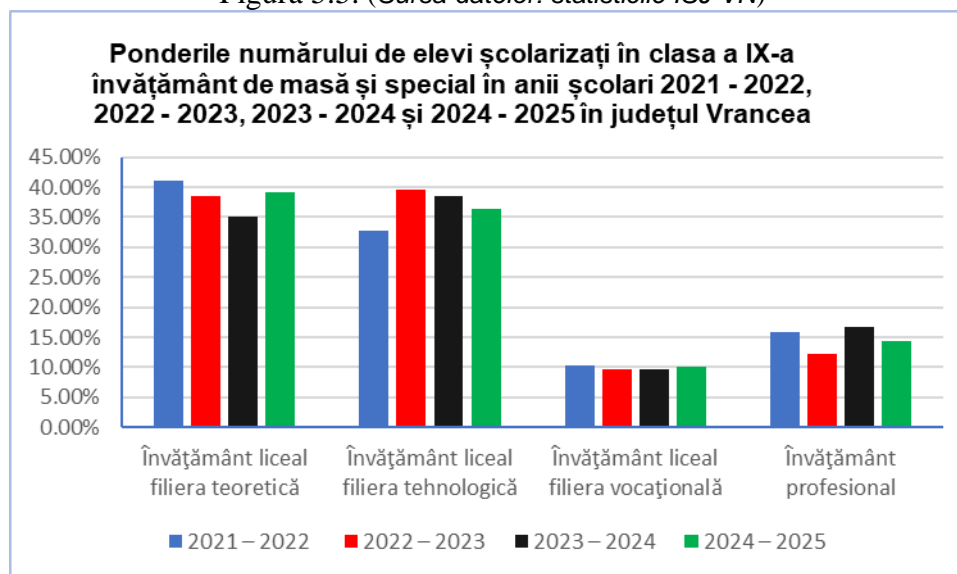
Acest fapt este datorat diminuării inegale a numărului de absolvenți față de numărul de înscriși la începutul ciclului de formare profesională pe domenii. Astfel, o serie de domenii precum construcțiile și agricultura au pierderi dintre cele mai mari (63% și respectiv 70%), în timp ce alte domenii au pierderi mai mici (de exemplu industria alimentară, și turismul și alimentație).

La nivelul județului Vrancea, din analiza planurilor de școlarizare se constată că în anii școlari 2021 – 2022, 2022 – 2023, 2023 – 2024 și respectiv 2024 – 2025, structura IPT prezintă o evoluție ce poate fi urmărită în graficele și tabelele următoare:

Tabel 5.4. (Sursa datelor: statisticile ISJ VN)

Clasa a IX a - INV DE MASA + SPECIAL				
	Învățământ liceal filiera teoretică	Învățământ liceal filiera tehnologică	Învățământ liceal filiera vocațională	Învățământ profesional
2021 – 2022	41.00%	32.70%	10.30%	15.90%
2022 – 2023	38.50%	39.60%	9.70%	12.20%
2023 – 2024	35.09%	38.60%	9.65%	16.67%
2024 – 2025	39.10%	36.39%	10.07%	14.44%

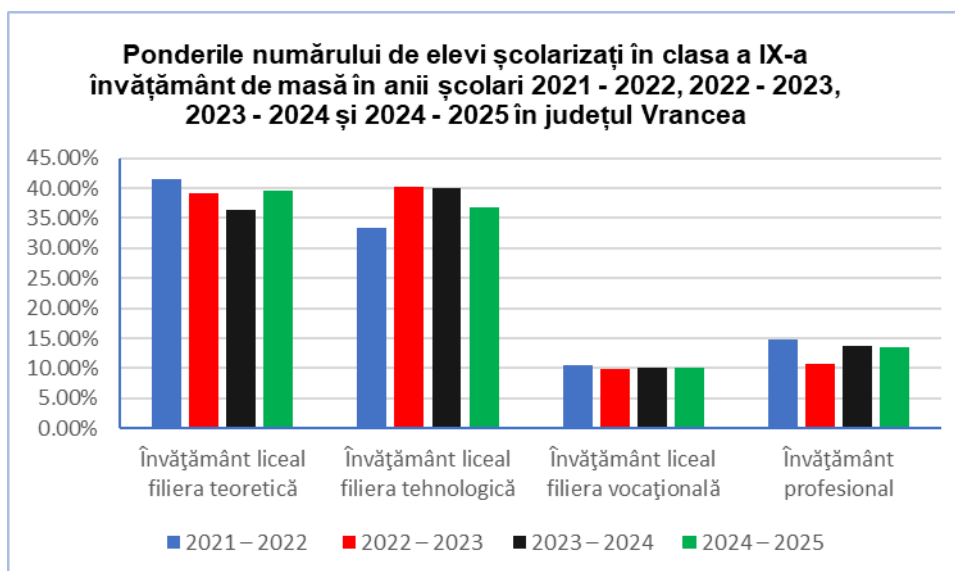
Figura 5.5. (Sursa datelor: statisticile ISJ VN)

Tabel 5.5. (Sursa datelor: statisticile ISJ VN)

Clasa a IX a - INV DE MASA ZI				
	Învățământ liceal filiera teoretică	Învățământ liceal filiera tehnologică	Învățământ liceal filiera vocațională	Învățământ profesional
2021 – 2022	41,4%	33,3%	10,5%	14,8%
2022 – 2023	39,1%	40,2%	9,9%	10,8%
2023 – 2024	35.10%	38.60%	9.60%	16.70%
2024 - 2025	39.55%	36.82%	10.19%	13.44%

Figura 5.6. (Sursa datelor: statisticile ISJ VN)

Tabel 5.6. (Sursa datelor: statisticile ISJ VN)

INV PROF DE MASA 3 ANI												
DOMENIUL	Existent clasa a IX-a învățământ profesional în 2021 – 2022		Existent clasa a IX-a învățământ profesional în 2022 – 2023		Existent clasa a IX-a învățământ profesional în 2023 – 2024		Existent clasa a IX-a învățământ profesional în 2024 – 2025		Ponderi			
	Nr. cls.	Nr. elevi	Nr. cls.	Nr. elevi	Nr. cls.	Nr. elevi	Nr. cls.	Nr. elevi	Ponderi existent 2021 - 2022	Ponderi existent 2022 - 2023	Ponderi existent 2023 - 2024	Ponderi existent 2024 - 2025
TOTAL, din care:	15	322	19	388	13,5	289	16	378	100,0%	100,0%	100%	100%
Mecanică	7,5	179	6	142	5,5	128	7	162	55,6%	44,3%	36,6%	42,9%
Electromecanică	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Electronică automatizări	0,5	10	0	0	0	0	0	0	3,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Chimie industrială	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Materiale de construcții	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Electric	0	0	0	0	0	0	1	17	0,0%	0,0%	0,0%	4,5%
Construcții, instalații și lucrări publice	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Agricultură	0	0	0	0	1	20	0	0	0,0%	0,0%	6,9%	0,0%
Silvicultură	0	0	0,5	16	0	0	0	0	0,0%	4,1%	0,0%	0,0%
Comerț	0	0	1	21	1	16	0,5	14	0,0%	5,4%	5,5%	3,7%
Turism și alimentație	4	76	6,5	138	4	88	6	151	23,6%	35,6%	30,4%	39,9%
Industrie alimentară	1	17	0	0	1	18	0	0	5,3%	0,0%	6,2%	0,0%
Fabricarea produselor din lemn	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Industrie textilă și pielărie	0	0	0	0	0	0	0,5	9	0,0%	0,0%	0,0%	2,4%
Tehnici poligrafice	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Estetica și igiena corpului omenesc	2	40	1	31	1	19	1	25	12,4%	8,0%	6,6%	6,6%
Producție media	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Teologic	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Analiza planului de școlarizare pentru învățământul profesional la nivelul județului Vrancea arată că există încă decalaje între ținta PLAI și ponderea planului de școlarizare la anumite domenii de calificare, așa cum reiese din tabelul anterior prezentat.

Totuși se constată la unele domenii de formare profesională modificări ale ponderilor absolvenților comparativ cu ponderile celor admiși la începutul ciclului de formare. Se remarcă o scădere constantă a ponderii pe domeniul „Mecanică”, precum și o pierdere interesului față de domenii precum „Agricultura” și „Industria alimentară”. Acest fapt este datorat diminuării inegale a numărului de absolvenți față de numărul de înscriși la începutul ciclului de formare profesională pe domenii.

5.7.2. Parteneriatul cu întreprinderile

Un parteneriat activ și eficient - îndeosebi în ceea ce privește practica elevilor, orientarea carierei, evaluarea și validarea competențelor dobândite de elevi, planificarea ofertei, elaborarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL), contactul profesorilor cu schimbările tehnologice și organizaționale din întreprinderi, formarea adulților, etc. - reprezintă o condiție obligatorie pentru un ÎPT de calitate, orientat spre nevoile beneficiarilor.

Informațiile și evaluările din sistemul de educație și formare profesională evidențiază un grad diferit de dezvoltare a parteneriatului cu agenții economici, în funcție de managementul școlii, interesul agenților economici și condițiile locale. În timp ce în unele școli parteneriatul cu întreprinderile se limitează la asigurarea de multe ori conjuncturală și limitată a unor locuri de practică pentru elevi, în altele se poate vorbi de o diversitate a relațiilor de parteneriat (din punct de vedere al numărului agenților economici implicați și al obiectivelor asumate de parteneri).

Se recomandă monitorizarea și evaluarea situației parteneriatului social, atât la nivelul rețelei școlare din fiecare județ, prin PLAI (pe baza hărții parteneriatului actualizate), cât și la nivelul fiecăreia dintre cele 12 unități IPT din județul Vrancea, prin PAS.

5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA IPT

Contextul educațional

Schimbările din ultimii ani în sistemul de ÎPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 5 de calificare (inclusiv) pe fiecare rută, avantajele unui sistem deschis cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor parcursuri individualizate).

Se impun măsuri adecvate, atât în planificarea ofertei cât și în orientarea și consilierea elevilor, având în vedere implicații severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent, poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Resursele umane din ÎPT

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este *relativ bun*, dar se constată dificultăți în **acoperirea cu titulari** în unele domenii cum ar fi: profesori și maiștri în comerț, construcții, electronică și automatizări, etc. – situație care generează adesea o fluctuație mare a personalului încadrat pe posturile respective.

Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze:

- *competențele metodice* (în raport cu noile cerințe și schimbările introduse prin reformele din ÎPT)
- *actualizarea competențelor de specialitate* cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic.

Ponderea importantă a populației ocupate în educație în prezent și impactul reducerilor de activitate pe fondul reducerii populației școlare obligă la identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, etc.).

Resursele materiale și condițiile de învățare. Situația bazei materiale a unităților școlare din ÎPT reprezintă o problemă prioritară, din perspectiva normelor obligatorii de siguranța, igienă și confort ale elevilor, standardelor de pregătire și exigențelor unui învățământ centrat pe elev. Se impune ca o necesitate realizarea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii (spații de curs, laboratoare, ateliere, infrastructura de utilități) și de dotare cu echipamente de laborator și instruire practică.

Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

- Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și **creșterea rolului partenerilor sociali** în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale
- Susținerea eforturilor pentru introducerea unui **sistem de asigurare a calității**
- **promovarea rețelelor de colaborare între școli**, inclusiv cu școli din UE, pentru stimularea progresului în raport cu un set comun de indicatori de referință și adoptarea celor mai bune practici (*benchmarking*)
- adoptarea planificării prin **PAS** (planuri de acțiune ale școlilor) corelate cu planurile regionale și locale (**PRAI și PLAI**) de către toate unitățile de ÎPT

Serviciile de orientare și consiliere

- Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.
- Se recomandă adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere.

Gradul de cuprindere în educație în județul Vrancea regiune se situează sub cele calculate la nivel regional și național, pentru toate grupele de vârstă. Pentru grupa 19 – 23 ani, gradul de cuprindere în educație este foarte scăzut în comparație cu cel la nivel regional și național, datorită ponderii mari a populației rurale.

Concluziile privind rata netă și gradul de cuprindere în educație conduc la recomandarea adoptării unor măsuri de creștere a accesului la educație pentru elevii din mediul rural

Ratele de tranziție în învățământul liceal și profesional evidențiază un procent ridicat de elevi care nu continuă studiile după clasa a VIII-a.

Planificarea în ÎPT va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Un prim reper în calcularea acestor ținte îl reprezintă benchmark-urile adoptate de UE pentru 2010, privind rata abandonului școlar timpuriu (să nu depășească 10%), respectiv rata de absolvire a învățământului secundar superior (cel puțin 85 % dintre cei în vârstă de 22 de ani).

Apropierea de indicatorul privind abandonul școlar timpuriu presupune **adoptarea unei ținte pentru rata de tranziție după clasa a X-a, de cel puțin 95%** (% din absolvenții învățământului obligatoriu care continuă studiile în ciclul superior al liceului).

Abandonul școlar:

Ratele de abandon se află peste media regională și națională, la toate niveluri de educație. Tendințele la nivel regional par să indice o diminuare a abandonului în cazul învățământului liceal. Abandonul școlar reprezintă motiv de îngrijorare, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate. În consecință, se recomandă:

- monitorizarea atentă a indicatorului (abandon școlar)
- eforturi conjugate pentru prevenirea abandonului în mod deosebit la învățământul profesional, comunitățile dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, etc.

Școlile din ÎPT sunt solicitate să se implice activ în **programele de „A doua șansă”** - adresate prioritar grupurilor țintă dezavantajate, pentru ca, pe lângă completarea pregătirii generale, tinerii respectivi să primească și o calificare.

Indicatori de impact

Din analiza indicatorilor care pot măsura impactul ÎPT în plan ocupațional se constată:

- lipsa unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților
- rata ridicată a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani și ponderea ridicată a acestora în numărul total al șomerilor
- șomajul de lungă durată sugerează indirect o rată mare de șomaj la 6 luni de la absolvire.
- nevoia măsurării gradului de utilizare la locul de muncă a competențelor dobândite de absolvenți

Se recomandă:

- Adoptarea de către ÎPT a unei ținte de **reducere a șomajului tinerilor din grupa de vârstă 15-24 de ani - indicator de impact** care poate fi măsurat pe baza datelor statistice disponibile la nivel regional (cu mențiunea că nu este diferențiat pentru tinerii proveniți din ÎPT)
- Adoptarea unui sistem unitar de **monitorizare a inserției profesionale a absolvenților** prin:
 - colaborarea între ministere în vederea compatibilizării bazelor de date din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională.
 - **Studii** periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională:

- sondaje proprii efectuate direct de către școli
 - sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel județean prin intermediul unor organizații/instituții specializate în baza Ordinului MECI 6011/2008
- Implicarea ÎPT în **programe de măsuri active de ocupare**, prioritar în sprijinul tinerilor care după 6 luni de la absolvire nu se integrează pe piața muncii.

Concluzii din analiza ofertei IPT curente

Concluziile formulate din analiza planurilor de școlarizare conduc la nevoia de coordonare pe baza colaborării școlilor în rețea pentru optimizarea ofertei, având în vedere:

- acoperirea rațională a nevoilor de calificare în teritoriu
- eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul în zonă
- utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor
- soluțiile cele mai bune pentru asigurarea accesului la educație și continuării studiilor la nivelul următor de calificare, în condiții de șanse egale (acces, calitate, varietate de opțiuni)

Se vor avea în vedere și reperele de analiză rezultate din observațiile punctuale privind structura ofertei pe domenii de pregătire și calificări, formulate la cap. 5.7.

6. EVALUAREA PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA PLAI

PRIORITATEA 1: Corelarea ofertei IPT din regiune cu nevoile de calificare și creșterea ofertei pentru formarea profesională a adulților
Acțiuni derulate:
➤ Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind demografia, economia, piața muncii din surse statistice naționale și administrative regionale și județene
➤ Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind educația și formarea profesională inițială din surse statistice și administrative județene
➤ Realizarea de Studii previzionale și anchete în întreprinderi
➤ Monitorizarea și evaluarea acțiunilor planificate în PLAI (anul precedent)
➤ Evaluarea acțiunilor planificate în PAS (anul precedent)
➤ Actualizarea anuală a PRAI
➤ Actualizarea anuală a PLAI
➤ Actualizarea anuală a PAS pentru toate unitățile școlare IPT din județ
➤ Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările din PRAI și PLAI
➤ Adaptarea ofertei de școlarizare prin IPT pentru a oferi șanse de continuare a studiilor.
➤ Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere (vezi acțiunile de la Prioritatea 4)
➤ Facilitarea accesului la educație prin IPT pentru grupurile dezavantajate (vezi acțiunile de la Prioritatea 5)
➤ Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor prin intermediul chestionarelor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu agenții economici
➤ Dezvoltarea rețelelor de școli pentru fiecare din domeniile de formare profesională prioritare la nivel județean
➤ Dezvoltarea de programe între școlile din rețelele constituite pentru utilizarea comună a dotărilor
➤ Dotarea cu echipamente de instruire conform standardelor de pregătire profesională a școlilor IPT (vezi prioritatea 2)
➤ Evaluarea impactului măsurilor de adaptare a ofertei pentru formarea profesională inițială și a acțiunilor de creșterea a nivelului de calificare a absolvenților prin studii de urmărire a inserției profesionale a absolvenților IPT : Studiu la nivelul regional și al fiecărui județ pentru absolvenții IPT, începând cu promoția 2019, la 6 și 12 luni de la absolvire
➤ Colaborare cu AJOFM pentru reconversia profesională a șomerilor și alte programe de măsuri active de ocupare - mai ales pentru absolvenții care nu se încadrează în primele 6 luni de la absolvire
➤ Creșterea numărului de unități școlare IPT care derulează programe de formare pentru adulți. Creșterea numărului de programe de formare pentru adulți derulate de unitățile școlare IPT
➤ Realizarea de proiecte cu finanțare europeană pentru formarea profesională a angajaților operatorilor economici
➤ Elaborarea și promovarea unei oferte diversificate de alte servicii educaționale la cerere, pentru diverse categorii de beneficiari, inclusiv în sprijinul educației non-formale (competențe parțiale, IT, vârsta a treia, etc.)
➤ Dezvoltarea de servicii de consultanță, cercetare, microproducție, etc.

PRIORITATEA 2: Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT**Acțiuni derulate:**

- Elaborarea direcțiilor de restructurare a rețelei școlare la nivelul fiecărui județ în funcție de nevoile de calificare identificate și de particularitățile rețelei școlare
- Implementarea direcțiilor de acțiune pentru restructurarea rețelei școlare
- Ierarhizarea unităților școlare IPT în funcție de prioritățile de dezvoltare a acestora ca răspuns la nevoile de calificare identificate
- Identificarea unităților școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional
- Cuprinderea unităților școlare IPT identificate ca prioritare pentru reabilitare în programe de reabilitare cu finanțare de la bugetele locale, naționale
- Cuprinderea tuturor unităților școlare IPT care necesită reabilitarea infrastructurii în programe de reabilitare. Anual sunt cuprinse 10-20% din școlile IPT care necesită reabilitare în programe
- Evaluarea necesarului de dotare cu echipamente de instruire la unitățile școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional **(vezi acțiunea 4 obiectivul 2.1.)**
- Dotarea cu echipamente a unităților școlare IPT identificate ca necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional **(vezi acțiunea 4 obiectivul 2.1.)**
- Dotarea cu echipamente a tuturor unităților școlare IPT. Anual sunt cuprinse 10 – 20% din școlile IPT în programe de dotare

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor TVET**Acțiuni derulate:**

- Stagii de formare a directorilor și directorilor adjuncți ai școlilor IPT în domeniul managementului educațional
- Stagii de formare pentru membrii echipelor de elaborare a PAS din toate școlile IPT (cadre didactice și membrii ai CA)
- Stagii de informare și formare pentru echipe de cadre didactice din toate școlile IPT pentru elaborarea proiectelor cu finanțare din fondurile structurale
- Stagii de formare pentru cadrele didactice din școlile IPT pentru aplicarea învățării centrate pe elev și asigurarea calității
- Stagii de documentare a tuturor cadrelor didactice de specialitate din școlile IPT la agenții economici parteneri pentru adaptarea conținuturilor și metodelor de învățământ la cerințele angajatorilor și la noile tehnologii și echipamente (vizite de documentare / stagii de formare în întreprinderi / întâlniri tematice cu agenții economici)
- Stagii de formare pentru toți consilierii școlari pentru dezvoltarea competențelor de orientare școlară și vocațională
- Programe de formare continuă pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)
- Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți
- Schimburi de experiență cu alte școli în cadrul rețelelor de colaborare, inclusiv cu școli din UE
- Anticiparea evoluțiilor personalului didactic de specialitate din unitățile școlare IPT pe termen mediu

- Elaborarea și implementarea măsurilor necesare pentru asigurarea cu personal didactic de specialitate la disciplinele cu deficit de cadre calificate și sprijinirea cadrelor didactice de specialitate pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale la disciplinele cu excedent previzionat de cadre calificate
- Stagii de formare privind elemente de metodică, pedagogie și asigurare a calității în educația și formarea profesională pentru tutorii de la operatorii economici parteneri în învățământul dual

PRIORITATEA 4: Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere

Acțiuni derulate:

- Încadrarea unui număr de consilieri CJRAE corespunzător raportului normat de 200 elevi/consilier
- Adoptarea unui sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere
- Adoptarea unui sistem unitar de investigare a opțiunilor elevilor pentru continuarea studiilor
- Proiectarea și implementarea unui **calendar obligatoriu** și unitar de activități de informare și consiliere pentru:
 - clasele a VII-a, VIII-a: **calificări - cariera profesională**
 - cl. a VIII-a: **oferta de formare** la nivel județean/regional
 - clasa a IX a pentru învățământ profesional și tehnic
- Acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră organizate în parteneriat școli-agenți economici
- Elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire

PRIORITATEA 5: Asigurarea accesului la ÎPT și creșterea gradului de cuprindere în educație

Acțiuni derulate:

- Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport/internat, burse, etc.)
- Adaptarea Infrastructurii unităților școlare IPT pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate, etc.)
- Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile din ÎPT
- Asistență specializată, consiliere și sprijin oferite familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu
- Organizarea programelor de șansa a doua pentru tinerii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare

PRIORITATEA 6 : Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului social în ÎPT

Acțiuni derulate:

- Revizuirea componenței Consiliilor de Administrație din sistemul de ÎPT prin cooptarea unor reprezentanți ai agenților economici reprezentativi pentru profilul școlii
- Asigurarea locurilor de practică și condițiilor de pregătire în întreprinderi pentru toți elevii, în conformitate cu Standardele de pregătire profesională și cerințele învățării centrate pe elev
- Elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană pentru desfășurarea practicii elevilor la operatorii economici

7. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA

<u>PUNCTE TARI</u>	<u>PUNCTE SLABE</u>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Preocupare constantă pentru adaptarea ofertei de pregătire la nevoile pieței muncii; ✓ Consolidarea rolurilor structurilor consultative din ÎPT- CR și CLDPS; ✓ Implicarea structurilor consultative CR și CLDPS în planificarea strategică a ofertei IPT și în fundamentarea planului de școlarizare la IPT ✓ Implicarea CNDIPT în furnizarea către CR, CLDPS, unități de învățământ și alți factori interesați de studii și analize privind evoluțiile și prognozele demografice, economice și de piața muncii necesare planificării strategice a ofertei IPT ✓ Relansarea învățământului profesional începând cu anul școlar 2014-2015 prin introducerea învățământului profesional cu durata de 3 ani, după finalizarea învățământului gimnazial; ✓ Introducerea învățământului dual începând cu anul școlar 2021-2022; ✓ Constituirea Consorțiului pentru învățământ dual începând cu anul școlar 2024 – 2025; ✓ Rețea de unități de învățământ la nivel regional și județean capabilă să acopere nevoile de calificări ale pieței muncii într-o largă paletă de calificări profesionale ✓ Grad ridicat de acoperire cu profesori și maiștri instructori calificați; ✓ Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT (infrastructură și echipamente) în școlile cuprinse în diferite programe de investiții; ✓ Creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale; ✓ Sistem educațional deschis cu mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală; ✓ Introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă; ✓ Creșterea numărului de parteneriate încheiate pentru practica elevilor; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Existența unor paralelisme nejustificate (calificări care se repetă în școli din zone teritorial apropiate); ✓ Rata netă de cuprindere în educație mai mică în Regiunea Sud - Est decât la nivel național, la toate nivelurile de educație cu excepția învățământului primar. ✓ Rata mare a abandonului școlar, în special în învățământul profesional; ✓ Rată de părăsire timpurie a sistemului de educație la nivel regional este departe de ținta pentru 2020 la nivelul UE (10%) și ținta asumată de România de 11,3%. ✓ Implicare slabă a școlilor din ÎPT în formarea adulților; ✓ Implicare insuficientă a școlilor din ÎPT în programe de ”șansa a doua”; ✓ Lipsa unui sistem funcțional pentru monitorizarea inserției profesionale a absolvenților; ✓ Informare și consiliere deficitară a elevilor; ✓ Baza materială a unităților IPT destinată formării profesionale este învechită ✓ Lipsa unui sistem de formare continuă a cadrelor didactice prin care acestea să își actualizeze cunoștințele de specialitate în acord cu noile tehnologii și echipamente de la operatorii economici ✓ Lipsa unui mecanism de monitorizare a calității formării profesionale la operatorii economici parteneri ✓ Lipsa unui sistem de autorizare a operatorilor economici implicați în formarea profesională inițială, în raport cu standardele de pregătire profesională ✓ Lipsa reglementărilor privind statutul tutorelui implicat în formarea profesională inițială din partea operatorului economic

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Oportunitățile de finanțare prin POCU, POCA și PNNR pentru îmbunătățirea mecanismelor de planificare strategică în ÎPT și creșterea gradului de corelare a ofertei cu piața muncii și pentru monitorizarea inserției absolvenților; ✓ Oportunitățile de finanțare prin POCU pentru creșterea calității educației și formării profesionale inițiale ✓ Oportunități de finanțare prin POR pentru îmbunătățirea infrastructurii educaționale prin crearea de școli “verzi” și moderne ✓ Relansarea creșterii economice în ultimii ani; ✓ Ponderea semnificativă serviciilor în economie; ✓ Profilul industrial a regiunii; diversitatea activităților industriale; ✓ Dinamica încurajatoare a investițiilor în economie; ✓ Măsurile și acțiunile cuprinse în strategiile naționale, în special în Strategia educației și formării profesionale din România și cea prin PNNR. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Atractivitate scăzută în rândul elevilor a IPT, în special a învățământului profesional; ✓ Declin demografic accentuat pentru grupele tinere de vârstă (15-18 ani); ✓ Migrația externă; ✓ Disparități urban/rural în ceea ce privește accesul la educație de calitate, risc de excludere socială a categoriilor dezavantajate; ✓ Rate de activitate și rate de ocupare semnificativ mai reduse pentru populația feminină și din mediul rural - <i>fenomen îngrijorător al subocupării care afectează în mod deosebit populația feminină din rural, combinat cu o calitate redusă a ocupării în mediul rural (în condițiile unei ocupări paupere, de subzistență, în agricultură)</i>; ✓ <i>Decalaj pe sexe și medii rezidențiale a ratelor de ocupare, mai reduse pentru femeile tinere și în mediul rural.</i> ✓ <i>Rata șomajului (BIM) în mediul rural, mai ridicată decât în urban</i> ✓ Ponderea mare a șomerilor tineri din totalul șomerilor (BIM) la nivelul regiunii; ✓ Disparități majore între rural și urban în structura ocupării pe medii rezidențiale în ceea ce privește populația ocupată pe nivel de educație.

8. REZUMATUL PRINCIPALELOR CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

Scopul analizelor detaliate în prezentul document a fost desprinderea unor concluzii și recomandări - sintetizate la sfârșitul fiecărui capitol de analiză - în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională și, în final, de a propune un plan de măsuri (structurate în cadrul priorităților, obiectivelor și țințelor din cap.8).

Motiv pentru care, prezentul capitol se rezumă la a sintetiza unele dintre implicațiile mai importante rezultate din analiză și de a introduce acțiunile detaliate în capitolul final.

Analiza demografică indică un declin general al populației, în mod deosebit pentru grupele tinere de vârstă. Cel mai însemnat declin se proiectează pentru grupul țință principal (15-18 ani) în care se încadrează elevii de liceu, respectiv școala de arte și meserii

O primă concluzie vizează nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale, a dezvoltării resurselor umane, sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman.

Pentru sistemul de educație și formare profesională, previziunile demografice corelate cu concluziile rezultate din analiza indicatorilor pentru educație și din analiza ofertei curente în raport cu tendințele pieței muncii și economiei regionale, conduc la nevoia de planificare a unor măsuri vizând: ajustarea ofertei în raport cu nevoile de calificare pe termen lung, asigurarea accesului la educație și formare profesională (acces vs. calitatea serviciilor și varietatea opțiunilor), optimizarea resurselor.

De asemenea - pentru compensarea pierderilor de populație școlară și consolidarea poziției școlilor în cadrul comunității - se desprinde nevoia și oportunitatea unei strategii de diversificare a grupurilor țință și a ofertei de servicii: implicarea activă pe piața formării adulților, servicii în folosul comunității, contracte cu întreprinderile și alte organizații pentru studii, cercetări și consultanță, etc.

În sprijinul adaptării permanente a ofertei la comanda socială, se recomandă crearea și aplicarea unor proceduri coerente de investigare a nevoilor de calificare la nivel regional și local, care să furnizeze informațiile necesare - credibile, de calitate, periodic actualizate și accesibile școlilor și beneficiarilor sistemului de educație și formare profesională.

Este esențială coordonarea în acest scop între instituțiile Consorțiului regional, în vederea planificării și implementării unor proceduri adecvate pentru investigarea pieței muncii.

Corelarea bazelor de date din șomaj cu noile finalități (calificări/niveluri de calificare) obținute prin sistemul de educație și formare profesională și cu prevederile viitorului cadru național al calificărilor ar facilita schimbul de informații utile, de interes reciproc.

De asemenea se recomandă colaborarea între instituțiile din educație și formare profesională, universități și ale organizații specializate pentru proiectarea și aplicarea unor proceduri adecvate de sondare a opiniei absolvenților și angajatorilor - vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională

Corelarea concluziilor desprinse din analizele detaliate în capitolele PRAI destinate pieței muncii și economiei regionale, cu constatările din analiza ofertei curente a sistemului IPT, a condus la conturarea unor **recomandări pentru viitoarele planuri de școlarizare din regiune.**

În sprijinul *raționalizării rețelei școlare și optimizării resurselor* se recomandă evaluarea poziției în viitor a fiecărei școli din rețeaua școlară actuală – prin aplicarea unui set de criterii și indicatori obiectivi cu referire la: evoluția demografică, condițiile de acces în zonă/zonile apropiate, calitatea serviciilor, relevanța față de nevoile de calificare și opțiunile elevilor.

În baza analizei SWOT CLDPS apreciază ca necesar a fi stabilite următoarele priorități și obiective:

PRIORITATEA 1 : Corelarea ofertei ÎPT din regiune cu nevoile de calificare și creșterea ofertei pentru formarea profesională a adulților

Obiectivul 1.1. : Identificarea nevoilor de calificare

Obiectiv 1.2. : Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate, pe domenii și calificări

Obiectivul 1.3. : Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile unei economii a cunoașterii

Obiectivul 1.4. : Diversificarea serviciilor de formare profesională oferite prin școlile din ÎPT

Indicatori:

PRIORITATEA 2 : Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT

Obiectivul 2.1. : Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlilor din ÎPT

Obiectivul 2.2. : Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire profesională a unităților școlare IPT

PRIORITATEA 3 : Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor IPT

Obiectivul 3.1. : Dezvoltarea managementului unităților școlare IPT

Obiectivul 3.2. : Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din ÎPT

PRIORITATEA 4 : Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere

Obiectivul 4.1. : Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă

PRIORITATEA 5 : Asigurarea accesului la ÎPT și creșterea gradului de cuprindere în educație

Obiectivul 5.1. : Facilitarea accesului la educație prin ÎPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar

PRIORITATEA 6 : Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului social în ÎPT

Obiectivul 6.1. : Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat, pentru asistarea deciziei și furnizarea unor servicii de calitate prin sistemul de ÎPT

Pentru realizarea priorităților și a obiectivele menționate sunt planificate în capitolul următor activități și sunt stabilite responsabilități. Fiecărui obiectiv și fiecărei activități i-au fost asociați indicatori de realizare.

9. ACTIUNI PROPUSE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR DEZVOLTĂRII ÎPT LA ORIZONTUL ANULUI 2025

PRIORITATEA 1: ADAPTAREA OFERTEI EDUCAȚIONALE DE FORMARE PROFESIONALĂ LA CERINȚELE PIETEI MUNCII				
Obiectivul 1.1.: Identificarea nevoilor de calificare				Precondiții și riscuri Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt
Indicatori: Cererea pieței muncii pe sectoare economice și calificări relevante identificată				
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. - Baze de date cu indicatorii relevanți privind aspectele demografice, economice, de piața muncii și formare profesională inițială la nivel regional și județean actualizate anual A 2. – Studii de piața muncii actualizate anual				Precondiții și riscuri Instituțiile care dețin informațiile (INS, ANOFM, ISJ, AJOFM) pun la dispoziția membrilor CLDPS datele necesare în timp util Membrii CLDPS își asumă sarcina de actualizare
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind demografia, economia, piața muncii din surse statistice naționale și administrative regionale și județene	Anual: luna martie	AJOFM		- Instituțiile reprezentate în CR își asumă sarcina de actualizare - INS pune la dispoziția membrilor CR datele necesare
2. Actualizarea anuală a bazei de date cu indicatorii privind educația și formarea profesională inițială din surse statistice și administrative județene	Anual: luna februarie	ISJ		- ISJ pune la dispoziția grupului de lucru al CR datele necesare în timp util
Obiectiv 1.2. : Adaptarea ofertei pentru formarea profesională inițială la nevoile de calificare identificate, pe domenii și calificări				Precondiții și riscuri
Indicatori: - Ponderea IPT în planurile de școlarizare să tindă către 60% din totalul planului de școlarizare - În anul școlar 2025-2026 vor fi aliniată la țintele PRAI și PLAI cel puțin 11 domenii de formare profesională. Abaterile maxime la domeniile nealiniată vor fi în anul școlar 2025-2026 echivalente cu ponderea unei clase. - Ponderile profilurilor la liceul tehnologic sunt aliniată la țintele PRAI și PLAI în anul școlar 2010-2011. - Distribuția pe calificări a planurilor de școlarizare respectă recomandările PRAI, PLAI și CLDPS - Distribuția teritorială a calificărilor respectă recomandările PLAI - Ponderea absolvenților înregistrați în șomaj Inserția profesională a absolvenților IPT				Piața muncii regională și județeană nu suportă dezvoltări imprevizibile pe termen scurt ISJ își asumă recomandările PRAI, PLAI și CLDPS și pun în aplicare măsurile necesare adaptării ofertei de școlarizare prin IPT
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Rapoarte anuale de monitorizare a PLAI A 2. Rapoarte anuale de monitorizare a PAS A 3. PLAI actualizate anual A 4. Toate unitățile școlare IPT din județ realizează actualizarea anuală a PAS A 5. Planul de școlarizare 2025 - 2026 în concordanță cu recomandările PRAI și PLAI, avizat de către CLDPS				Precondiții și riscuri Membrii CR și CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare, evaluare și actualizare. Instituțiile componente ale CR pun la dispoziția CR datele necesare monitorizării, evaluării și actualizării în timp util

				ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu recomandările PRAI și PLAI
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Monitorizarea și evaluarea acțiunilor planificate în PLAI (anul precedent)	Anual: luna februarie	- AJOFM care asigură președinția CR - Echipele CR pentru monitorizarea și evaluare PLAI	Surse bugetare și extrabugetare ale instituțiilor reprezentate în CR	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
2. Evaluarea acțiunilor planificate în PAS (anul precedent)	Anual: luna februarie	- ISJ - Echipele CLDPS pentru monitorizarea și evaluare PAS	Surse bugetare și extrabugetare ale instituțiilor reprezentate în CLDPS	Membrii CLDPS își asumă roluri în echipele de monitorizare și evaluare
3. Actualizarea anuală a PLAI	Anual: luna iunie	- ISJ - Grupul de lucru al CLDPS pentru actualizarea PLAI	Surse bugetare și extrabugetare ale instituțiilor reprezentate în CLDPS	Instituțiile reprezentate în CLDPS își asumă sarcina de actualizare PLAI
4. Actualizarea anuală a PAS pentru toate unitățile școlare IPT din județ	Anual: luna septembrie	- ISJ - Unitățile școlare IPT	Surse bugetare și extrabugetare ale unităților școlare	
5. Proiectarea anuală a planurilor de școlarizare în concordanță cu recomandările din PRAI și PLAI	Anual: luna decembrie	- ISJ - CLDPS		ISJ și CLDPS își asumă luarea deciziilor privind adaptarea planului de școlarizare în concordanță cu recomandările PRAI și PLAI
Obiectivul 1.3.: Creșterea nivelului de calificare și a gradului de adecvare a competențelor formate la nevoile unei economii în schimbare				Precondiții și riscuri
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)				Precondiții și riscuri
<p>A 1. – Creșterea ofertei de școlarizare la IPT prin învățământul seral la minim 20% din numărul de absolvenți învățământului profesional în 2026</p> <p>A 2. – Vezi acțiunile de la Prioritatea 4</p> <p>A 3. - Vezi acțiunile de la Prioritatea 5</p> <p>A 4.1. – Toate unitățile școlare IPT realizează investigarea cerințelor specifice din partea angajatorilor privind competențele absolvenților începând cu anul școlar 2021-2022</p> <p>A 4.2. – Toate unitățile școlare realizează CDL în parteneriat cu agenții economici</p> <p>A 5. – Constituirea de rețele de școli pe domenii de formare profesională în care sunt cuprinse toate școlile IPT, începând cu anul școlar 2023-2024. Rolul coordonator al rețelelor revine ISJ.</p> <p>A 6.1. – Toate rețelele de școli constituite pe domenii de formare profesională elaborează și aplică programe comune pentru utilizarea de către elevi a dotărilor de care dispun școlile</p>				<p>Precondiții și riscuri</p> <p>Absolvenții învățământului profesional optează pentru continuarea studiilor prin învățământul seral</p> <p>Angajatorii sunt dispuși să colaboreze la completarea chestionarelor și elaborarea CDL</p> <p>Toate școlile IPT sunt interesate să constituie rețele de școli pe domenii de formare profesională</p> <p>Unitățile școlare IPT cu dotări în concordanță cu standardele de pregătire profesională.</p>

A 6.2. – Numărul de ore pe discipline care se realizează în altă unitate școlară din rețea, cu dotare superioară și numărul elevilor care participă la aceste ore – funcție de nevoile identificate în raport cu dotările școlilor și standardul de pregătire.				
A 7. – Vezi acțiunile de la Prioritatea 2				
A. 8.1. - Studiul la nivelul județului pentru absolvenții învățământului profesional, promoția 2024 la 6 și 12 luni de la absolvire				
A 8.2. - Studiu la nivelul județului pentru absolvenții liceului tehnologic , promoția 2024 la 6 și 12 luni de la absolvire				
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Creșterea ofertei de școlarizare prin IPT la învățământul seral pentru a oferi șanse de continuare a studiilor absolvenților care optează și pentru angajare.	Anual: luna decembrie	ISJ	Bugetare	Absolvenții învățământului profesional optează pentru continuarea studiilor prin învățământul seral
2. Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere (vezi acțiunile de la Prioritatea 4)				
3. Facilitarea accesului la educație prin IPT pentru grupurile dezavantajate (vezi acțiunile de la Prioritatea 5)				
4. Identificarea cerințelor specifice din partea angajatorilor prin intermediul chestionarelor și adaptarea curriculumului în dezvoltare locală în parteneriat cu agenții economici	Anual: luna septembrie	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Angajatorii sunt dispuși să colaboreze la completarea chestionarelor și elaborarea CDL
5. Dezvoltarea rețelelor de școli pentru fiecare din domeniile de formare profesională prioritare la nivel județean	Octombrie 2024 – rețelele constituite	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Toate școlile IPT sunt interesate să constituie rețele de școli pe domenii de formare profesională
6. Dezvoltarea de programe între școlile din rețelele constituite pentru utilizarea comună a dotărilor	Anual, începând cu luna Noiembrie	ISJ Unitățile școlare IPT	Dotările unităților școlare	Unitățile școlare IPT
7. Dotarea cu echipamente de instruire conform standardelor de pregătire profesională a școlilor IPT (vezi prioritatea 2)				
8. Evaluarea impactului măsurilor de adaptare a ofertei pentru formarea profesională inițială și a acțiunilor de creșterea a nivelului de calificare a absolvenților prin studii de urmărire a inserției profesionale a absolvenților IPT: - Studiul la nivelul județului pentru absolvenții învățământului profesional, promoția 2024 la 6 și 12 luni de la absolvire - Studiu la nivelul județului pentru absolvenții	– august 2025 – august 2025	CNDIPT		ISJ pune la dispoziția baza de date privind absolvenții IPT Instituțiile reprezentate în CR

liceului tehnologic – , promoția 2024, la 6 și 12 luni de la absolvire.					
Obiectivul 1.4.: Diversificarea serviciilor de formare profesională oferite prin școlile din ÎPT				Precondiții și riscuri	
Indicatori: Toate unitățile școlare IPT au rol funcțional de centre pentru furnizarea de servicii de formare profesională pentru comunitățile locale				Concurența altor furnizori de formare profesională	
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Creșterea numărului de programe de reconversie profesională a șomerilor și alte programe de măsuri active în care sunt implicate școlile IPT până în 2025				Precondiții și riscuri Unitățile școlare IPT își asumă rolul de furnizori de formare continuă pentru comunitățile din care fac parte și fac demersurile necesare autorizării și derulării cursurilor de formare pentru adulți	
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri	
1. Colaborare cu AJOFM pentru reconversia profesională a șomerilor și alte programe de măsuri active de ocupare - mai ales pentru absolvenții care nu se încadrează în primele 6 luni de la absolvire	permanent	ISJ Unitățile școlare IPT	Resursele bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Unitățile școlare IPT și AJOFM acceptă colaborările pentru reconversia profesională a șomerilor și pentru alte măsuri active de ocupare	
2. Creșterea numărului de unități școlare IPT care derulează programe de formare pentru adulți. Creșterea numărului de programe de formare pentru adulți derulate de unitățile școlare IPT	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resursele bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Autorizarea unităților școlare IPT ca furnizori de formare profesională pentru adulți Concurența altor furnizori	
3. Realizarea de proiecte pentru formarea profesională a angajaților agenților economici			Resursele bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Unitățile școlare IPT dispun de resursele financiare necesare	
4. Elaborarea și promovarea unei oferte diversificate de alte servicii educaționale la cerere, pentru diverse categorii de beneficiari, inclusiv în sprijinul educației non-formale (competențe parțiale, IT, vârsta a treia, etc.)	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resursele bugetare și extrabugetare ale unităților școlare IPT	Există cerere locală de servicii educaționale Unitățile școlare IPT dispun de resursele necesare pentru a răspunde cererii.	
5. Dezvoltarea de servicii de consultanță, cercetare, microproducție, etc.	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT		Există cerere locală de servicii de consultanță, cercetare. Există cerere locală pentru realizarea microproducției de către unitățile școlare IPT	
PRIORITATEA 2: Îmbunătățirea condițiilor de învățare în ÎPT					
Indicatori de impact: Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului gimnazial în IPT Creșterea ratei de tranziție a absolvenților învățământului profesional					
Obiectivul 2.1.: Reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlilor din ÎPT				Precondiții și riscuri	
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)				Precondiții și riscuri	

<p>A 1. Direcțiile de restructurare a rețelei școlare de la nivelul fiecărui județ sunt elaborate A 2. Unitățile școlare IPT necesar a fi reabilite cu prioritate sunt identificate la nivel regional– anual A 3. Unitățile școlare necesar a fi reabilite cu prioritate sunt cuprinse în programe de reabilitare A 4. Toate unitățile școlare IPT care necesită reabilitarea infrastructurii sunt cuprinse în programe de reabilitare.</p>				<p>CR și CLDPS decid prin consens direcțiile de restructurare a rețelei școlare IPT, ierarhia și prioritățile de reabilitare a unităților școlare IPT la nivel regional. Consiliile locale și unitățile școlare IPT adoptă deciziile de reabilitare a infrastructurii școlilor Există sursele de finanțare necesare reabilitării școlilor</p>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Elaborarea direcțiilor de restructurare a rețelei școlare la nivelul fiecărui județ în funcție de nevoile de calificare identificate și de particularitățile rețelei școlare	Anual: luna septembrie	CLDPS ISJ		CLDPS decid prin consens direcțiile de restructurare ISJ și autoritățile locale își însușesc recomandările CLDPS
2. Implementarea direcțiilor de acțiune pentru restructurarea rețelei școlare	Anual începând cu luna septembrie	ISJ		ISJ își însușește recomandările
3. Ierarhizarea unităților școlare IPT în funcție de prioritățile de dezvoltare a acestora ca răspuns la nevoile de calificare identificate	Septembrie 2024 Revizuire anuală	ISJ CJ		CR și CLDPS decid prin consens ierarhia și prioritățile de reabilitare a unităților școlare IPT la nivel regional
4. Identificarea unităților școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional	Septembrie 2024	ISJ CJ		CR și CLDPS decid prin consens ierarhia și prioritățile de reabilitare a unităților școlare IPT la nivel regional
5. Cuprinderea unităților școlare IPT identificate ca prioritare pentru reabilitare în programe de reabilitare cu finanțare de la bugetele locale, național	2025	ISJ CJ	Resurse bugetare locale și naționale	ISJ și CL decid cuprinderea școlilor în programe Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
6. Cuprinderea tuturor unităților școlare IPT care necesită reabilitarea infrastructurii în programe de reabilitare.	Anual	CL ISJ Unitățile școlare	Resurse bugetare locale și naționale	Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe Există sursele de finanțare necesare reabilitării școlilor
Obiectivul 2.2.: Dotarea cu echipamente de instruire, conform standardelor de pregătire profesională a unităților școlare IPT				Precondiții și riscuri Sunt disponibile sursele de finanțare din surse bugetare locale și naționale
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Liste de echipamente necesare școlilor IPT identificate ca prioritare pentru dezvoltare A 2. Unitățile școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate sunt cuprinse în programe de dotări cu finanțare din fonduri bugetare A 3. Toate școlile IPT din regiune sunt cuprinse în programe de dotări cu finanțare din surse bugetare pentru asigurarea standardelor de dotare minim obligatorie până în 2025.				Precondiții și riscuri Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Evaluarea necesarului de dotare cu echipamente de	Anual: luna	ISJ	Resurse bugetare	

instruire la unitățile școlare IPT necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional	septembrie	Unitățile școlare		
2. Dotarea cu echipamente a unităților școlare IPT identificate ca necesar a fi dezvoltate cu prioritate la nivel regional	2025	ISJ Unitățile școlare	Resurse bugetare locale și naționale	Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe
3. Dotarea cu echipamente a tuturor unităților școlare IPT.	Anual	ISJ Unitățile școlare	Resurse bugetare locale și naționale	Există sursele de finanțare necesare Unitățile școlare și CL decid cuprinderea școlilor în programe

PRIORITATEA 3: Dezvoltarea resurselor umane ale școlilor TVET

Obiectivul 3.1.: Dezvoltarea managementului unităților școlare IPT				Precondiții și riscuri
Indicatori: Toți directorii și directorii adjuncți ai școlilor IPT au competențele necesare exercitării unui management eficient. Toate unitățile școlare IPT au echipe de cadre didactice și membrii ai CA cu competente necesare pentru elaborarea PAS				Există resursele financiare umane și logistice necesare
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1. Toți directorii și directorii adjuncți ai școlilor IPT au parcurs cel puțin un stagiu de formare până în 2020. A 2. Membrii echipelor de elaborare a PAS din toate unitățile școlare IPT au competențele necesare elaborării PAS până la sfârșitul anului 2025. Anual sunt organizate stagii pentru toate echipele de elaborare PAS în scopul actualizării în raport cu PRAI și PLAI				Precondiții și riscuri CCD și ISJ își asumă rolurile de furnizori de formare Există resursele financiare umane și logistice necesare
A acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Stagii de formare a directorilor și directorilor adjuncți ai școlilor IPT în domeniul managementului educațional	Anual	ISJ CCD	Resurse bugetare și extrabugetare	CCD și ISJ își asumă rolurile de furnizori de formare <i>Există resursele necesare</i>
2. Stagii de formare pentru membrii echipelor de elaborare a PAS din toate școlile IPT (cadre didactice și membrii ai CA)	Anual : luna mai	ISJ Unitățile școlare	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Unitățile școlare IPT</i>
3. Stagii de informare și formare pentru echipe de cadre didactice din toate școlile IPT pentru elaborarea proiectelor cu finanțare din fondurile europene	Stagii anuale	ISJ CCD	Resurse bugetare și extrabugetare	
Obiectivul 3.2.: Dezvoltarea competențelor metodice și de specialitate ale personalului didactic din IPT				Precondiții și riscuri
Indicatori: Toate cadrele didactice de specialitate din unitățile școlare IPT au dezvoltate competențele necesare desfășurării unei activități didactice de calitate Ponderea cadrelor didactice necalificate la disciplinele de specialitate este sub 2 % în 2025 Toți consilierii școlari au dezvoltate competențele de orientare școlară și vocațională a elevilor				Există resursele financiare umane și logistice necesare
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile) A 1.1. Toate cadrele didactice din școlile IPT au abilitățile necesare pentru aplicarea învățării centrate pe elev până la sfârșitul anului 2025. Anual sunt cuprinse în programele de formare 15 - 20% din cadrele didactice din școlile IPT				Precondiții și riscuri Există resursele financiare necesare Operatorii economici acceptă implicarea în

<p>A 1.2. Toate cadrele didactice din școlile IPT au abilitățile necesare pentru aplicarea sistemului de asigurare a calității până la sfârșitul anului 2025</p> <p>A 3. Toți consilierii școlari au dezvoltate competențele de orientare școlară și vocațională a elevilor</p> <p>A 4. Toate cadrele didactice de specialitate cuprinse anual în activitățile metodice organizate la nivelul școlii</p> <p>A 5. Scheme de mentorat realizate pentru toți profesorii debutanți în toate unitățile școlare IPT</p> <p>A 6. Cel puțin un schimb de experiență organizat anual în cadrul fiecărei rețele de școli pe domenii de formare profesională prioritare</p> <p>A 7. Cel puțin 2 sesiuni de diseminare/an a rezultatelor proiectelor derulate în școli IPT Toate unitățile școlare IPT participă la sesiuni</p> <p>A 8. Deficitul și excedentul de cadre didactice de specialitate sunt anticipate la orizontul anului 2025</p> <p>A 9. Setul de măsuri pentru sprijinirea reconversiei profesionale a cadrelor didactice la specializări cu excedent de cadre didactice calificate este elaborat și aplicat începând cu 2022-2023</p>				<p>organizarea stagiilor de documentare a cadrelor didactice</p> <p>Specialiști cu specializări necesare optează pentru cariera didactică</p>
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Stagii de formare pentru cadrele didactice din școlile IPT pentru aplicarea învățării centrate pe elev și asigurarea calității	Anual	ISJ, CCD Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Există resursele financiare necesare</i>
2. Stagii de documentare a tuturor cadrelor didactice de specialitate din școlile IPT la agenții economici parteneri pentru adaptarea conținuturilor și metodelor de învățământ la cerințele angajatorilor și la noile tehnologii și echipamente (vizite de documentare / stagii de formare în întreprinderi / întâlniri tematice cu agenții economici)	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare Resurse ale operatorilor economici parteneri	<i>Operatori economici acceptă implicarea în organizarea stagiilor de documentare a cadrelor didactice</i>
3. Stagii de formare pentru toți consilierii școlari pentru dezvoltarea competențelor de orientare școlară și vocațională	Anual	ISJ CCD	Resurse bugetare și extrabugetare	
4. Programe de formare continuă pentru dezvoltarea competențelor metodice și adaptarea la cerințele reformei din ÎPT (stagii de formare prin instituțiile acreditate, întâlniri metodice, lecții deschise, scheme de mentorat în școli, etc.)	Anual	ISJ CCD UNIVERSITĂȚI	Resurse bugetare și extrabugetare	
5. Scheme de mentorat pentru profesorii debutanți	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare	
6. Schimburi de experiență cu alte școli în cadrul rețelelor de colaborare, inclusiv cu școli din UE	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Resursele financiare necesare la nivelul unităților școlare IPT</i>
7. Acțiuni de diseminare a achizițiilor prin proiecte	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Resursele financiare necesare la nivelul unităților școlare IPT</i>
8. Anticiparea evoluțiilor personalului didactic de specialitate din unitățile școlare IPT pe termen mediu	Decembrie 2024	ISJ		

9. Elaborarea și implementarea măsurilor necesare pentru asigurarea cu personal didactic de specialitate la disciplinele cu deficit de cadre calificate și sprijinirea cadrelor didactice de specialitate pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale la disciplinele cu excedent previzionat de cadre calificate	Anual	ISJ UNIVERSITĂȚI	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Specialiști cu specializări necesare optează pentru cariera didactică</i>
---	-------	---------------------	-----------------------------------	--

PRIORITATEA 4: Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere

Obiectivul 4.1.: Îmbunătățirea mecanismelor pentru facilitarea accesului la educație și ocuparea unui loc de muncă				Precondiții și riscuri
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)				Precondiții și riscuri
A1. Toate unitățile școlare dispun de cabinet de orientare școlară și vocațională și de consilieri calificați până în 2025				
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Încadrarea unui număr de consilieri CJRAE corespunzător raportului normat de 800 elevi/consilier	septembrie	ISJ CJRAE	Resurse bugetare	Existența resurselor financiare, umane și logistice necesare
2. Înființarea cabinetelor de orientare școlară și vocațională la nivelul tuturor grupurilor școlare și încadrarea acestora cu consilieri calificați	septembrie	ISJ CJRAE	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Existența resurselor financiare</i>
3. Colaborarea CJRAE din regiune pentru adoptarea unui sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere	octombrie	ISJ CJRAE	Resurse bugetare și extrabugetare	
3. Colaborarea CJRAE din regiune pentru adoptarea unui sistem unitar de investigare a opțiunilor elevilor	octombrie	ISJ CJRAE	Resurse bugetare și extrabugetare	
4. Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru: - clasele a VII-a, VIII-a: calificări - cariera profesională - cl. a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional - clasa a X a pentru stagii de practică	noiembrie	ISJ CJRAE	Resurse bugetare și extrabugetare	
5. Acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră organizate în parteneriat școli-agenti economici	anual	ISJ CJRAE Unități școlare IPT Operatori economici	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Operatori economici parteneri își asumă rolurile în cadrul parteneriatului pentru orientarea și consilierea pentru carieră a elevilor</i>
6. Elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire	ianuarie 2025	ISJ CJRAE	Resurse bugetare și extrabugetare	<i>Existența resurselor financiare</i>

		Unitățile școlare IPT		
PRIORITATEA 5: Asigurarea accesului la ÎPT și creșterea gradului de cuprindere în educație				
Obiectivul 5.1.: Facilitarea accesului la educație prin ÎPT, prevenirea și reducerea abandonului școlar				Precondiții și riscuri
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)				Precondiții și riscuri
A 1. Elevii din categoriile dezavantajate beneficiază de facilități specifice de acces și de sprijin pentru continuarea studiilor în cadrul ÎPT.				Existența resurselor financiare
A 3. Toate unitățile școlare au infrastructura adaptată pentru accesul elevilor cu deficiențe până în 2025				Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte cu finanțare din surse naționale, locale și fonduri europene
A 5. Elevii cu risc de abandon timpuriu identificați și sprijiniți prin asistență specializată și consiliere				
A 6. Programe pentru a doua șansă oferite pentru toți elevii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare				
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Facilitarea mobilității elevilor în teritoriu (transport/internat, burse, etc.)	Anual	ISJ CJ CL	Resurse financiare din surse bugetare și extrabugetare	Existența resurselor financiare <i>Unitățile școlare realizează proiecte cu finanțare europeană</i>
2. Adaptarea Infrastructurii unităților școlare IPT pentru accesul elevilor cu deficiențe/nevoi speciale (rampe de acces, grupuri sanitare adaptate, etc.)	Anual	ISJ CJ CL	Resurse financiare din surse bugetare	Existența resurselor financiare <i>Unitățile școlare și CL își asumă rolul de promotori de proiecte pentru reabilitarea infrastructurii și dotarea școlilor.</i>
3. Adoptarea unui program de măsuri pentru identificarea și integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în școlile din ÎPT	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse financiare din surse bugetare și extrabugetare	Existența resurselor financiare <i>Unitățile școlare realizează proiecte</i>
4. Asistență specializată, consiliere și sprijin oferite familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse financiare din surse bugetare și extrabugetare	Existența resurselor financiare <i>Unitățile școlare realizează proiecte</i>
5. Organizarea programelor de șansa a doua pentru tinerii care au abandonat învățământul obligatoriu și nu au nici o calificare	Anual	ISJ Unitățile școlare IPT	Resurse financiare din surse bugetare și extrabugetare	Existența resurselor financiare
PRIORITATEA 6: Dezvoltarea și diversificarea parteneriatului social în ÎPT				
Obiectivul 6.1.: Dezvoltarea, diversificarea și creșterea eficienței relațiilor de parteneriat, pentru asistarea deciziei și furnizarea unor servicii de calitate prin sistemul de ÎPT				Precondiții și riscuri
Rezultate (inclusiv indicatori privind activitățile)				Precondiții și riscuri
A.1. Contractarea câte unui proiect pentru dezvoltarea instituțională a CLDPS				Instituțiile reprezentate în CR și CLDPS își asumă rolul de aplicant pentru proiectele
A 2. Reprezentarea în Consiliul de administrație al unităților școlare a cel puțin câte 1 partener social pentru fiecare dintre domeniile principale de pregătire				Existența resurselor financiare
A 3. Toți elevii din IPT beneficiază de locurile de practică și condițiilor de pregătire la operatori economici				Operatorii economici parteneri acceptă implicarea

A 4. Toate unitățile școlare IPT CONTRACTEAZĂ PROIECTE pentru finanțare, pentru practica elevilor				în CA
				Unitățile școlare își asumă rolul de aplicant pentru proiectele de finanțare
Acțiuni - Activități	Termene	Instituții responsabile pentru implementare	Resurse	Precondiții și riscuri
1. Dezvoltarea capacității instituționale a CLDPS prin activități specifice	2025	Președinția CLDPS	Resurse bugetare și extrabugetare	Una sau mai multe instituții din CLDPS își asumă rolul de aplicant <i>Existența resurselor financiare</i>
2. Revizuirea componenței Consiliilor de Administrație din sistemul de ÎPT prin cooptarea unor reprezentanți ai agenților economici semnificativi - cel puțin unul pentru fiecare domeniu principal de pregătire din oferta școlii	Începând cu septembrie 2021	ISJ Unitățile școlare IPT		<i>Operatori economici parteneri acceptă implicarea în CA</i>
3. Asigurarea locurilor de practică și condițiilor de pregătire în întreprinderi pentru toți elevii, în conformitate cu Standardele de pregătire profesională și cerințele învățării centrate pe elev	Începând cu septembrie 2021	ISJ Unitățile școlare IPT Operatorii economici parteneri	Resursele operatorilor economici	Operatorii economici parteneri acceptă realizarea practicii elevilor în cadrul unității pe care o administrează
4. Elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană pentru desfășurarea practicii elevilor la operatorii economici	Începând cu septembrie 2021	ISJ Unitățile școlare IPT Operatorii economici parteneri	Resurse bugetare și extrabugetare	Unitățile școlare își asumă rolul de aplicant pentru proiecte cu finanțare europeană <i>Existența resurselor financiare</i>

ABREVIERI:

- CR – Consorțiul regional
- CLDPS – Comitetul Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social în Formarea Profesională
- CA – Consiliul de Administrație
- IPT (engleză TVET) – Învățământ Profesional și Tehnic
- ISJ – Inspectoratul Școlar Județean
- CJ – Consiliul Județean
- CL – Consiliul Local
- POS DRU – Planul Operațional pentru Dezvoltarea Resurselor Umane
- POCU – Programul Operațional Capital Uman
- POCA – Programul Operational Capacitate Administrativa

